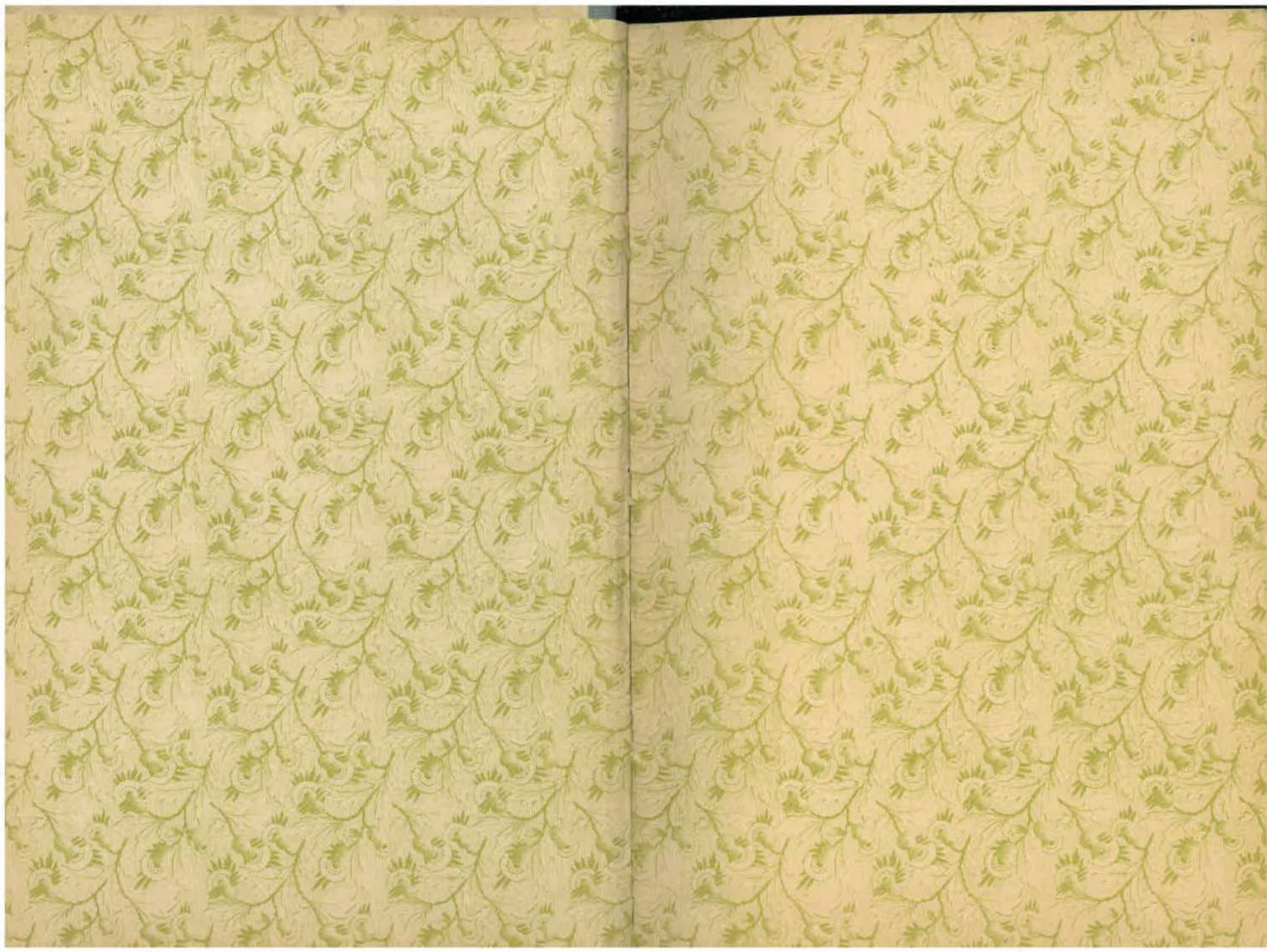

Raittius-Kalenteri vuodelle 1905

Suomalaisen Kansallis-Raittius-Weljeysseuran
toimittama ja kustantama.

Raittius-Kalenteri

wuodelle

1905

Suomalaisen Kansallis-Raittius-Wellensseuran kustantama.

Alkulause.

Ruten lukijamme ehkä jo tietänewät, on tämä kirja-
nen — Raittiuskalenteri — aiottu ilmestymään nyt en-
simäisen kerran, ei ainoastaan vuosikirjana, kuten edel-
lisinä vuosina, waan myöskin joulukirjallisuutena. Sen-
tähden on meillä yhtä toivoa, ettei yksistään raittius-
wäki, waan koko Amerikan suomalainen wäestö odottaa
sen ilmestymistä suuremmalla huomiolla, ja tervehtää
sitä kaksinkertaisesti terwetulleena sen kaksinaisen tarloi-
tusten tähden.

Kalenteri sijältää nyt kuten ennenkin paitsi kalen-
teri-osausta, kirjoituksia eri henkilöiltä, jotka pääasiassa
käsittelewät kansallemme rakkaaksi kähnyttä, toivoa herät-
tävää raittiusystötä, mihin liittyy liikeisesti myöskin
muut kansamme siweelliset harrastukset.

Erikoista huomiota tahdotaan kiinnittää täällä kir-
jajella kysymykseen: „Siwehden ja raittiuden suhteesta
toisiinsa“, jonka tähden on asetettu erityinen kirjailija-
kilpailu sitä warten, ja siihen kulutettu melkoisen suuri
summa waroja. Tämänkin tulisi osaltaan lisätä kalen-
terimme arwoa. Tämänlaatuisilla julkaisuilla on vielä
se erityinen historiallinen tarkoitus, että ne tiedoksi teke-
wät ja säilyttäwät lyhyen yleiskatsauksen niistä tapauk-
sista, jotka kunkin vuoden aikana owat tavalla tai toi-
jella vaikuttaneet raittiusystöhön ja kansalliseen elä-

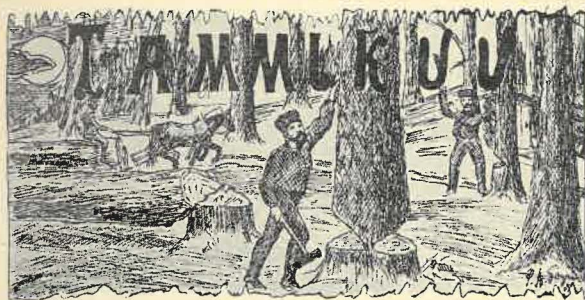
määmmne. Sellaisena on Raittiuskalenteri ikäänkuin pienoisihistoria, ja voi vastaisuudessa olla suureksi hyödyksi niille henkilöille, jotka tulevat kirjoittamaan historiaa Amerikan suomalaisista.

Olkoon tämä lyhyesti sanottu Kalenterin sisällyksestä ja tarkoituksesta, johon vielä voidaan lisätä se, että Raittiuskalenteri tahtoi kantaa raittiin tuulahduksen ja puhtaan elämän siemeniä jokaiseen suomalaiseen kotiin, samalla tuoda sinne iloista joulujanomaa ja toivottaa sen asukkaille siunattua ja rauhallista Uutta vuotta. Tulokoon tuleva vuotemme onnelliseksi. Tulokoon se mukanaan runsaasti Sumalan armoa, johon myöskin sisältyy kansamme raitistuminen, sillä juomari-kansana emme voi edellyttää sille mitään suurempaa ja todellisempaa onnea. Sulkiem tämän kirjajemme rakkaan siirtokansamme huomioon, pyhdämme vielä lopuksi kiittää niitä työmme ja kansamme armoisia ystäviä, jotka ovat suoneet meille suosiollista apunsa tämän julkaisun kokoonpanemisesa, tästä heidän heidän avustansa, jota edelleen heiltä toivomme.

Dshpemingisjä, Mich., elokuulla 1904.

S. R. N. W. -Seuran puolesta:

J. Raminen.

Joh. Jlm. 2: 1—5. Luuff. 13: 6—9.	1 Kor. 1: 26—31. Luuff. 19: 1—10.
1 S. Uuden vuod. päivä 2 M. Apeli, Set 3 L. Genof 4 R. Titus 5 L. Simo	15 S. 2 j. Loppiaifestä 16 M. Jlmari 17 L. Anton 18 R. Warma 19 L. Seiffi 20 P. Jaabian 21 L. Aune
1 Tim. 3: 16. Matt. 12: 15—21.	2 Kor. 1: 3—11. Matt. 8: 14—17.
6 P. Loppiainen 7 L. Mukusti	22 S. 3 j. Loppiaifestä 23 M. Emma 24 L. Erkki, Cero 25 R. Paavo 26 L. Wiljo 27 P. Kultimo 28 L. Kaarle
Hebr. 2: 11—16. Matt. 12: 46—50.	2 Tim. 1: 7—10. Matt. 14: 22—36.
8 S. 1 j. Loppiaifestä 9 M. Weikko 10 L. Nifu 11 R. Rauha 12 L. Toini 13 P. Nuutti 14 L. Seeliks	29 S. 4 j. Loppiaifestä 30 M. Gunilla 31 L. Mli

Muistettavia tapauksia eri aloilta.

Uuden vuoden päivää alettiin viettää w. 1224. — 18 p. w. 1855 julkaistiin Ruotsissa aseus koritarpeen viinanpolton laittamisesa. — 19 p. Suomalainen Kansallis-Raittius-Welljeyshseura Amerikassa perustettiin w. 1888.

1 A. Pirkko	16 L. Juliaana
2 L. Maar. kirk. — Mira	17 P. Wainö
3 P. Suugo	18 L. Rusko
4 L. Pellerwo	
Malak. 1: 11. Matt. 13: 31—33.	Filipp. 3: 7—14. Luukk. 17: 7—10.
5 S. Rhyttiläm. p.	19 S. Septuages. ☺
6 M. Laina	20 M. Shamieli
7 L. Mikard	21 L. Sillerwo
8 A. Malkki	22 A. Pietari Kath.
9 L. Raima	23 L. Tuulikki
10 P. Elina	24 P. Matti
11 L. Opri	25 L. Vittooria
Joh. 3lm. 22: 10—20. Matt. 25: 14—30.	2 Tim. 3: 10—4: 5. Matt. 9: 36—10: 15.
12 S. 6 j. Loppiaifestä ☽	26 S. Sekages. ☾
13 M. Sullo	27 M. Lauki
14 L. Walee	28 L. Onni
15 A. Sipi	

11 p. 1886 perust. maanviljelys ministeriö Ohhswalloisja. — 18 p. 1886 kuoli kuuluisa raittiuspuhujja John B. Gough Frankfordissa, Pa. — 22 p. 1885 perustettiin Amerikan ensimmäinen suomalainen raittiusseura „Rohjantähti“ Hancockissa, Mich. — 28 p. 1862 rakkauttiin pääasiallisesti kotitarpeen wiinanpolto-asian lohtalo Suomessa.

1 A. Alpo	18 L. Edward
2 L. Fanny	1 Kesf. 4: 1—7. Marf. 9: 14—29.
3 P. Kaukomieli	
4 L. Adrian	
1 Kor. 13: 1—13. Marf. 10: 32—45.	19 S. 2 j. Paastosja
	20 M. Jaakkima
	21 L. Pentti
	22 A. Wiktori
	23 L. Mjeli
	24 P. Gaabriel
	Joh. 3lm. 21: 1—7. Luukk. 1: 46—55.
	25 L. Maar. 3lm. p.
	☾ef. 5: 1—9. Luukk. 4: 31—37.
5 S. Laskeisjunnunt. ☽	
6 M. Ruudolf	
7 L. Laila	
8 A. Wilppu	
9 L. 40 Martthyria	
10 P. Auro	
11 L. Harraš	
2 Kor. 6: 1—10. Luukk. 10: 17—22.	
12 S. 1 j. Paastosja	26 S. 3 j. Paastosja
13 M. Usko	27 M. Soimi
14 L. Matilta	28 L. Armas
15 A. Nisko	29 A. Joonas
16 L. Kaukowalta	30 L. Guido
17 P. Perttu	31 P. Ania

3 p. 1849 perustettiin Ohhswalloisja sisäasiain ministeriö. — 11 p. 1785 syntyi Suomessa Julius Gagetan, fittemmin hifi Ruotjin raittiusyhön aloittajista, jonka kirjalliset teokset ovat olleet ensimmäisiä Suomesfain tunnetuista raittiuskirjajista. — 11 p. 1883 pidettiin ensimmäinen raittiusseitelmä Suomen ptioppilastalolla.

1 L. Saarald Gal. 4: 22—31. 3oh. 6: 52—71.	17 M. Elias 18 L. Ståheimo 19 R. Bernhard ☺ 20 L. Amaalia
2 S. Puolipaastojunn. 3 M. Ferdinand 4 L. Kalervo 5 R. Zreene 6 L. Wilho 7 P. Selwi 8 L. Suoma	☿. 22: 7—22. 3oh. 19: 25—30.
☿. 9: 11—15. 3oh. 8: 31—45.	21 P. Piikärjantai 22 L. Miina
9 S. 5 f. Paastosfa 19 M. Sejekiel 11 L. Ntjo 12 R. Julius 13 L. Siemä 14 P. Tiburtius 15 L. Linda	☿. 1: 15—23. Matt. 28: 1—8.
☿. 9: 11—15. 3oh. 8: 31—45.	23 S. Pääsiäinen 1 Piet. 1: 17—23. Matt. 28: 9—15.
☿. 2: 5—11. Luukk. 22: 14—22.	24 M. 2 Pääsiäispäivä. 25 L. Marcku 26 R. Kleetus, Wiija ☿ 27 L. Antamo, Anto 28 P. Tuure 29 L. Tyko
16 S. Palmusunnuntai	☿. 13: 26—41. Luukk. 24: 36—49.
	30 S. 1 f. Pääsiäisestä

1 p. 1818 syntyi Venäjällä professori Stefan Baranowski, Suomen ensimmäisen raittiuskokouksen toisintulija. — 1808 perustettiin maailman ensimmäinen raittiusseura 43:lla jäsenellä Moreausfa, R. Y. — 12 p. 1902 kuoli kuuluisa puhuja L. Dewit Calmage, Washingtonista, D. C. — 22 p. 1890 kuoli M. Guss, yksi Ruottin aif. raittiusmiehistä.

1 M. Wappu 2 L. Atanasius 3 R. Kristinpäivä 4 L. Roosa 5 P. Jenny 6 L. Aleksandra	17 R. Alma 18 L. Erkki ☺ 19 P. Emilia 20 L. Liina
☿. 13: 20, 21. 3oh. 10: 1—10.	1 3oh. 3: 19—24. 3oh. 7: 37—39.
7 S. 2 f. Pääsiäisestä 8 M. Agda 9 L. Timo 10 R. Nino 11 L. Osmo 12 P. Lotta 13 L. Floora	21 S. 4 f. Pääsiäisestä 22 M. Gemminfi 23 L. Tyhli 24 R. Marik 25 L. Urpo 26 P. Wilhelmiina 27 L. Wuokko
1 Piet. 1: 3—7. 3oh. 14: 1—12.	☿. 5: 16—20. Luukk. 11: 1—13.
14 S. 3 f. Pääsiäisestä 15 M. Sofia 16 L. Ester	28 S. Rufonsunnuntai 29 M. Diva 30 L. Taimi 31 R. Elli

1 p. 1898 Suomen bleinen wäijuumalafko alfoi. — 13 p. 1848 „Maamme”-laulu enfi terran laulettiin. — 24 p. 1883 liitti tohtori M. Granfelt Rohtuuden Ystävien seuraan ja walfittiin sen johtajafi, jonka jälkeen sen nimi muutettiin Raittiuden ystävät, — 31 p. 1902 päätti n. f. Vuuri-foja etelä-Afrikkassa,

<p>☞ef. 4: 7—13. Luuff. 24: 50—53.</p> <p>1 L. Helatorstai 2 P. Wenla 3 L. Biola</p>	<p>15 L. Wieno 16 P. Justina ☺ 17 L. Urho</p> <p>☞ol. 1: 16—23. Matt. 28: 18—20.</p>
<p>1 Piet. 3: 16—22. Luuff. 12: 4—12.</p> <p>4 S. 6 f. Pääsiäisestä 5 M. Bonifacius 6 L. Kustaa 7 R. Koobert, Roope 8 L. Salomo 9 P. Enzio 10 L. Simpi ☺</p>	<p>18 S. P. Kolmin. p. 19 M. Siiri 20 L. Lilla 21 R. Mtti 22 L. Pauliina 23 P. Matto</p> <p>☞pt. ☞ef. 13: 16—25. Marf. 16: 14—29.</p>
<p>☞p. ☞ef. 2: 36—41. Joh. 14: 15—21.</p> <p>11 S. Helluntaipäivä</p>	<p>24 L. Joh. Kast. p. ☺</p> <p>1 Tim. 6: 6—12. Matt. 16: 24—27.</p>
<p>1 Joh. 4: 9—15. Joh. 12: 44—50.</p> <p>12 M. 2 Helluntaip. 13 L. Gedla 14 R. Celis</p>	<p>25 S. 1 f. Kolm. p. 26 M. Jeremias 27 L. Onerwa 28 R. Leo 29 L. Pietari, Pekka 30 P. Päiviö</p>

3 p. 1528 Uskonpuhdistus alkoi Suomessa. — 3—8 p. Kansalliseräitiuskoulous pidettiin Chicagossa 1875. — 12 p. Kansanvalistusseura perustettiin 1874. — 19 p. Helsingin yliopiston rakennus vihittiin 1832. 29 p. Unnettiin keisarillinen manifesti Suomen sotaväen laittautamisesta 1901.

<p>1 L. Aaro</p> <p>2 Piet. 1: 1—11. Luuff. 9: 51—62.</p> <p>2 S. 2 f. Kolm. p. ☺ 3 M. Arvo 4 L. Ulla 5 R. Unto 6 L. Ejaiaš 7 P. Klaus 8 L. Riilian</p>	<p>17 M. Mefji 18 L. Fredrik 19 R. Saara 20 L. Margareeta 21 P. Hanna 22 L. Matleena</p> <p>☞p. ☞ef. 26: 14—18. Matt. 16: 13—19.</p>
<p>☞ef. 2: 1—10. Matt. 9: 9—13.</p> <p>9 S. 3 f. Kolm. p. ☺ 10 M. Saima 11 L. Noora 12 R. German 13 L. Joel 14 P. Mtti 15 L. Kotko</p> <p>Rom. 14: 10—19. Matt. 7: 1—6.</p> <p>16 S. 4 f. Kolm. p. ☺</p>	<p>23 S. 5 f. Kolm. p. ☺ 24 M. Kirsti 25 L. Jaakko 26 R. Martta 27 L. 7 Uniköfoa 28 P. Luwosa 29 L. Eriikka</p> <p>☞aaf. 2: 14—24. Luuff. 18: 1—8.</p> <p>30 S. 6 f. Kolm. p. 31 M. Helena, Leena ☺</p>

4 p. Yhdyksvaltain ihenäisyys 1776. — 10 p. Raittiusseura perust. Undessa Seelamissa 1842. — 7 p. 1826 syntyi Josef August Schau-
man, yksi raittiusyhön alkajia Suomessa. — 21 p. 1853 ilmoitettiin Morgonbladet-lehdessä Helsingissä, että rahankeräykseen oli ryhdytty väkijoumien väärinläytöstä vastaan.

1 L. Piet. wank. Laina
2 R. Ratri
3 L. Tarffi
4 P. Maria
5 L. Salme

Jes. 6: 1—7.
Joh. 17: 1—5.

6 S. 7 j. Kolm. p.
7 M. Lahja
8 L. Oma
9 R. Weli
10 L. Lauri
11 P. Sanna
12 L. Klaara

1 Joh. 4: 1—6.
Matt. 7: 22—29.

13 S. 8 j. Kolm. p.
14 M. Guseebius
15 L. Marjatta
16 R. Nulis

17 L. Werner
18 P. Maire
19 L. Mauno

2 Lesfal. 3: 10—13.
Luukk. 16: 10—17.

20 S. 9 j. Kolm. p.
21 M. Tirkko
22 L. Siwari
23 R. Sakeus
24 L. Bertteli
25 P. Lomiisa
26 L. Ilma

Hebr. 3: 12—19.
Matt. 11: 20—24.

27 S. 10 j. Kolm. p.
28 M. Tauno
29 L. Sywäri
30 R. Gemil
31 L. Arwi

7 p. 1902 kuoli Portlantissa, Me., kuuluisa raittiuspuhujia Samuel Pearse. — 22 p. 1817 syntyi kuuluisa raittiuspuhujia Zuhö B. Gough Sandgatesissa, Kent, Englannissa. — 27 p. 1853 pidettiin Helsingissä ensimmäinen kokous mäkijumien määrinlyöntien ehjäisemiseksi, professori Baranowitsin kutsusta.

1 P. Salli
2 L. Justus

1 Joh. 1: 8—2: 2.
Matt. 23: 1—12.

3 S. 11 j. Kolm. p.
4 M. Mooses
5 L. Mainio
6 R. Safari
7 L. Regiina
8 P. Marja
9 L. Cemert

1 Kor. 2: 1—11.
Joh. 2: 12—25.

10 S. 12 j. Kolm. p.
11 M. Smanti
12 L. Meksanteri
13 R. Amaatus
14 L. Zida
15 P. Laimi

16 L. Mielikki

1 Tim. 1: 12—17.
Matt. 11: 25—30.

17 S. 13 j. Kolm. p.
18 M. Tyhni
19 L. Fredriika
20 R. Augusta
21 L. Matteus
22 P. Mauri
23 L. Tekla

2 Tim. 2: 19—21.
Luukk. 4: 23—30.

24 S. 14 j. Kolm. p.
25 M. Kullerwo
26 L. Nyhriffi
27 R. Raimo
28 L. Leonard
29 P. Mikko
30 L. Hieronymus

1 p. Wiina-annokset Yhdysvaltain laivastossa kiellettiin 1869. — 8 p. Suomi-Opiisto aloitettiin 1896. — 12 p. Suomi-Synoodin jumaluus-opillinen seminaari alkoi 1904. — 17 p. 1876 piti nuori kateketti Kaarlo Heino ensimmäisen suomenkielisen luennon ehbattomasta raittudesta Yhdysvaltain seminaarin iudiasalissa.

Ps. 103: 19—22.
Marf. 9: 33—40.

- 1 S. Mikkelinpäivä
- 2 M. Ludwik
- 3 L. Gemald
- 4 R. Frans
- 5 L. Snteri
- 6 P. Bruno
- 7 L. Pirjo

- 16 M. Sella
- 17 L. Lucina
- 18 R. Ilona
- 19 L. Ullas
- 20 P. Kasper
- 21 L. Srja

1 Joh. 2: 15—23.
Marf. 10. 17—27.

Siltpp. 1: 20—26.
Joh. 5: 19—21.

- 8 S. 16 f. Kolm. p.
- 9 M. Sjo
- 10 L. Josefina
- 11 R. Probus
- 12 L. Walfrid
- 13 P. Teppo
- 14 L. Elja

- 22 S. 18 f. Kolm. p.
- 23 M. Seweri
- 24 L. Taito
- 25 R. Silda
- 26 L. Amanda
- 27 P. Sabiina
- 28 L. Simuna

2 Kor. 12: 2—10.
Luukk. 13: 10—17.

Gal. 5: 1—14.
Marf. 7: 5—23.

- 15 S. 17 f. Kolm. p.

- 29 S. 19 f. Kolm. p.
- 30 M. Austaawa
- 31 L. Artturi

4 p. 1902 murhattiin Newtonissa, Ill., tunnettu raittiusmieh ja m. entinen kielioalapihuoleen presidentin ehdokas Hale Johnson. — 7 p. 1800 syntyi Pietari Wieselgren, jota voidaan pitää Suomen raittiusyhön isänä. — 10 p. 1808 allot Etelä-Afrikan buurisota. — 22 p. 1807 syntyi ppi Suomen raittiusyhön perustajajäsen Matti Suvi.

- 1 R. Pyh. miesten p.
- 2 L. Lopiaa
- 3 P. Erland
- 4 L. Hertta

- 16 L. Arne
- 17 P. Eino
- 18 L. Matjimus

Joh. Ilm. 5: 9—14.
Luukk. 6: 24—26.

1 Tesf. 5: 14—23.
Marf. 4: 21—25.

- 5 S. Pyh. miesten p.
- 6 M. Austa Adolf
- 7 L. Engelbert
- 8 R. Wilko
- 9 L. Teuvo
- 10 P. Martti Luterus
- 11 L. Martti Piiska

- 19 S. 22 f. Kolm. p.
- 20 M. Salmari
- 21 L. Hilma
- 22 R. Silju
- 23 L. Aimo
- 24 P. Lempi
- 25 L. Katarina

Rol. 2: 1—7.
Up. Tesf. 16: 25—34.

Rom. 13: 1—7.
Matt. 17: 24—27.

- 12 S. 21 f. Kolm. p.
- 13 M. Kristian
- 14 L. Wesa, Hilppa
- 15 R. Leopold

- 26 S. Tuomiojunnunt.
- 27 M. Vitalis
- 28 L. Steen
- 29 R. Terttu
- 30 L. Antti

6 p. Austa II Adolf kaatui Kitzenin taistelussa 1632. — 10 p. Martti Luterus syntyi 1483. — 14 p. Kansallinen raittiusyhdistys ja kustannusliike perustettiin New Yorkissa 1865. — 17 p. Naisten kristillinen raittiusliitto perustettiin 1874. — 20 p. Wiinaa annettiin Suomen sotilaille luvingsa Austa I lähtyessä 1555.

1 P. Walio
2 L. Beata

Rom. 13: 11—14.
Matt. 21: 1—9.

3 **S. 1 f. Adventisja** ☽

4 M. Ryliffi
5 L. Mikael
6 R. Niilo
7 L. Agaton
8 P. Anna
9 L. Selma

Rom. 15: 4—13.
Luukk. 21: 25—36.

10 **S. 2 f. Adventisja.** ☽

11 M. Taneli
12 L. Talvi
13 R. Lucia
14 L. Shwä
15 P. Heimo
16 L. Souko

1 Kor. 4: 1—5.
Matt. 11: 2—10.

17 **S. 3 f. Adventisja**

18 M. Abraham

19 L. Nikolai
20 R. Saakop
21 L. Tuomas Apostoli
21 P. Zoosep
23 L. Israel

Filipp. 4: 4—7.
Job. 1: 19—28.

24 **S. 4 f. Adventisja**

Jes. 9: 1—6.
Luukk. 2: 1—20.

25 **M. Joulupäivä** ☉

Ap. Tef. 6: 8—15 ja 7: 54—60
Matt. 23: 34—39.

26 L. Tapanipäivä
27 R. Joh. Ewanf.
28 L. Wiatt. lasten p.
29 P. Tuomas piispa
30 L. Taawetti

Gal. 4: 1—7.
Luukk. 2: 33—40.

31 **S. S. jälk. Jouluun**

5 p. Templars of Honor ja Temperance raittiusyhdistys perustettiin 1845. — 14 p. Pres. Driö Washington kuoli 1799. — 15 p. perustettiin Helsingissä tohturien ystäväin seura. — 20 p. Perustettiin raittiusseura Työväestylässä Suomessa 1846. — 24 p. Benjamin Rush, raittiusnautteen toimittaja, syntyi 1786.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa.

Tammik. 1. Uudentuodenpäivä: kaikissa valtioissa paitsi Arkansajissa, Massachusettissa, Mississippissä New Hampshiresä ja Rhode Islandissa.

Tammik. 8. New Orleansin tappelun vuosipäivä: Louisianassa.

Tammik. 19. Leen syntymäpäivä: Georgiasa, Pohjois-Carolinassa ja Virginiasa.

Helmiik. 12. Lincolnin syntymäpäivä: Illinoisissa, Minnesotassa, New Serseissä, New Yorkissa ja Washingtonissa.

Helmiik. 22. Washingtonin syntymäpäivä: kaikissa valtioissa paitsi Arkansajissa, Iowassa ja Mississippissä.

Maalisk. 2. Teyasin itsenäisyyden vuosipäivä: Teyasissa.

Maalisk. 4. Palosammuttajain vuosipäivä: New Orleansissa, La.

Suhtik. 19. Patrioottien päivä: Massachusettissa.

Suhtik. 21. San Jacintanon tappelun vuosipäivä: Teyasissa.

Suhtik. 26. Muistopäivä: Alabamassa ja Georgiasa.

Toukok. 10. Muistopäivä Pohjois-Carolinassa.

Toukok. 20. Mecklenburgin itsenäisyys-julistuksen allekirjoittamisen vuosipäivä: Pohjois-Carolinassa.

Toukok. 30. Hautainforistuspäivä: valtioissa Arizona, California, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Tennessee, Utah, Vermont, Washington, Wisconsin, ja Wyoming.

Kesäk. 3. Jefferson Davisin syntymäpäivä: Floridassa.

Heinäk. 4. Itsenäisyyden päivä: kaikissa valtioissa.

Heinäk. 24. Pioneerien päivä: Utahissa.

Syyskuun ensimmäisenä maanantaina: Työn päivä: valtioissa Alabama, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Etelä-Carolina, Etelä-Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Virginia, Washington ja Wyoming.

Syysk. 9. Valtioffi julistamisen päivä: Californiassa.

Lokak. 31. Valtioffi julistamisen päivä: Nevadassa.

Marrask. 6. Pienen maanpäivä: valtioissa Arizona, California, Colorado, Idaho, Indiana, Iowa, Kansas, Maryland, Minnesota, Missouri, Montana, Pohjois-Dakota, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Etelä-Carolina, Etelä-Dakota, Tennessee, Texas, Länsi-Virginia, Washington, Wisconsin ja Wyoming.

Marraskuun joko neljäntenä tai viimeisenä torstaina, riippuen presidentin käsystä, Riitospäivä: vietetään kaikissa valtioissa, waikka ei muutamissa ole warfinainen pyhäpäivä.

Jouluk. 25. Joulupäivä: kaikissa valtioissa, ja Etelä-Carolinassa kaksi seuraavaa päivää lisäksi.

Sunnuntait ja paastopäivät ovat laillisia juhlapäiviä kaikissa valtioissa, jotka ne sellaisiksi määräävät.

Jokainen lauantai jälkeen kello 12 päivällä on laillinen juhlapäivä New Yorkissa, New Jerseyssä, Pennsylvaniassa, Marylandissa ja New Orleansin kaupungissa.

Yhdysvaltain presidentit.

George Washington	1789—1797.
John Adams	1797—1801.
Thomas Jefferson	1801—1809.
James Madison	1809—1817.
James Monroe	1817—1825.
John Quincy Adams	1825—1829.
Andrew Jackson	1829—1837.
Martin van Buren	1837—1841.
William Henry Harrison	1841—
John Tyler	1841—1845.
James K. Polk	1845—1849.
Zachary Taylor	1849—1850.
Millard Fillmore	1850—1853.
Franklin Pierce	1853—1857.
James Buchanan	1857—1861.
Abraham Lincoln	1861—1865.
Andrew Johnson	1865—1869.
Ulysses S. Grant	1869—1877.
Rutherford B. Hayes	1877—1881.
James Garfield	1881—
Chester A. Arthur	1881—1885.
Stephen Grover Cleveland	1885—1889.
Benjamin Harrison	1889—1893.
Stephen Grover Cleveland	1893—1897.
William McKinley	1897—1901.
Theodore Roosevelt	1901—

Tulkaa rakkauden työhön!

Rakkautensa on Sumala aikonut wallittsemaan maan päällä. Hän on täyttännyt sen rakkaudellansa. Mutta maailmasja on waikuttamasja myöskin wihan woima, jota on saanut juuren wallan ihmisten yli, niin etteivät he ojojatkaan rakkauttansa, waan owat rakkautta wastustawan wihan palveluksesja.

Mutta wiha ei fittenkään saa lopullista ylliwaltaa maailmasja, sillä rakkaus on woimalkaampi. Se waikuttaa ihmiskunnan piirissä ja esteistä huolimatta monet ihmiset antautuwat sen uskollisiksi palvelijoiksi.

Raittiustyökin on alkunsa saanut rakkauden elpymisestä ihmisissä. Ne, jotka raittiustyötä alkoivat ensimmäisinä tehdä, olivat henkilöitä, jotka silloisessjakin wiinatulwasja olivat hywin woineet säilyttää itsensä kunnan kansalaisina. Mutta he rakastiwat niitä onnetomia, jotka kärsiwät wäkijuomien tähden, rakastiwat heitä ihmisinä, rakastiwat heidän kärsiwä omaisinaan ja lapsiaan, rakastiwat heidän kuolemattomia sielujaan, jotka juoppoudesta uhkasiwat kadotetuiksi tulla. Sentähden rupešiwat he pelastamaan ihmisiä juoppoudesta ja lewittämään tietoja wäkijuomien todellisesta luonteesta, että nuoriwo marjeltaijiin joutumasta juoppouden pahen waltaan.

Me wieläkin perustamme lopullisesti kaiten raittiustyön rakkauden horjumattomalle perustukselle. Me

olemme wakuutetut, että wasta silloin kun teemme raittiustyötä rakkauden ollessa työmme ensimmäisenä aiheena, teemme sitä oikeassa hengessä ja oikealla tavalla.

Siitä huolimatta on työssämme paljon puutteita, wälinpitämättömyyttä ja eripuraisuuksia. Se riippuu siitä, että me tässä työssä janoim kuin muusikin ihmisillisesjässä puuhassa olemme puuttuwaaisia. Mutta me emme sen wuoksi heitä tätä työtä, waan nöyrästi tunnustamme pahaksi sen mikä on pahaa ja wilpittömästi tahdomme oikeista wiat ja puutteellisuudet.

Me kutsumme Sinuakin, kansalainen, raittiustyöhön osaa ottamaan. Tulkaa rakkauden työhön! Elä anna tässä työssä näkyvien puutteiden estää ryhtymästä mukaan. Elä jano: Sinulla ei ole aikaa. Raittiustyötä voit tehdä aina. Se on ensimmäinen tehtäväsi, että rupeat itse ehdottomasti raittiiksi. Silloin jo annat jalon esimerkin. Sinä voit yhtyä raittiusseuraan. Voit tulla sillä monta horjuwaa weljeäsi. Sinä voit rukoilla rakkauden Jumalaa raittiustyön puolesta.

Me pyydämme kaikkia mukaan. Sitä, joka on juopouspahkeen wallasja, me pyydämme nostaa. Ja Jumalan avulla me olemme onnistuneet monesti. Se antaa meille rohkeutta toiwomaan, että siunaus tulee wastakin työtämme seuraamaan, jos jatkamme pyyhä rakkaudelle uskollisina.

Tutki tätä kirjaa. Tutustut siten jonkun merran siihen henkeen, mikä meitä elähyttää. Jos rakkaudella on sijaa sydämesjässä, elä unohda, että raittiustyökin perustuu rakkaudelle!

S. N.

Nuorisolle.

(Roitoista.)

Tämä aika kun waatiwi kaswattamaan
jaloksi, juureksi tahtosi, kuntos.
Tämä aika kun waatiwi uhraamaan
ijänmaallesi intosi, kuntos.

Waan wieläkö raukka ja wiipähä voit
ilomaljojen kurjien luona?
Sä henkefi hehkunko sammua soit,
kuin halpa se oisi wain luona.

Nyt juuri kun tarmoa tarwittais,
jina etjikko huumetta hurjaa?
Nyt juuri kun kahleita katkoa sais,
jina suojikko orjuutta kurjaa?

Sinä maljasi juotko, kun kansamme jo
wäkijuomien orjana huokaa?
Se raataa, sä tuhлата saaatko,
kun sillä ei kylliksi ruokaa?

Noin, nuoriso, noinko sä heikko liet,
ja pienetkö pyytehes yhä?
Di kensa sä huomaat aatteen tiet
ja kusja on kutsuji pyhä?

Miin, kofapa fumu fun filmiftäs
 On poiftuwa päivän tieltä?
 Sa kofapa tuntenet itfesjäs
 finä intoa, urhojen mieltä?

— Kas filloin maljat jä hyljät pois
 ja riennät hoitwaffi heikon.
 Sa jos kuka kurjana fortunut ois,
 näät hänesjä ihmifweikon.

Mut tuntofi terwehen, nuorekkaan
 finä uhraat suurehen taiftoon.
 Sa turwaat uskoa oikeaan,
 luot tietoa kofajfi waiftoon.

Sa työftäfi jalofa ferran on
 niin kofawawa kaimis laiho. —
 Mlös, nuorifo! Tulkofa taiftelohon,
 kun maasja on murhe ja kaiho!

S i l j a L i i n a m a a.

Raittiustyö ja fiweellinen elämä.

(Kalkittu 1:fi pallimolla II:jesja farjassa w. 1904 kirjailijafilpailusfa.)

Kirj. F. F. Jalonen.

I

Juoppous on pahje.

Sotainen edes wähänkin aikaansa feuranmut ihmnen tietää, että juomatapa on maailman pahimpia nautintotapoja, ja hywin fuurelle joukolle on jo felitetty ja todistettu, että paras ja wiattominkin tapa nautinnon alalla moi hywin helposti ja owelasti muuttua, kehittyä himokfi, f. t. f. wanhan, arwosja pidetyn tawan feuraa-
 jasta faattaa aiwan odottamatta tulla — m y r k y I i -
 f e n h i m o n o r j a ! — Orja! Kuinka kaamealta jyri-
 feekään korwisjamme ja sydämmemme fopukoisja tuo ihmisarwoa ja kaitfia oikeusja, wapautta alentawa fana!
 — Jos nyt wäkijuomatkin, joita fejä luwallisja että luwattomisja paikoisja ja tilaisuusja runfaasti kanna-
 taan tämän maailman pitkälle ja leweälle nautintojen pöydälle, tekewät fuopeamielisen „hywin tapojen“ feuraajan orjakfeen, niin lienee kyllin fhytä lähemmin tutus-
 tua fiihen, millä tawalla wäkijuomat kohtelewat uhriansja ja minälaisja töitä niisjä olewa alkoholimyrkky pakottaa orjansa tekemään.

Kukaan ei ole tietämätön fiitä, että pahje on fhynti fejä että fe, julkifesti ihmifesjä toimiesfaan, on himon näkywäinen hedelmä, sillä himon woimme me hywin

usein salata ja kenenkään avustamatta sitä hetken aikaa sijimmäsämme elätellä, mutta pahetta, joka on tuon monesti kylläkin viattoman näköisen tavan kolmas kehitty- mis-aste, emme voi salata, se on julkinen. Tavan himoksi muuttuminen on useimmiten hywin salainen reaktio eli taantumisen; aniharvat tuota onnetonta muutosta itsisjään huomaavatkaan. Tämä tavan muuttuminen on seuraus siitä, että tapa aivan yleensä vaatii nautinnon uusimista eli toistamista ja tuo uusiminen taas kasvattaa tottumuksen avustamana nautinnon vaatimuksia yhä suuremmiksi ja suuremmiksi, aina siksi että nautinto on muuttunut polttavaksi himoksi, jonka vaatimukset ovat rajattomat. — Väkijuomien nautintotapa on luonnollisesti johtunut siitä, että alkoholilla, jota kaikki väkijuomat joko suuremmissa tai vähemmissä määräsissä sisältävät, on jonkinlainen huumaava voima, joka ensimmäisten kohtuuden nautintojen tapauksessa ilmenee näennäisenä riemun ja sulouden tunteena. Usein tuntuu kokemattomasta nuorukaisesta hänen kallistellesa ensimmäisiä viattomia viinilasejaan kuin awaisi tuo „jumalien juoma“ hänen silmänsä sepojesjälleen näkemään sekä tunnetun että tuntemattoman maailman tutkimattomia ihmeitä. Hänen ympärillään oleva juuri luonto on kuin iankaikkisen onnelan awara kulkatarcha, jossa jokainen puu, pensas, kukkanen ja ruusu tuoksuu, hymyilee ja nauraa hänelle, ja ihmiset, nehan ovat puoli jumalia, joita tuo onneton tahtoisi pelkästä rakkaudesta hyleillä ja iudella.

Kun nyt kokemattoman raukan sielussa yötä ja päivää kangastelevat tuollaiset ihanat ensimmäisten nautintojen muistot, niin eipä sivi ensinkään ihmetellä, jos hän antaa hywin vähän arvoa noille tavallisille jälkiviiville, „kohmelolle“, ja päättää sopivan tilaisuuden sattuesja

heittäytyä uudelleen noiden herttaisten tunnelmain helmaan. — Alkoholit on onnistunut yrityksessään! Se on ikuisuttanut kokemattoman sielussa hetkeksi luomansa hurmatunnelmat ja siittänyt kaikessa salaisuudessa aistillisen nautinnon himon sekä sitä paitti joko suuremmissa tai vähemmissä määräsissä turmellut uhrinsa aivot, hermoston ja puhtaan sielun-elämän. Alkoholit on juuri koronkiskuri. Samalla kun se luo tuota keinotekoisia innostusta ja walheellista tunteiden wilkkautta, samalla se myöskin palffioksi „hymistä töistään“ ryöstää ojan voimastamme, joten uhri — jaadaksesen nautinnon jälkeän taajan kaikki tasapainoon — tarvitsee uuden annoksen alkoholia huumaamaan elimistöään, josta on seurauksena uusi yhä suurempi tylytyminen, uusi elinvoimien ryöstö ja uusi yhä suuremman alkoholin tarve! Kun tämä tällainen väärä tunnelmien kiertokulku on jonkun aikaa jatkunut, on tuosta viattoman näköisestä aistillisestä nautinnosta aivan asianomaisen itse sitä huomaamatta kasvanut yli äyräiden kuohuva himo, joka piankin puhkeaa julkiseksi, ilettäväksi paheeksi, josta on hywin vaikea, usein aivan mahdotonkin, päästä erilleen.

Alkoholien ensimmäiset vaikutukset ovat tiestysti eri henkilöissä jonkun verran erilaiset, riippuen tämä erilaisuus siitä, minkälaisen luonteen, terveyden ja sielun lahjat kukin omaa. Mutta yleensä on asianlaita niin, että niinkauvan kuin hieno tavan seuraaja nauttii väkijuomia ainoastaan kultaisen kohtuuden pienimmällä mitalla, tyytyy alkoholi kiltisti siihen, että se ainoastaan „innostuttaa“, „elähyttää“, „lohduttaa“ ja „wahwistaa“ ystävänsä, mutta heti kun kohtuuden mitasta putoo pohja ja tapa synnyttää itselleni perillisen, himon, silloin alkoholien on walmis heittämään syrjään nuot

„wiattomat hyvät puolensa“ ja paljastaa itsensä orjalensa oikeassa karvassaan. Toisinaan tapahtuu niinkin, että alkoholi ratkoo välinsä uhrinsa kanssa heti ensi kerralla selväksi. — Muutamia vuosia takaperin tunsin erään siivon ja kaimin puolin mallikelpoisen tilanomistajan pojan, joka — äitinsä ja pitäjän arvossa pidetyn harmaahapsisen rovastin kehoittamana — otti osaa wäljensä hääjuominkieihin ja tultuaan ensi kerran humalaa, murhasi morsiamensa rinnalla seisovan — wäljensä! — Se oli pakfu tulos pienestä „wiattomasta häähiprafasta“! — Elintaitinen wankeus tahallijesta wäljen murhasta, ei muuta!

Täsjätkin kurjassa tapauksesja oli tuo wanha hyvä juomatapa se horjumaton pohja, jolla hornan henki loi werijen näytelmänjä. Sillä tapa, jota kokematon hyvien ystämien kehoituksesta taipui wastennieliisesti seuramaan, synnytti heikkellisen himon, joka — walloille päästyään — waati tinkimättä ilkeän weronja, minkä se wiimeiseksi purppuroitti wäljen merellä!

Kun ihmijestä on asteettain kehittänyt kurja juoppouspaheen orja, tulee hänen wastainen elämänsjä muodostumaan monellaisten siweellisyys-rikokkien sarjaksi, riippuen orjan mitta siitä, kuinka salaa ja owelasti hän osaa tehdä rikoksensa, joutumatta asianomaisten ruununpalwelijain kanssa mihinkään tekemisiin. Tarkemmin tutkiesjamme rikollisuutta ja sen alkuvaihtuttimia sekä niiden keskuudesja, jotka owat „huono-onnija“ joutu-neet kolkon wanfilan kylmien komerojen asukkaiksi että niiden, joille on onnistunut salata pahat työnjä, huomaamme helposti, että wätijuomat ainakin seitsemäsä-kymmenesjäviiidesjä tapauksesja sadasta owat joko suoraan tai wälillisesti olleet synnä rikokkien tekoon. — W. 1902 käjitteli kihlakunnanoikeus erääsjä käräjäkunnasja

Suomesja talwikäräjisjä 58 warkaus-, tappelu-, murha-, raiskaus-, awiorikos y. m. juttua ja oli niistä 47 tehty joko enemmän tai vähemmän päihtyneessä tilasja. Samana vuonna käjitteli muutaman maaseutukaupungin raastuwanoikeus 281 rikosasiaa, joista 215 tunnustettiin ja todistettiin juowuspäisjä tehdyiksi ja nuot 66 rikosta oliwat enimmäkseen sellaiisten henkilöjen tekemiä, joiden hermoston, weren ja sielun kywyt alkoholi oli jo aikoja sitten auttamattomasti turmellut. Tämän johdosta tulemme siihen warmaan johtopäätökses, ettei juoppouspahe tyhdy k f i n ihmijessä toimimaan, waan tarwitsee se seuralaisijeseen ja amustajijeseen wälissti yhden wälissti toisen joukon itseänjä ilkeämpii paheita, jotka — samalla kuin päällikkö, alkoholi, jäällittä repii ja raastaa sekä sielun että ruumiin woimia — sitte yhteisneuwoin jouduttawat onnettoman niin aineellista kuin henkistäkin perikatota. Näin ollen on alkoholi paheiden maailmasja jonkinlainen toimeenpanewa „tirehtööri“, joka pitää tarkan huolen siitä, että juoppouspaheen julmaa iestä kantawa raukka täsmälleen ja tarkasti tekee ja toimittaa kaikki ne pimeyden työt, joita walloille päässeet, riehuwat intohimot tyhdytyksesseen waatiwat.

Totta kyllä on, etteiwät paheet silti maailmasta katoaisi, waikka alkoholi kokonaan poistettaisjinkin, mutta toiselta puolen on myöskin totta se, että jos wätijuomat kerran saadaan warmoien lukkojen taakse, on paheiden ota siten katkaisu, sillä ilkeimmät ja julmimmat rikokset jääwät silloin enimmäkseen tekemättä ja toisjesseen on wihoollislaumaa silloin paljon huokeampi pitää loitompana kun sillä ei enää ole niin „kofenutta“ ja „wiisasta“ joutajaa kuin kuningas alkoholi. Sillä waikka „ihmijen yhdämmen aiwoitus on paha hamasta lapsuudesta“ ja meisjä siis asuu joukko kaisenlaisia himoja, on meidän

niitä silloin helpompi kuolettaa kun eivät wäkijuomat ole henkisiä voimiamme kuluttamassa ja noita uinuwia wihollisiamme kiihoittamassa.

Witji kaikkea edellä kerrottua on wäkijuomilla wielä ykfi kauhea, pöhristyttävä ansio, se on kautta siwistyneen maailman rehoittawa prostitutiooni, sillä ilman päihdyttäviä juomia ei ainakaan kaikissa maisissa olisi tuota haisewaa, kauneemman sukupuolen arwoa ja mainetta alentawaa mätää olemassa.

Witä ilettävämpi on pahe, sen pitemmän ajan se tarvitsee saadakseen suostijoita ja jonkinlaisilla „asetuksilla“ tuetun jalansijan. Shmitet, näet, ensin kammoksumat ja karttavat peräti rietasta pahetta ja oikein ajattelewat, uhkaawan waaran suuruuden hmmärtäväiset koettawat parhaansa mukaan estää sen lewenumistä kansan keskuuteen. Mutta pahe ja sen uskolliset ystävät ovat kärsiwällisiä, ne odottawat otollista aikaa ja valmistawat jalaa wäkijuomien awustamina itjelleen julaa maaperää. Rauwan olivat wäkijuomat tuhojaan tehneet esim. köyhässä Suomessa ennenkuin prostitutiooni uskalsi hienojen, kauriiksi maalattujen naisten haamusissa uida Ruotsista sanottuun maahan juroja suomalaisia wikoittelemaan. Mutta saatuaan kerran, waiikka wieraskielisenäkin ja wieraan maan naisten awustamana, asuntonsa Suomessa, on jekin pahe kotoisten naistenemme happamista nenän nyripistykistä huolimatta raiwannut itjelleen fikki suuren alan, että porttolain saastaisissa loukoissa kaikuu jo „wäinöläistenkin“ kieli ja satoja Suomen naisia ansaitsee jo sekä kotimaassaan että ulkomailla toimeentulonja — a m m a t t i h a u r e i l u l l a ! Eikä siinä kyllätki, että nuoret naiset joutuwat wäkijuomien uhreina porttolain asukkaiksi ja sitä tietä yhteiskunnan hylkiöiksi, pahe waatii itjelleen mahdollisim-

man suuren saaliin, se waatii ja nielee, jos mahdollista awiowaimot ja — wiattomat lapsetkin! — Warakas, komea paheiden iestä kantawa nuori herra ei ajan pitkään jaa tyhdytystä alhaisille hinoilleen kuluneiden ammattinaisten seurassa, ei, hän käy käsiikki wiattomuuden ruuuihin, sillä hänen, rikkaan miehen, häwäistäwäksi, raadeltawaksi ei ole mitään liian pyhä. — Myöntää kyllä täytyy, että siweysrikoksia tehdään paljo muitakin kuin wäkijuomien matkaanjaattamia, mutta owat niiden aiheuttajina aiwan toiset paljon lievemmat waiikuttimet ja woidaan niitä joka tapauksissa pitää satunnaisina. Tapautuu, näet, hywin usein siellä ja täällä, että se ja se „sulhanen“ on jättänyt „morsiamensa“, saatuaan — useasti wuosikauksia jatkuneen kosiuksen jälkeen — salaisen tilaisuuden awioliitto-lupauksella raiskata kokenemattoman, sulhapestaan pelkkää hywää ajattelewan tyttö-raukan. Näillä satunnaisilla siweysrikoksilla ja ammattihaureikulla on se erotus, että edelliset — kuten sanottu — tehdään melkein aina herttaisen awioliitto-lupauksen siimeksessä ja saa „morsian“ melkein aina siitä rangastukseksi „äidin“-tittelin, jota wastoin viime mainittua harjoitetaan suorana asianomaisen wirtakuntien luvalliseksi myöntämänä ammattina, joka kyllä tuottaa harjoittajallensa ne melkoisen suuret tulot joita irstaan loisto-elämän ylläpitämiseen tarvitaan, mutta riistää samalla asianomaiselta kaiken ihmishyden, kunnian, maineen, ajallisen ja ijanikaikkisen onnen.

Tällainen se on lyhyesti sanoen alkoholin ansio: Sen ohjelma on ihmiswerellä kirjoitettu ja suoritetaan sen loppunumerot — h e l w e t i s j ä ! Täällä ajassa huutaa alkoholi jurmaa, kuolemaa, perikatota ja ikuista onnettomuutta koko ihmiskunnalle ja ianikaikkisuudessa nauraa se pilkallisesti onnettomille, fortuneille uhreilleen!

II

Raittius on hyve.

Voidaanko raittiusaatetta pitää yhtenä siiveellisen elämän kulmakivistä? Voidaan, jos waan sana „rait- tius“ oikein ymmärretään ja itse aate sen jaloimmasja merkityksessä toteutetaan.

Samoin kuin juoppouspahe on muiden paheiden synnyttävä, herättävä ja kiihoittava ja aiwan kuin wiralli- nen kokoonkutsuja yhteisiin neuvotteluihin ihmiskuntaa vastaan, samoin on raittiusaate puhtaimmasja muodos- saan yksi hyweiden ja siiveellisen elämän horjumattomista tukipylväistä. Tätä ei tietenkään saa niin ymmärtää, että kun joku henkilö wain on raittis, s. t. s. on käyttä- mättä wäkijuomia nautinto-aineina, on hänen sydäm- mensä muka silloin hyweiden asuinija ja hän itse kokonai- juudessaan siiveellisen elämän malli-ihminen, ei, tässä on raittius-käsitteellä paljo laajempi ja waativampi merki- tys. Sillä yksin se seikka, että ihminen on wäkijuomia nauttimatta, ei suinkaan edellytä, että hänen elämänsä yleensä olisi siiveellistä ja esimerkiksi kelpaamaa, tuolla wäkijuomien nauttimattomuudella kun saattaa usein olla hywinkein omituiset syynsä. — Joku aika takaperin puhu- tellessani erästä mestari-warasta wanfilasja, sain kum- makseni kuulla, että hän oli ehdottoman raittiuden läm- min ja innokas kannattaja.

„Mitin. Nähkääs!“ hän selitti. „Se, joka tahtoo minun ammattini alalla suuria aikaansaada ja kuului- saksii tulla, ei saa olla suuri eikä pieni juomari waan eh- dottomasti raittis, sillä wiina on yksin warkaallekin liian kavalaa ja petollinen ystävä. Siitä, että kannan nyt näitä heloja, jatkoi hän vielä, saan kiittää yhtä ainoata totilasta“.

Monen perheen-ijän täytyy paosta wirkatoimien ja tähden olla raittis, erittäinkin jos tuo kuuluisa kohtuuden porras on asianomaisen henkilön kohdalla käynyt jo niin niljakaksi, että hänen on mahdoton sillä horjumatta sei- soa. Toiset taas on wäkijuomia nauttimatta sen- tähden että ahneuden synty ja kullanhimo on heissä wäke- wämpi kuin juoppouspahe; terweydellisetkin syht pakoit- tawat joskus raittiuteen. Liewempia syitä ilmenee paljo nuorison keskuudessa, sellaisia ovat huwin halu, seura- elämän puute, halu päästä raittiusseurojen laulu- ja joitokuntiin, näytelmäseuroihin j. m. j. joskus saattaa raittiusseurasja jäsenenä olewa „mielitettykin“ aiwan tietämättänsä wetää nuorukaista pois juopposeurasta.

Tästä siis käy selville, ettei ole ollenkaan sama olla wäkijuomia käyttämättä ja olla aatteen mies, eikä sana „raittis“ niinmuodoin merkitse yksinomaan sitä, että joku on käyttämättä wäkijuomia nautinto-aineena: raittius- mieheltä ja -naiselta waaditaan siis jotakin juurempaa ja jalompaa. Tämän jalaisuuden perille pääsee itsekukin parahiten tekemällä itselleen kysymyksen: „minkätähden minä olen raittis?“ Jos wastaus kuohahtaa sielun iki- jopukoista: „minä olen raittis aatteen tähden, kansani ja — Jumalan tähden!“ on wastaja silloin todellinen aat- teen palvelija, kansan ja ihmiskunnan wilpitön ystävä. Sillä silloin ei hänellä ole päämaalinaan omat edut, kun- nia ja maine waan siiveellisen ja puhtaan sielun-elämän luominen ja edistäminen sekä itsessään että kansa-ihmi- siensä.

Näin ollen-omistetaan raittiusaatteelle sen laweim- masja ja jaloimmasja merkityksessä welvollisjuuukien tun- non herättäminen, hyweiden harrastus, sen rautaisen tahdon synnyttäminen, jota henkisiä asioita perille ajeta- taessa tarwitaan ja sen sitteän sijäisen elinwoiman kas-

wattaminen, jota ihanteiden ja ihmiskunnan henkisen pääoman puolesta taistelevalla ehdottomasti täytyy olla.

„Mutta miksi juuri raittiusmiehille ja -naisille tällaiset kultaiset ominaisuudet, kun kuitenkin nekin, jotka „taidoilla“ nauttivat väkijuomia, ovat usein ennen tehneet, ja tekewät vieläkin, uutterasti työtä kansansa hyväksi?“ kuuluu usein hywin ärtyisesti kysäistävän. Vastaus tähän oikeutettuun kysymykseen on hywin pitkä ja monimutkainen.

Ensiksi: Ei kukaan rehellinen aatteiden mies kiellä „kohtuuden ystäväiltä“ sitä tunnustusta ja kunnioitusta, joka heille toiminnastaan ja ansjoistaan kohtuudella tulee, sillä se olisi väärin, mutta lienee silti lupa epäillä, etteivät ole, tuolta „kohtuulliselta juopottelultaan“ estettyinä, ehtineet tekemään kaikkia mitä raittiina olisivat voineet tehdä. — Kukaapa raittiusmies ei antaisi tunnustusta kohtuullisesti juopolle poliisille, joka warsin näppärästi pistää kiikkiin „raititit“ murtowarfaat, mutta kenpä ei moittisi häntä siitä, ettei hän samalla ankaraudella saata salakapakoittijoita edesvastaukseen? Tästä on poliisilla virka-intoa kyllä yhtä rikoksentekijää vastaan, mutta toista hän suosii, se kun joskus noin siivunnen rasmailee hänen kuivaa juutaan nesteillään. Sitäpaitfi voidaan kohtuuden ystäväistä hyväällä omalla tunnolla lausua se tuomio, etteivät he wirtatehtäviensä kään tähtä ja toimita sillä wilpittömyhdellä ja uutteruudella kuin raitis kunnan mies, sillä alkoholi ja puhdas, hyweille pyhitetty sydän eivät sori yhteen.

Toiseksi: Kohtuuden ystäväet ovat useimmiten yksipuolisia ja rajoittawat he tarkasti tyhnsä siihen, mikä kuuluu heidän warsinaiisiin virka- eli leipä-tehtäviinsä, jotawastoin jalosydäminen kansan ystäwä ulottaa tyhnsä — sillä aikaa kun kohtuuden mies isuu kapakassa jou-

tohtekiansä wiettämässä — niin leweälle kuin suinkin, ensinkään huomioon ottamatta sitä, tuleeko tuosta tyhnsästä palkkaa tai kiitosta — rakkauts, näet, ei tyhnsentele palkan tähden. Lotta kyllä on, että nykyajan epäraititiden joukossa on siellä täällä henkilöitä, jotka palkkattakin ponnistelewat jonkun hyvän asian puolesta, mutta jos tuo ponnisteleminen asetetaan rehellisyhden ja totuuden tarkkaan waakaan, huomataan helposti, että tuon innokkaan toiminnan johtawana lankana ovat joko suuremmat tai pienemmät pyhteet. Selwille on sitä paitfi käynyt ja uusia todistuksia on aina saatawissa siitä, että nykyiset kohtuuden ystäwät ovat mitä kiwaimpia raittiusaatteen wastustajia, jotapaitfi he esimerkiksi wai kuttawat sängen turmiollisesti ympäristöhnsä.

Jos wertailaan teon suuruutta eli arwoa muilla aloilla, niin huomataan, että kahdenkymmenen markan warkaudesta saa rikoksen tekijä saman rangaitstuksen kuin kahdenkymmenen tuhannenkin, jos rikos muuten tehdään samalla tawalla kummasfakin tapauksessa. Tämän johdosta tullaan siihen warmaan johtopäätökseen, että se, joka juopottelee „kohtuullisesti“, tekee periaatteellisesja juhteessa yhtä suuren rikoksen kuin sekin, joka juopottelee paljo, erotus on wain siinä, että kohtuuden ystäwä woi joskus hieman paremmin hillitä raa'impia intohimojaan, kuin n. k. „anturajuoppo“. Mitä taasen tulee siihen, että kohtuuden mies, waiikka hän halwekfi raittiusaatetta, woiisi innolla ja menestyksellä ajaa jotakin muuta suurta aatetta, on tuo pelkkää luulottelua ja perätöntä kehumista. On, näet, aivan kouraan tuntuwaa, ettei esim. siweyden saarnaaja saa olla edes kultaissimmankaan kohtuuden ystäwä, sillä jos ken tahaansa omistaa itselleen yhden jalon aatteen palvelijan nimen, täytyy hänen sielusjaan olla sijaansa kaikilla muillakin aatteilla ja hy-

meillä, eihän kukaan voi suofia ja palwella yhtä hywettä ja halveksia toista. Ja kun kerran on todistettu, että juoppous, olkoon se sitte kohtuullista tai kohtuutonta, on pahe, on kai todistamattakin selvää että raittius, joka on juoppouspaheen vastustaja, on siis hywe ja on sillä niinmuodoin oikeus waatia itselleen asunto samassa sydämessä missä muitakin hyweitä suofitaan ja harrastetaan. Tosin on maailmassa ollut paljo sellaisia suuruuksia, jotka, waikka eivät olekaan olleet raittiita, ovat kuitenkin jälkimaailmalle jättäneet suuret luomansa, joista aina tullaan heille olemaan kiitollisuuden welassa, mutta heidän juhtensa on tässä huomioon otettava kaikki seikka: Ensimmäin on raittiusaate monellekin heistä ollut warsin tuntematon tai ainakin hywin hämärä, jonka tähden heidän elämäntyötänsä on arwoisteltawa puhtaana luomana, waikka tiedämmekin, että he raittiina olisivat voineet ilmoille loihkia vielä jalompaa, ja toiseksi lepäävät he haudoissaan ja meillä ei ole oikeutta tuomita kuolleita. Meidän aikaisten suurten sielujen laita on aiwan toinen. Nyt todistawat historia, tiede ja etewät, asiaan sywentyneet raittiusantkarit, että wäktjuomat sisältävät alkoholi nimistä myrkyä, joka wuosituhansien wieriesjä on syönyt miljoonia yksilöitä perikatoon ja kufistamat kokonaisia waltakuntia ja samalla todistetaan siis wanha hywä juomatapaakin wääräksi ja turmiolliseksi, joten raittiusaateen vastustaminen on nykyaajan eturivin miehelle anteeksi antamaton rikos.

Tästä kaikesta käy siis selwille, että aatteiden mies ei saa mennä kapakkaan „kohtuullisesti“ juopottelemaan joutohetkinään ja pistäytyä sieltä — porttolaan, sillä siweellisyyslain pykälät eivät sitä salli. Saki waatii aina täytensä sen pykälälutwun mukaan minä se sisältää, ja jos siinä kerran rikotaan yksi kohta, on koko laki rikottu.

Puhtaana ja rehellisen aatteen-ihmisen pettämätön tunnusmerkki on siis se, että hän suofii, harrastaa ja ajaa woimiansa mutaan kaikkia hyviä ja jaloja aatteita ja pitää yhtä pyhinä kaikki siweellisen elämän ohjesäännöt, ja sen tekee hän silloinkin kun hänellä on suurempana ihanteenaan jokin erityinen aate.

„Mutta mitä yhteyttä on siis lopullisesti raittiusaatteella ja siweellisellä elämällä?“ kysynee joku.

Edellä on sanottu, että juoppouspahe on muiden paheiden päällikkö ja siis sellaisena mitä waarallisin peto ihmiskunnan keskuudessa; sen vastustaja on raittiusaate ja niinmuodoin siis hyweiden keskuudessa toimeenpanewa ylijohdaja. — Miten niin? Siten että raittiusaate welwoittaa palwelijansa, olkoon hän missä wirassa, toimesjä tai ammatissa tahaansa, luowuttamaan kaikki warsinaijilta wirka- ja ammatitöimilta jääwät joutohetket yhteiskunnan palwelukseen jotawastoin monen muun aatteen ajajat jaawat — itse aatteeen nähden — warsin hywällä omallatunnolla kuluttaa joutohetkenjä kewyhtmiessjä elämässä. Tähän saa tuhansia todistuksia kaikkialta. Ja niin on, että missä wain tapaammekin nöyrän kansansa ja ihmiskunnan tosiparasta harrastawan henkilön, huomaamme heti että hän on raitis, s. t. s. hänen sydämensä on hyweiden jalostettu koti. Kysymyksessä olewa aate siis waatii, että meidän sijainen ihmijemme täytyy muuttua sellaiseksi raittiin, wirwoittawan weden taukoamatta pulppuawaksi lähteeeksi, josta woimakkaat purot aina wirtaawat ja luowat uusia uomia kaikkiiin kansankerroksiin, kaikkiiin alkoholin kuwaamiin ja paheiden ruhjomiin ihmisrintoihin. Se waatii meiltä uhrantumista, uutteruutta, kärsiwällisyhttä, juwaitsewaisuutta ja ennen kaikkea wilpitöntä, palawaa rakkautta ei ainoastaan aatetowereita ja arwossa pidettyjä yhteiskun-

nan jäseniä kohtaan waan myöskin niitä onnettomia raukkoja kohtaan, jotta paheiden murjomina makaawat loasja ja saastaisuudessa tämän maailman jalkaportaina. — Niin, sielläkin, missä muut hienostelijat häpeästä muka punehtuen painawat päänsä alas ja kääntävät keweästi selfkänsä kurjuudelle, tulee raittiusmiehen ja -naisen o j e n t a a a u t t a w a k ä s i ! Näin tawoin tulee ehdoton raittius sifsi alkusyyhyksi, joka pakottaa meidät katselemaan, kuuntelemaan ja tutkimaan kaikkea sitä kurjuutta ja kirosta, jota alkohooli ympärilleen lewittää. Kurjuuden näkeminen herättää jäälän tunteita, jotka piankin synnyttävät palawaa rakkautta onnettomia kohtaan ja silloin emme soiji ainoankaan sielun paheiden hyskyihin uppoawan. Se onkin juuri tuollaista rakkautta, tuota ianlaittisuudesta alkulähteestä kotoisin olevaa pyhää tulta, jota Suomen kansa, tuo Wäinölään köyhä, ujo lauma, niin äärettömästi kaipaa. — Pienen, turwattoman kansamme jäseniä on siellä täällä awarasja maailmassa ja kaikfiällä ahdistelelee niitä paheiden werenhimoinen lauma. Ja monta tuhatta woimakasta nuorukaisista, monta sataa rufoposkista Suomen impeä on aikoja sitten ripustanut Wäinämön ikikantelen pajustoon ja heittäytynyt paheiden myrskyllisten hdykyaaltojen tuuditelawiksi! — Voi, ken pelastaa tuon hukkuwan nuorukaisen ja tuon häpeällä tahratun immen pejee puhtaaksi ken? Sen tekee rakkauts, tuo hyweiden uhkuwa ikiwoima, sen tekee welii ja sisko, jonka sydammesjä siweellisen elämän raittiit ruusut tuoksuwat.

„Raittiisja ruumiisja asuu raittis, woimakas sielu“, sanotaan, ja se on totta. Sillä jos me omaamme sifsi puhtaam mielen ja lujan tahdon, että me kiellämme ruumiillamme kaikfi sellaiset ilkeät aistilliset nautinnot, jotka ensin pilattuaan ruumiin, pian turmelewat sielunkin,

säilyttää ruumis woimansa ja pysyy sopusuhtaisena sielun kansja. Mutta tuollainen kieltäytyminen on mahdollinen ainoastaan sille henkilölle, joka ensimmäiseksi jättää kaikfi wäkijuomat niin miedommat ja hienommat kuin karkeimmat ja wälewämmätkin, sillä niin kauwan kuin me leikimme wäkijuomien kansja, seisomme me joka hekki kaltewalla, niljakalla pinnalla ja turmion kuitu on aina ammottawana edesjämme. — Kun alkohoolilla on se kurja ominaisuus, että se werrattain lhyhesjä ajassa woi paaduttaa jaloimmankin ihmisen ja sen tekee se parhaassa kohtuuden ystäväsjäkin, — onpa esimerkkiä siihenkin, että pelkkä alkoholi-hajun sisään hengittäminenkin on paaduttanut helläsydammisen naisen armahtamattomaksi, tylyksi — niin on wälttämätöntä, että jokainen, joka tahtoo hyweitä palwella ja edistää sekä säilyttää siweellisen tarmonsa ja henkiset woimansa, on käyttämättä wäkijuomia nautinto-aineena. Sillä kun siijäinen paatumus ei saa ihmisesjä waltaa, on omatunto hereillä ja ilmaisee tarkasti jokapäiwäiset welwollisuudet sekä pitää rakkouden kultakielet alituisessa ihanaassa wärelisssä ja paheet pyjytteleiwät loitompana.

Waiikka ei se henkilö, joka wastikään on luopunut wäkijuomien nauttimisesjä, wieslä woikaan itsesjään toteuttaa raittiuskäsitteen laajempaa ja jalompaa merkitystä, on hänellä kuitenkin tuon aistillisen nautinnon heittämisestä heti ne etuisuudet, että hänen aineelliset waransa jäästyvät, ennen juopotteluun uhratut joutohetkensä woi hän nyt muuttaa sekä aineellisesjä että henkisesjä pääomaksi ja siweellisen elämän ohjeläännöt pääsewät tawallaan woimaanja ainakin julkisiin rikoksiin nähden.

„Seura tekee kaltaisjesjensa“, sanoo sananlasku. Kun juomari jättää entiset juomatowerinsa ja liittyy

raittiiden, siiveellistä elämää harrastavien ystävien seuraan, vaikuttaa se parantavasti sekä hänen ruumiiseensa että sielunsa. Entistä siiveetöntä elämäänsä hän kauhistuu ja päättää lujasti Sumalan ja wilpittömien ystävien avulla elää wastedes paremmin. Näin on siis uusi, siiveellinen elämä alkanut vanhassa paheiden orjassa, riippuen sen wastainen jatkuminen ja jalostuminen siitä, jos astanomaisella henkilöllä on tahdon lujuutta pitääkseen päätöksensä ja jos hänen uudet ystävänsä täyttävät welvollisuutensa hoidokastansa kohtaan järkipäätäisesti ja tarmokkaasti. Tässä juuri tuleekin todellinen, jalompi raittius kysymykseen, sillä lapsen kasvattaminen ja kehittämisen — erittäinkin, jos se omaa huonoja taipumuksia — kunnolliseksi yhteiskunnan jäseneksi, ei ole mikään helppo tehtävä, samoin kysyy siiveellisesti turmeltuneen ihmisen parantaminen ja kasvattaminen juurta asiaan syventymistä, uutteruutta ja lempeitä, ystävällisiä kasvatus tapoja. Ja näitä tällaisia henkisen toiminnan edellytyksiä ei voi omata lukaan muu kuin se, jonka sydämessä, sielussa on kaikilla hyveillä oma kunniaistuimensa ja jonka elämäntyön päämaalina on kaatomattoman täydellisyuden saavuttaminen.

Koko suuresä luonnon valtakunnassa on ihminen ainoa elävä olento, joka voi luoda itselleen korkeita, pyhiä ihanteita, jopa niin korkeita, että niiden wertaisia voi olla ainoastaan itse vanhurskaalla Sumalalla. Nuo korkeimmat ihanteet ovatkin Sumalalla ja ihmisillä oikeastaan yhteisiä, sillä niiden viimeisenä päämääränä on orjan iestä kantawan ihmiskunnan juuri vapautuksen aamu, joka tuolla kaukana, kaukana umean uswan takana jarastaa. — Mutta tuo synkkä uswa! — Ken, ken hälymentää sen? Kansä itse. Me itse. Meistä itistä se riippuu, pääsevätkö hyveet voitolle waiko paheet, me

itse olemme siiveellisen woimamme luojat. Historia todistaa pitkin pituuttaan, että ainoastaan sellainen kansä, jolla on siiveellistä tarmoä, voi elämän meuruawalla ulapalla ohjata purtensa oikeaan satamaan. — Mutta minne purjehtii Suomen kansan heikko elon laiva? Säilyykö Kalewan heimo siksi kun kansojen juuri huomenkoittaa? Onko kansamme henkinen toiminta yleensä juuntautunut puhtaiden ja jalojen aatteiden ajamiseen ja wallitseeko keskuudesjamme sellainen uhrautuwa weljerakkkaus, joka „hajalla olewat hapset“ yhteen kookaa? Woi, ei! Ei vielä. Pohjan kansan henkinen kulta makaa koassa paksun, kovan kuonan peittämänä. Hyweiden heikkoja taimia ruiskoitsee himojen hyinen halla; paheet rehottawat kemymielisyuden päiväpaisteessa synnyttäen joka hetki uusia yhä myrkyllisempiä rikkaruohoja — mitä onkaan tehtävä — Mös! Mös yhtenä miehenä, ja Pohjan jäijisjä nietokisija karaisu raatawa lauma, onneasi walwomaan! Weljesliittoon liittös sekä wanha että nuori, sekä rikas että köyhä ja fitte luo juuret ihanteet itsellesi, joiden edestä joka mies ja nainen viimeiseen asti taistellkoon!

* *

Mhtahaks' on Pohjan kuurainen kolkka kansallemme käynyt, sikspä on tuhat miestä rotewata ja naista koti liettä kaipaawata wessille wäljemmille wäistynyt, mutt' silti me yhtä juurta, Kalewan katajaisista sukua, oomme. Meit' isien henki kuolematon yhteen liittää, mutt' sepä myöskin waatii, pyhtää, rufoilee, ett' jalona, raittiina, rehellišenä maalla wieraallakin seisoi si suomalaisen. Puhtauden sympooli on Suomen sinivalkea lippu liehuwainen aina ollut ja maineen mahtawimman owat isät ydänhurmeellaan sille hankkineet, — mekö lipun tahrai-

simme?! Ei! Tuhat kertaa ei! Työhön käykäämme ja rautafouralla auran kurkeen tarttukaamme, se se mielen virkistää, voimat karaisee ja suuren weljeys-hengen ilmoille luopi, joka onnen wiestit wiepi Länteen kaukaiseen ja weljen, siskon hellät tervehdykset meille takasin tuopi Pohjolaan. Siis paheet keskestämme raiwatkaamme ja hyweiden siementä katoamatonta kylwäkäämme; kas, siin' on siweellinen tarmo, woima, ititaitana meillä, joka wä-
häväktsenkin umenmosta kunniaan nostaa, nostaa yli muiden taiwahisia ihanteita imehtimähän. Raitis ruumis, raitis sielu, mieli vapaa, pelwoton, sydän puhdas, tahto luja, horjumaton, se suomalaisen loitsu pettämätön olkohon!

Lämmen weljet rakkahat! Wakaa käsi kohti taiwasta nostakaa ja itiwala wannokaa, ett' maine puhdas suomalaisen ei koskaan, koskaan mustua saa; niin teemme mekin täällä Pohjolan kirkkahan tähti taiwon alla. Waikka maa meill' on eri asuntona, kotina, silti aattemme, ihanteemme samat olkohon, ja silfi taisteltaamme, toiwokaamme ja uskoakaamme, että walon lasten suuri wapauden hetki lyö ja riemulaulu halk' awaruuden kajahtaa woi-
malkaana kuin jylinä ilman woimien salaisien. Matka meillä pitkä on ja päämäärämme kaukana tuolla, tuolla — — — — mutt' urhomielin jos suurta, jaloa toteuttamaan käymme, saammepa kerran tomukummuiltamme yli merten maiden yhteen ääneen huudahtaa: „nyt siweys, puhtaus ja rakkauts wilpitön wihdoinkin paheiden walan masjantaa!“

Nouse sorron alta!

Mään taiwahalla kauniin rujopilwen,
Ja aurinko sen reunan kultoaapi,
Se muodostaa kuin taistelijan kilwen,
Min wihollista vastaan kohottaapi.

Sun kilpes, ystäväni, misjä piilee?
Sen pinnasta ei jäde kirkas loista,
Waan wihollisen nuolet, hyinen wiille
Sun kaswos jäätävät. Ne luotas poista!

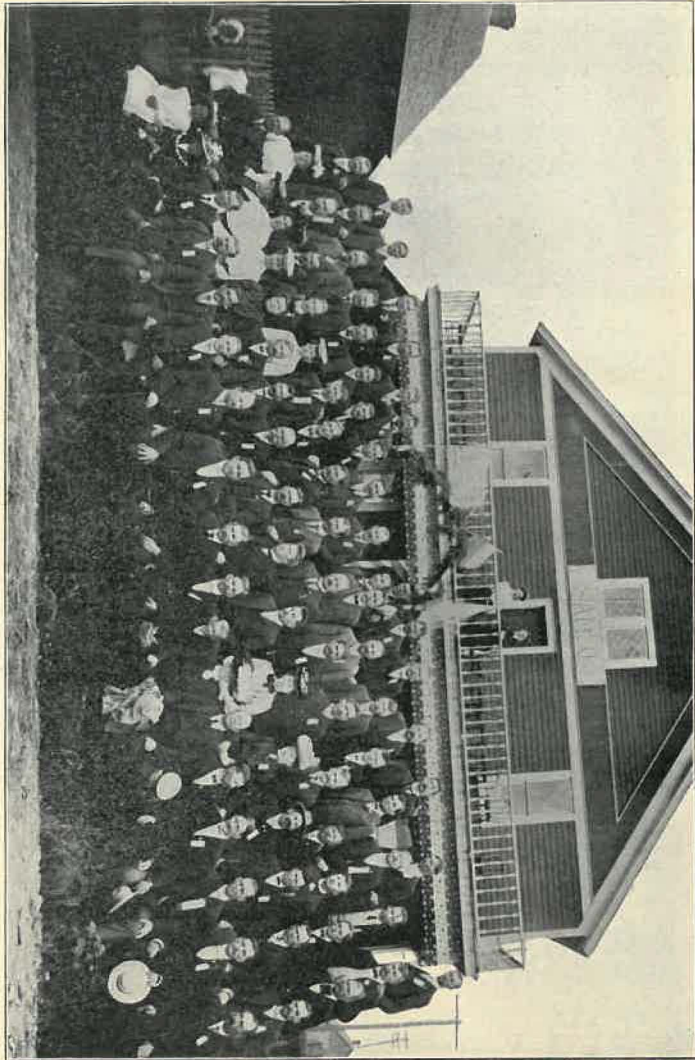
Ja sydämeesi jos sa katsot wainen,
On rauhattuus ja öinen kammo siellä.
Ne kylwänyt on peto, wainolainen
Sinne. Ne uhkaa sielusikin niellä.

Se wihollinen wiina on ja himon walta!
— Näy vastaan niitä! Woita itsellesi.
Tahto! Tarmollasi nouse sorron alta
Ja ole vapaa, raitis, herra intojesi!

U n o M i a - W i r t a.

17:stä yleisen kokouksen esiintyjät Sibleyissä, Minn.

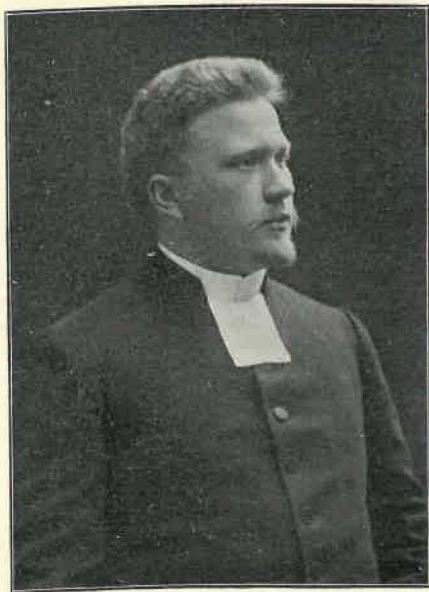
S. K. R. - Wellbeing Society's 17th General Annual Meeting and in connection with it a song and concert.

Sibley, Minn., Sept. 27, 28, 29 and 30 p.m. 1904.

Edellisen vuosikokouksen päätöksen mukaan olisi tämä kokous ollut pidettävä Soudanissa, Minn., eikä Sibleyissä, jossa se nyt kumminkin pidettiin. Syynä muutokseen oli se yleensä tunnettu kairantoukokuilla vallitseva horjuvaisuus työsuhteissa, joka tekee kaiken elämän ja toiminnan siellä epävarmaksi. Kokoukunta oli juostunut Pohjanleimu seuran pöytäkirja ja muuttanut kokouksen sinne, missä sitä nyt pidettiin. Mikään tällainen suurempi kokous, jossa on edustajia niin monelta eri suunnalta ja heillä kullakin omat vaatimuksensa ja edustamiensa seurojen erilaiset evästykset, ei juurikaan voi niin päättyä, että se tyydyttäisi ehdottomasti joka juhteessa jokaista osanottajaa. Sellaista on mahdoton vaatiakaan ja sitä tuskin teki tänäkään kokous, mutta siitä huolimatta, että kokouksessa oli monta tärkeää ja kriittistä kysymystä keskusteltavana, oli sen meno yleensä rauhallista, ja voidaan kokousta pitää monessa juhteessa varsin onnistuneena.

Kokouksen jäsenet olivat kaikki saapuilla ja edustettuna oli kaikkiaan 45 seuraa 74:llä edustajalla,

joten kokous oli edeltäjänsä jonkun verran pienempi, mikä oli otaksuttavaakin kokouspaikan etäisyyden tähden yhdistyksen keskustasta. Mainittavana seikkana voi pitää sitä, että tässä kokouksessa esiintyi luullakseni ensimmäisen kerran kaupungin korkein viranhaltija itse omassa persoonassaan lausuaakseen eduskunnan terve-

Pastori Heikki Anias.

tulleeksi kaupunkiinsa; sen teki Hibbingin pormestari W. S. Powers, jonka edustajana tässä toimi kaupungin tuomari L. J. Brady.

Tämä kokous aloitettiin kuten edellisekin jumalanpalveluksella, joka pidettiin paikalliskunnan suomalaisessa

evank. luterilaisessa kirkossa, missä pastori G. Anias toimitti alttaritoimituksen ja pastori S. W. Kenfors saarnasi Johanneksen evank. 8 l. 31—36 wärshjen johdolla. Tse kokous pidettiin Totuuden Etä seuran tila-
massa ja mukawassa huoneustossa, ja oli se awonainen jokaiselle sitwosti käyttäytywälle henkilölle. Hartauden

Hibbingin Suom. Ev. Luth. Kirko.

toimittajana toimi kaiken aikaa past. G. Anias, joka muiden mukana edusti Elyn Wesi-seuraa.

Esimes Elytän julkaisemasta, laajastiältöisestä vuosikertomuksesta käwi m. m. selwille, että yhdistys oli vuoden kuluessa kaswanut seitsemällä seuralla ja 107:llä jäsenellä, joten seuroja nyt kuului yhdistykseen haara-osastot lukuunotettuina 102, ja niihin yhteensä

2,963 mies- ja 2,312 nais-jäsentä, kaikkiaan 5,275 wellissuutenja suorittanutta jäsentä, ja näiden lisäksi 641 rästitiliställä olevaa jäsentä, joiden kanssa jäsenluku oli 5,916. Syynä tähän verrattain vähäiseen jäsenluvun lisäämiseen ilmoitti esimies pääasiassa olevan sen taloudellisen ahdingon, joka tämän vuoden aikana oli vallinnut niillä paikkakunnilla, missä suurin osa seuroistamme toimii. Tästä syystä oli yhteinen jäsenmäärä ylläpitämään Minnejeton valtiosta laskenut 232 hengellä.

Seikka, joka voidaan tässä mainita, oli Väinöjeuran lahja \$100.00 yhdistyksen rakennusrahastolle, joka oli annettu sillä ehdolla, että rakennuspuuhiin ryhdytään viimeistään kymmenen vuoden kuluessa, ja että nämä lahjarahat siihen asti säilytetään pankissa korkoa kaswantasja.

Luettuiata tileistä selwisi, että tulot yhdistyksen kasjaan olivat vuoden kuluessa olleet \$5,799.66 ja menot samalla aikaa \$4,565.69, joten kasja 1 p. heinäkuuta 1904 oli \$1,213.97, jonka lisäksi inventaario osoitti omaisuutta ja saatavia olevan yhteensä \$3,002.59, jonka mukaan yhdistyksen koko omaisuus oli arvioitu \$4,216.56, mistä kuitenkin oli maksettava \$49.70. Edusmiesten kytikasjassa oli varoja \$193.72.

Ruolleeksi ilmoitettiin vuoden kuluessa 36 jäsentä, joiden jälkeen oli hautausrahoina maksettu \$1,800.00.

Kokouksen keskustelut olivat ylipäätään jotenkin asjallisia ja toisinaan vähän liiankin wilkkaita, mikä näkyy siitäkin, että keskusteluisissa käytettiin kaikkiaan 546 puheenvuoroa, siis lähes 200 vuoroa päivän osalle.

Tärkeimpinä kysymyksinä voidaan pitää niitä neljää aatteellista kysymystä, jotka johtokunta oli työohjelmaan liittänyt, nimittäin: „Mitä nuorijolle on hankittava tanssin y. m. wahingollisen ajanvieton sijaan?“

„Raittiusyöstä lasten keskuudessa“, „Raittiusväen ja työväenliikkeiden suhteesta toisiinsa“, „Onko aika ruweta harrastamaan enemmän tieteellisen raittiusopetuksen käytäntöön ottamista?“ sekä myöskin raittiuspuhujan lähettämistä ja Raittiuslehden toimittamista koskewat kysymykset. Alustajana ensimmäisellä kysymyksellä oli S. S. Mattila Regaameesta, toisella past. S. Anias Elhstä, kolmannella allekirjoittanut ja neljännellä A. Pantti Ishpemingistä. Näistä oli ensimmäisen kysy-

Pastori S. W. Kenfors.

myksen alustus kokonaan julkaistuna Raittiuslehden elokuun numerosssa. Sen johdosta päätettiin suositella seuraavia keinoja: wilkkaampi ja vaihtelevampi kokousten työtapa, mikä woi paremmin kerätä ja wiihdyttää nuorisoa. Nuorille tarpeellisen ruumiillisen liikunnan ja seurustelun aikaansaamista warten suositellaan muiden sekä henkisesti että ruumiillisesti kehittäwien ajanviettojen ohessa erittäinkin naisille käsityökouluja ja keittokouluja, miehille: woimisteluseuroja, soittokunta

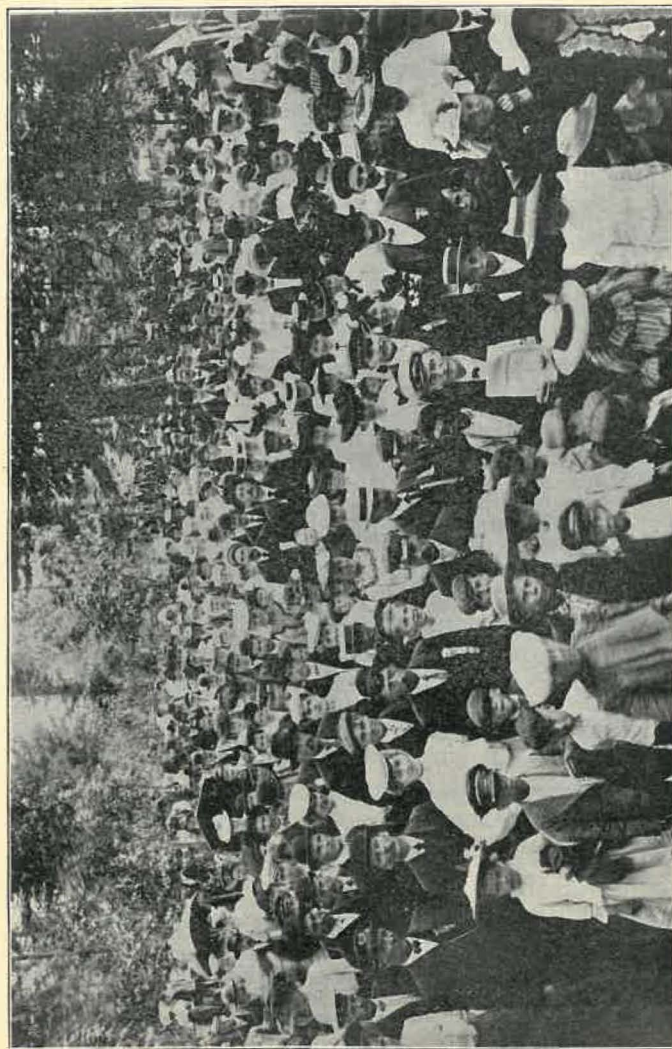
y. m. ja molemmille: vapaita illanviettoja, joihin molemmat sukupuolet kokoontuvat virkistävään seurusteluun. Myöskin esitetään puhujaseuroja, laulukuntia, siiveellisiä raittiusnäytäntöjä, ja ulkoilmakokouksia, urheilua y. m.

Toisen kysymyksen alusti pastori G. Anias, joka alustus on kokonaan otettu tähän kalenteriin. Siitä voi lukija muun arvoakaan sijällön ohella tutustua myöskin siihen alustajan tekemään loppuponteeseen, joka sellaisenaan hyväksyttiin vastaukseksi kysymykselle.

Kolmannen kysymyksen alusti yhdistyksen kirjuri hätäisesti kokoon kytähtyllä alustuksella, ilman mitään varsinaista loppupointta. Kysymyksen uutuuden ja aktualiteetin tähden tahdottiin kai sille myöntää mahdollisimman vähän keskusteluaikaa — ainoastaan 15 minuuttia, josta syystä asia jäi jokseenkin keskeneräiseksi. Muutamia väärinkäsityksiä ehdittiin kumminkin saada molemmin puolin, sillä useimmat asiasta puhujat koskettelivat vaan yksinomaan uskontokysymystä, ja sen perusteella ehdottivat, ettei kysymyksen alaisilla liikkeillä tulisi olla mitään yhteyttä. Mitään sellaista, jota voisi pitää ratkaisuna, ei näin ollen voinut tulla kysymykseenkään, eikä sitä juinkaan oltu uskallettu vielä toivoakaan. Lopuksi päätettiin pitää keskustelu vastauksena kysymykselle.

Neljännän kysymyksen alusti M. Pantti, joka alustus tulee myöskin julkaistavaksi Raittiuslehdestä. Vastauksena kysymykselle hyväksyttiin seuraava alustajan laatima loppupointti:

„Raittiusseuroissamme on alettava enempi kuin tähän asti muun ohjelman ohella harrastamaan myöskin tieteellisen raittius työn käytäntöönottoa esitelmien, puheiden ja raittiusopetuksen kautta, että jäsenillä olisi yhä

Sivöngin 17:sta yleinen joitto- ja laulukapapaikka ja eia juhlakokoukset.

enempi tilaisuus syventyä raittiusaatteeseen". Mälölemaan pontteen liitettiin vielä edusm. S. G. Kampin ehdottama lisäys, että johtokunnan on hankittava opetusvälineitä, joiden avulla raittiusopetusta annetaan.

Muista kokouksen tekemistä päätöksistä voidaan pitää tärkeimpinä raittiuspuhujan ja opetuksen antajan hankkimista, joksi toivottiin saatavan pastori S. Anias Glynstä. Opettaja W. Neimanin tarjoukseen ei katsottu voitavan tällä kertaa suostua aineellisista syistä, vaikka pidettiin hänen vaatimuksiaan erittäin kohtuullisina.

Yhdistyksen säännöt päätettiin laillistuttaa myöskin Minnesotan valtiossa ja useampia enemmän tai vähemmän tärkeitä sääntöjen muutoksia tehtiin; m. m. annettiin johtokunnalle lupa muuttaa vuosikokouspaikkaa ilman sitä seuroilta kysymättä, milloin katsoo asian sitä vaativan, ainoastaan huomioon ottaen valtion mihin edellinen vuosikokous on kokouksen määrännyt.

Seuraava kokous päätettiin pitää Ironwoodissa, Mich., ja ansaitsee mainita, että tällä kerralla tapahtui se utuus, että kaupungin valtuustokin liittyi kokouksensa virallisella päätöksellä sen mukaisella pyyntikirjeellä auttamaan paikkakunnan raittiusseuraa jaamaan vuosikokousta kaupunkiinsa.

Kuten tavallista saapui tähän kokoukseen lukuisasti onnittelujätkönsanomiamia eri paikallisseuroilta ja henkilöiltä, näistä muutamia vastattiinkin. Niistä ansaitsee erityisesti mainitsemista: Opettaja A. Syttisen lähettämä, Suomen Raittiuden Ystävien Sortavalassa pidetyn vuosikokouksen jätkösanoma, joka kuitenkin myöhästyi kokouksesta ja ruotfia puhuvien maamiestemme Ironwoodissa pitämästä 3:lta vuosikokouksesta, joka tuli vastauksena vuosikokouksen heille lähettämään onnittelemun.

Stäwin puoli oli tässä kokouksessa se, joka jo mone-na vuotena on tahtonut haitata warjinkin kokouksen loppua, että nimittäin aika on tahtonut käydä liika lyhyeksi. Tällä kertaa warjinkin tuli lopettajajäset häiritsevällä ja osaksi tarpeettomalla mielen rauhaa häiritsevällä keskustelulla, joka ehkäisi sen niin yleiseksi tawaksi tulleen weljellisen ja somittaman lopputunnelman, mikä sattumasti kuvataan sananlaskussa: „Raiikki on hywin, joka päättyy hywin“.

Juhlapäiwä.

Niin, joutuihan se wihdoin sekii, se toivottu ja ehkä kauwan puuhattu juhlapäiwäkin, joka tawallisesti wirtistää kangistuneitakin mieliä ja lämmitää sydämiä. Tunnettua on niille, jotka owat viimeisinä vuosina olleet tilaisuudessa näkemään niitä juhlia, miten raitis, kansallinen ja samalla wakaamielinen hilpeys, laulun ja soiton runsaus, sekä monet mieltä ylentävät puheet herättää, imoistaa ja tähtää rinnan wuoroin ilolla, wuoroin toiwolla.

Juhlää wietettiin tällä kertaa n. k. „Penopscat“ puistossa, joka sijaitsee arwiolta noin puolitoista mailia Sibbingin kaupungista. Paikka oli tätä tarkoitusta warten erityisesti raiwattu ja siitä syystä ei ollut erittäin fiisti enempää kuin luonnon ihanakaan, mutta mitä juhlapaikkasta puuttui, sen korvasi runsaasti sekä suotuinen ilma että mielialan pirteys. Juhlakäwely, soitto-kuntineen ja monine lippuineen teki tälläkin kerralla katsojaan mahtawan waiikutuksen, waiikkapa ei ollutkaan niin suuri kuin viimewuotinen juhla-kulkue oli. Soittokuntia oli tällä kertaa neljä, ja mikä parasta, ne oliwat kaiikki suo-

malaisia. Juhlapaikalle saavuttiin vasta puolenpäivän tienoossa, syystä että oli jouduttu tuntikausia odottamaan Elystä tulevaa junaa, ennenkuin päästiin lähtemään, mutta siitä huolimatta ehdittiin kuitenkin suorittamaan päivän monipuolinen ohjelma.

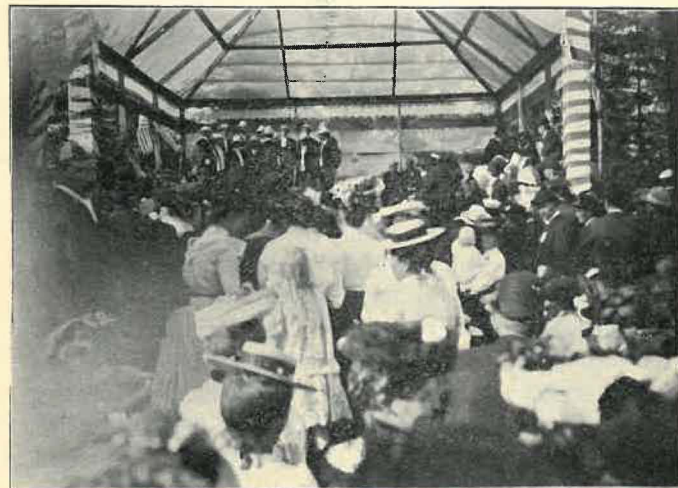
Juhlapaikalle saavuttua, soittivat ja lauloivat soitto- ja laulukunnat yhteisesti wirrestä: Jumala onpi

Sancoctin jefatööri kirkonkanta ja palkintotuomarit.

linnamme, jonka jälkeen puhui lyhyesti kongressimies Aldam Bede, Duluthista. Hänen täytyi kiireiden astein tähden matkustaa kotiin, eikä siis voinut viipyä pitempää aikaa. Sen jälkeen piti tervehdyspuheen tuomari L. F. Brady, Hibbingistä, jonka perästä lauloi Hibbingin jefatuoro. Matti Koffonen piti sitten suomenkielisen tervehdyspuheen, ja sen jälkeen lauloi mieskööri „Elyn

Kaiku”. Puolisiloman päätyttyä piti pastori S. Antas juhlapuheen, John Saari, Evelethistä, Minn., puhui englanninkielellä sekä J. S. Sasberg ja J. Kaminen suomenkielellä. Sen jälkeen esittivät kaikki laulu- ja soitto-kunnat yhteisesti laulut „Jumalan kunnia luomoss’ja” ja Maamme, jota paitfi kajahtelivat vuoroin laulun vuoroin soiton säveleet kaiken päivää aina puheiden

Sancoctin mieskööri lausamassa ja palkintotuomarit.

wälissä. John Laitisen laatiman juhlarunon esitti huomattavalla tavalla opettaja Zivari Ahonen, Hibbingistä, ja minkä olin unhottaa mainita, oli se, että jo aamufella ennen juhlatulokseen alkamista suoritettiin Sampo-haakilla lyhyt, soittoa ja laulua käsittävä ohjelma, joten päivä kokonaisuudessaan oli yksi niitä rikkaimpia päiviä henkijestä nautinnosta.

Wielä on mainittava eräästä uutuuudesta, joka tuli aiwan kuin vastauksena niille toivomuksille, joita oli lausuttu kokouksessa, se oli Hancockin voimisteluseura „Reipas“, joka oli tullut laulajien mukana ja jo edellisenä iltana esiintynyt „Suomen Raitu“ miesköörin konsertissa kaupungin talolla sekä saanut osakseen suurta mieltymystä reippaalla esiintymisellään. Se ottivat m. m. osaa juhlatulkuuseen ja antoivat wapaan näytännön myöskin juhlapaikalla. Tämä heidän esiintymisensä oli niin huomiota herättävää, että johtokunta katsoi welwollisuudekseen antaa heille \$25.00 ylimääräisen palkinnon, koska ei mitään kilpailuja voimistelusta ollut odotettavissa.

Laulu- ja soittokilpailuihin ottivat osaa seuraavat soittofunkat: „Suomi“ Chisholmista ja Sibbingin suomalaisen soittofunkta, joista ensi palkinnon \$30.00 sai „Suomi“ soittofunkta ja kolmannen palkinnon \$10.00 Sibbingin soittofunkta. Laulusuuroja oli kaikkiaan 4, nimittäin Hancockin ja Sibbingin sekaköörit, joista 1:si palkinto \$30.00 annettiin Hancockin ja 2:nen \$20.00 Sibbingin köörille. Miesköörejä oli Elyn ja Hancockin köörit, joista ensi palkinnon \$30.00 sai Elyn ja toisen \$20.00 Hancockin kööri. Wäinö seuran lahjoittama funniapalkinto „Wäinön kannel“ joutui niinkään Hancockin sekaköörin haltuun toistaiseksi.

Meensä on lausuttava, mitä laulusuuroihin tulee, että ne olivat jotakuinkin hywin harjoitettuja, näyttää melkein kuin meikäläiset edistynevät paremmin laulun kuin soiton alalla, johon ehkä onkin luonnollisia syitä täkäläisissä oloissa.

Paljo oli ollut paikallis seuralla puuhaa tämän juhlan suhteen, ja kiitoksen he ansaitsevatkin, sillä he olivat warustaneet juhlapaikalle jotakuinkin runsaasti

ruokaa ja juomaakin, niin ettei vieraiden tarwinnut karkkia minikään puolesta. Toimitunkin, waikka ei ollutkaan erittäin suurilukuinen, koetti ahkeruudella palkita sitä seikkaa. Suhlaohjelman ohjaaminen oli uskottu erittäin kyvykkäisiin käsiin Leander Keron ja Matti Koffosen siinä muoroin toimiesja. Illoisin, tyytyväisin mielin ja waloisin toivein palattiin sitten illan tullen juhlapaikalta kaupunkiin, mutta vielä ei päivän ohjelma ollut loppuun juoritettu. Vielä oli yksi sen loistokohdista jälellä ja niin siis wähä puhdisteltua, iltasta syötyä ja hiukka sen lewähdettyä kokoonnuttiin kaupungin pormestarin omistamaan erittäin tilawaan oopperahuoneeseen, jonka hän luomutti ilmaiseksi Suomi-Opiston konserttiin. Siellä esitettiin mitä arwokkain ohjelma kuulijakunnalle, joka täytti koko tuon atwaran salin. Ohjelmasssa oli useampia puheita, soittoa, laulua, voimistelua y. m. M. m. kerättiin siinä wapaaehtoinen keräys Suomi-Opiستolle, joka yhdesjä omirahojen kanssa tuotti hywin joukon kolmatta jataa dollaria. Mainita ehkä sopii vielä, että J. Silbergin toimesta oli kerätty wapaaehtoinen lahjapalkkio voimisteluseura „Reippaalle“, jonka kerääjä tässä tilaisuudessa heille lahjoitti. Kun kaikki asianhaarat ottaa lukuun, on kahdeksatta laulu- ja soittojuhlaa pidettävä hywin onnistuneena meidän oloihimme katsoen. Kun muistelemme sitä werrattain lyhyttä aikaa, joka on kulunut työmme ja juhliemme alkua-ajoista, ja wertailemme niitä muutoksia, joita on sittemmin tapahtunut kaikissa suhteissa, niin ei woi olla kohottamatta kiitollisuuden huokausta kaiken hywin antajalle, eikä woi olla sydän tähtyttämättä eläwällä toiwolla onnellisemmasta ja waloisammasta tulewaisuudesta raittiustyölle ja meidänkin kansallemme sen kautta. Mutta toisaalta on meillä jokapäiwäinen elämä alituisena muistuttajana siitä, että me

olemme todella suorittaneet vasta alku-valmistukset, laskeneet ensimmäiset pohjatimet. Itse rakennus on tuskin vielä näkyvisjääkään, mutta nämä iloiyet toivon hetket mahwistafoot ja kehoittafoot meitä uusiin ja ankarampiin ponnistuksiin, rukouksella ja luottamuksella keräämään rakennusaineita, joista ja joiden kautta tuo kaunis ihmiskuntaa jalostawa ja siunausta lewittäwä rakennus kerran kohoaa ylös. Sumala antakoon, jos mahdollista meidän lastemme, jotka eivät siihen suureen syntiin wikapäät, että olisimat häwäisheet Luojaansa juoppoudella, antakoon hän heidän nähdä sen päivän, jolloin viimeinen kiwi kohotetaan kanjain ehdottoman raittiuden rakennuksen huippuun, jolloin viimeinen juomari lasketaan hautaansa.

Tulewaisuudesja mahdollisesti saamme nämä juhlat yhä suuremmiksi ja monipuolisemmiksi. Sitä toivokaamme, ja siinä toiwossa, että ensiwoutisessa kokouksessamme ja juhlassamme saamme nähdä työmme ystäviä niin laajalta, ja niin lukuisina joukkoina kuin suinkin mahdollista ja että siellä saamme Amerikan suomalaisen raittiuskansan laulun ja soiton soimaan ehompänä entistään, lopetan puutteellisen kertomukseni runoilijan kanssa lausuen:

Wiel' waihtuwi päivähän yökin,
 Kun heleänä koittawi aamunkoi,
 Kun uusien aikojen kellot soi,
 On kiitoswirtenä työkin!

S. A.

Raittiustyöstä lasten keskuudesja. *)

Siirjoitti Pastori Heikki Uusia.

Raittiustyö esittää meille aatteen, joka wuosi wuodelta kasvawalla woimalla astuu eteemme ja waatii huomiotamme. Tämä aate osoittautuu jo olewansa fiksi woimakas, että se waltaa ajatuksemme ei waan nykyisyyteen waan tulewaisuuteenkin nähden. Me emme tyhdy olemaan ainoastaan itse raittiita, waan sydämeistämme toiwosimme, että lapsemmekin omistaisiwat ja elämänsjään noudattaisiwat raitista elämäntapaa. Paraiten kuitenkin raittiusaatteen woima näkyy siinä, että moni meidän wastustajistammekin on niin järkewä, että koettaa saada ainakin omat lapsensa ehdottoman raittiiksi.

Taistelussa juomatapaa vastaan saawutetut woi-
 tot ja warsinkin siinä kärjityt katkerat tappiot, owat raittiuswäen saaneet wakuutetuiksi, että aatteen täydellinen toteuttaminen waatii meidän kasvattamaan lapsemme, nousewa nuoriso, aattemme ystäwiksi. „Kun pelastamme lapset tänään, niin huomenna olemme pelastaneet kanjakunnan“, on Amerikasja jo aikoja fitten tästä työstä lausuttu. Epäi-

*) Muuan esitettiin tämä alustuksena ottaffena olewaan keskusteluaineeseen S. A. B. -seuran 17:själä wuokokouksessa, Hibbingissä, Minn., 1904.

lemätöntä on, että mitä onnellisemmin lasten raittiusopetuksen suoritamme, sitä warmemmin wiemme aattemme lopulliseen voittoon.

Näillä syillä on raittiusmielisten yksimieliseksi harastukseksi viime aikoina muodostunut pyrintö suoras-taan **K a s w a t t a** ehdottomaan raittiuteen.

Rakka tietä pyrkivät asian harrastajat toteutta-maan tätä kasvatuspyrintöään:

1) säännöllisen raittiusopetuksen saamista kou-luihin;

2) säännöllistä raittiusopetusta erityisesti vapais-ja kouluisia ja lasten yhdistyksissä.

Tässä ei ole meillä tilaisuus käsitellä edistykkiä edel-lisellä tiellä, — johon kuuluukin ensi sijassa ammatti-miehille koulu-alalla, — vaan rajoitumme yksinomaan esittämään tuloksia jälkimmäisellä uralla ja pyydämme esi-tyksen kuluessa löytää ehdotusta tehollisempaan opetuksen järjestykseen meidän oloisfamme.

Sen verran olkoon kuitenkin mainittuna, että edellä esitettyä säännöllistä raittiusopetusta annetaan jo useain Yhdysvaltain valtioiden koulusja. Mutta sellaisenaan se ei kuitenkaan tyhdytä asetettuja vaatimuksia, varsinkin kun me tahdomme antaa raittiusopetuksellekin kansallisen leiman ja perustaa sen uskonnon pohjalle. Se on kui-tenkin siffi mieltäkiinnittävä, että kannattaa hywin tulla sitä tuntemaan. Toisella kertaa ehkä olemme tilaisuusdesja siihenkin luomaan huomiota.

Sänmaasfamme Suomessa ollaan jo lyhyemmän ajan ehditty tätäkin työtä tehdä, joten toivottavasti esi-tyksellä saavutetuista kokemuksista antaa meille hyviä käytännöllisiä ohjeita asian ymmärtämiseksi ja innostruksen wirittämiseksi. Tarkastelemme ensiksi siis niitä.

Jo vuoden 1888*) yleisessä raittiuskokouksessa on tietty puhua kokemuksista raittiuskoulun opettajina. Ko-timaasfamme on tällä työllä siis jo vähän historiikkiatin. Tässä esityksesänikin olen paljon saanut apua siitä koke-muksesta, jota valmiina sain tässä työssä puuhanneilta, jouduttuani työskentelemään yhdessä Halsingin raittius-koulujen opettajien kanssa.

Englannista saadun esimerkin mukaan on niitä ala-ikäisten raittiusyhdistyksiä, joissa lasten raittiiksi kas-wattamista on harrastettu, kutsuttu „Toivon Siitoksi“. Monet kotimaamme raittiusmiehistä ovat olleet epäile-mällä kannalla alusja näihin „Toivon Siitoksiin“ näh-den, varsinkin siitä syystä, että ne liian paljon heidän mielestään muistuttawat aikuisten seuroja. Ja tällai-nen vapaa toiminta on monen mielestä sopimatonta ala-ikäisille. Mutta ne tulokset, joita on saatu „Toivon Siitoksiin“, ovat kumonnet loistavasti kaikki epäilykset tä-hän suuntaan. Sopivalla tavalla ja ajalla annettu luot-tamus ja vapaus on silminnähtävästi vaikuttanut kas-wattavasti nuoreen mieleen ja herättänyt welvollisuus-den tunnetta heissä. Tämä kaikki kuitenkin sillä edellytyk-sellä, että vapaus ja luottamus annetaan vasta silloin kun niiden merkitys on lapsille tehty selväksi.

Se seikka, että Toivon Siitoksiin otettaessa lasten annetaan tehdä raittiuslupaus ja heillä Toivon Siitosja edellytetään jonkullaista raittiuden perusteiden tunte-mista, kehottaa antamaan oppilaille tietoja raittius-asiasta jo ennen varsinaiseen liittoon ottamista. Selfin-gisjä on sitä warten kaikki lapset saaneet käydä ensin n. s.

*) Esitykseni laadin oikeastaan jo w:n 1900 yleiseen raittius-kokoukseen Wiipurissa, jossa se pantiin asiallisen keskustelun pohjaksi ih-symbheistä: „Miten Toivon Siitoksi oli järjestettävä?“ Niitä warten jotta halnawat tutustua tähän keskusteluun, mainitsen, että keskustelu on refererattu kirjassa: „Suomen 18 yleinen raittiuskokous Wiipurissa Seinätuun 4—6 p. 1900. Keskustelupöytäkirjat“. Kirj. Heikki Anias.

„raittiuskoulun“. Kun raittiuskoulu näin on valmistuksena Toivon Liittoon, tulee siinä kysymykseen opettajan raittäusasian perusteet pääpiirteissään. Lasten on annettu tietää, että kaikissa väkijuomissa on alkoholia, joka on myrkkä ja sellaisena vahingoittaa ihmistä, jopa kuollettaakin. Raittäuskoulussa tulee opettaa kuinka väkijuomat monella tavalla tuottavat turmiota ei ainoastaan sille, joka niitä nauttii, vaan välillisesti juomarin omalle, vieläpä koko yhteiskunnallekin. Oppilaille on puhuttava siitä, että paras taisteluase tätä onnettomuutta vastaan on ehdoton raittäus; kun on kysymys lapsista, on wartawasten opetettava, mitä ehdoton raittäus merkitsee. Selwänä tulee tietysti lapsilla olla raittäuslupauksen merkitys ja Toivon Liitton tarkoitus. Warfin hywän vaikutuksen tekee lapsiin, kun he raittäuskoulun juhlallisissa lopettajaisissa saawat jäsenlipun, joka heille tuottaa Toivon Liiton jäsenoikeuden.

Kun Suomessa on pantu J. Colmanin mukaan toimitettu „Raittäuskatkismus“ opetuksen pohjaksi, on woitu 8—10 kokouksessa hywin ehtiä niin paljon kuin wälttämättä tarwitaan, jotta lapsilta woi ottaa raittäuslupauksen.

Wuonnollista on, että opettajan on heti alunpitäen asetuttawa yhteyden kodin ja wanhempien kanssa. Wanhempien luvalla tulfoot lapset kouluun, tehkööt raittäuslupauksen, jääkööt pois j. n. e.

Paljon epäilyksiä näyttää raittäusmielississään opettajissa olleen siitä, jopiiko lapsilta ottaa raittäuslupausta. Kieltää ei käynekään että epäilyksen syitä on olemassa lupauksen ottamista vastaan. Mutta siihen katsoen, että asiat järjestetään aiwan w a p a a l l e kannalle, että ennen lupausta woi kufin opettaja järjestää oman mielenjää

mukaan waiikka perinpohjaisemmin raittäusopetuksen ja kun sen lisäksi wanhemmilta waaditaan nimenomainen lupa siihen, woidaan epäilemättä lupaus ottaa hywällä omalatumnolla.

Lapsia on Suomessa otettu raittäuskouluihin jo 6—7 wuotifina. Se tuntuu kunninkin liian aikaiselta. Sääntönä lienee paras pitää, että tulee olla ainakin 10 wuotta wanhvoja jokaisen lapsen ennenkuin heitä raittäuskoulumukaan otetaan. Syyinä tähän waatimukseen on se, etteiwät lapset juuri nuorempina woi täysin seurata opetusta ja tajuta lupauksen merkitystä. Wasta silloin lienevät jotenkin kaikki raittäuskouluun pyrkijät luku- ja kirjoitustaitoisia, waatimus, joka on aiwan wälttämätön raittäuskoulussa. Sitäpäitfi he wasta siinä iässä kykenewät ottamaan osaa yffiääniseen lauluun, jonka esittäminen tulee olla wälttämättömänä osana raittäusopetuksen kaikilla asteilla.

Kun lapset owat raittäuslupauksen tehtyään saaneet jäsenoikeuden raittäusseurassaan, alkaa perinpohjaisempi raittäusopetus, jonka tulee kestää ja kyetä kiinnittämään oppilasta Toivon Liittoon, kunnes tämä on täyttänyt 16 ikäwuotensa ja woidaan ottaa aikuisten raittäusyhdistykseen. Tätä warten täytyy opettajan jotenkin tarkasti suunnitella työnsä, jalkaa aineensa niiden kuuden wuoden waralle, joina lapset oppiwat raittäutta Toivon Liitossa.

Seuraamalla saatawilla olewaa raittäuskirjallisuuttamme on seuraawa suunnitelma syntynyt:

10—11 ikäwuodella: Raittäuskoulu, jossa saadaan yleisfilmäns raittäusliikkeen syistä; ehdoton raittäus, raittäuslupaus, Toivon Liiton tarkoitus. Tarkemmin opetet. ettei väkijuomissa ole rawintoa, eiwät lämmitä, eiwät kelpaa lääffeiksi eikä juomaksi.

- 11—12 ikävuodella: Wäkijuomien eri laadut, valmistus, sekä sen perustuksella niiden kelpaamattomuus ihmisruumiille. Germosto, alkoholin vaikutus siihen, juomahimo, sen perinnöllisyys, juopposairaus.
- 12—13 ikävuodella: Alkoholin synty ja kemialliset ominaisuudet; alkoholin vaikutus verenkiertoon, ruoansulatukseseen, ruumiinvoimiin, sen ainevaihtoon ja hengitykseen.
- 13—14 ikävuodella: Raittiustyön historia, uskonto ja raittius, seuraelämä ja wäkijuomat.
- 14—15 ikävuodella: Alkoholin vaikutus henkisiin kykyihin, siiveellisyhteen, rikollisuuteen ja kuolevaisuuteen.
- 15—16 ikävuodella: Edellisten pääkohdittainen kertaus. Yleiskatjaus wäkijuomia koskevan lainjäädännön historiaan; voimassa olewa wäkijuomalaki pääkohdittain.

Ensimmäisiä ikäviä huomioita raittiuskoulusfa ovat ne monet poisfa olot, joita tavallisesti jo kolmannessa tai neljännessä kokouksessa ilmestyy. Raittiutta ei ole helppo opettaa niin, että se pitemmän aikaa miellyttäisi ja kiinnittäisi lapsia, olkoonpa opettaja waikea innostunutkin raittiusasiaan. Opetus woi tulla ikäwäkki, lapset kyllästyvät ja jäävät pois. Waikea opetus olisikin onnistunutta, woi kowin suuri oppilasluku olla syynä, että useilta oppilailta ei tule kysytyksi useampaan tuntiin. Täten huomaamatta jääneet eiwät jaksfa seurata mukana, ikäwystyivät ja jäävät pois. Kun lopuksi raittiuskoulu on vapaa koulu, ei sillä lasten mielestä ole samaa merkitystä kuin tavallisella koululla, joten he monta kertaa owat ensimmäisestä ikäwyhydestä walmiit luopumaan, juurta rangastuksen pelkoa kun ei ole.

Edellä mainittuja epäkohtia woitaneet kuitenkin wälttää siten, että opettaja tarkoin valmistaa aineensa, sekä laatii tarhan ohjelman kokousta warten. Opetuksessa ei ole wiihastfa käyttää yksinomaan kertowaa eikä kyselwää tapaa, waan olisi koetettava esittää asia sekä kertoen että kysellen. Kokoukseen tulisi hankkia waihteen wuoksi laulua, lausuntoa, kertomuksia; kokeita ja kuvia olisi näytettävä, sekä muuten hankittawa lapselle itselleen tilaisuutta ottaa osaa toimintaan. Yhdelle „luokalle“ ei juuri sopisi ottaa enempiä kuin 30—40 oppilasta eli niin paljon, että kullekin heistä woi tehdä yhden kysymyksen tunnisfa. Kun ilmestyy useampia pyrkijöitä, olisi useja luokkia muodostettava. Opettajan tulisi pyrkiä niin paljon yhteyteen lasten wanhempien kanssa, että nämä huolehtisivat lastensa säännöllisestä kouluum tulosta. Missä opettaja on onnistunutkin saamaan wanhemmat niin ystävälliselle kannalle Toiwon Liittoon, woi hän tässä suhteessa olla aiwan lewollinen oppilaisiansa. Muuten ei opettajalla liene muuta keinoa kuin käyttää toisia ahkerampia oppilaita poisjääwiä muistuttamassa ja waikeimmisfa tapauksisfa täytyy hänen itsensä uskaltaa lasten kotiin muistuttamaan Toiwon Liitosta.

Kolmantena tahi neljäntenä wuotena woinee opettaja jo antaa Toiwon Liittonsa muodostua seuran tapaiseksi puheenjohtajineen, sihteereineen, rahastonhoitajineen, johtokuntineen j. n. e. Wähitellen woi opettaja jättää yhden waiwalaisen tehtävän toisensa perästä lasten itsensä toimitettawaksi, jotka useimmissa tapauksisfa tekewät tehtävänsä mielellään ja reippaasti. Woidaanpa mennä niinkin pitkälle, että kysenewimmät oppilaat saawat määrättyjen lähteiden mukaan laatia ja kokouksessa esittää helpompia kohtia opetusaineesta. Missä jellaista

on koetettu on opetus siitä silmännähtävästi voittanut. Opettajan on waan pidettävä filmillä, että yhdet oppilaat eivät saa liian paljon työtä, waan että toimet ylipäänsä tasataan mahdollisuuden mukaan kaikkien oppilaitten kesken. Kun Toivon Liiton jäsen huomaa, että häntä tarvitaan liitosja ja että hän todellakin voi siellä olla hyödyksi, kiintyy hän yhä lujemmin seuraansa ja raittiusasiaan.

Erinomaiseksi innostajiksi raittiusstyöhön ovat yhteiset kilpailukilpailut näyttäytyneet. Niihin kykeneviksi valmistakoon opettaja liittonsa jäsenet. Mielestäni ei pitäisi halveksia sellaisiakaan innostajia kuin omat lapset, lasten toimittamat seuralehdet, lasten näytelmät juhlatiloissa, palkinnot, kätely- ja hiihtoretket ynnä muut.

Kukin lukukausi, tahi ainakin kevätlukukausi, sopii lopettaa pienellä juhalla, jonka ohjelman lapset voivat pühäätä itse. Muksi täytyy opettajan olla mukana, mutta myöhemmin kykenevät oppilaat valmistamaan melkein kaiken ohjelman yksinään. Kun vielä jätetään ankara laki ettei tällaiseen juhlaan pääse liiton jäsenistä ne, jotka ovat syhyttä olleet esim. useimmin kuin kahdesti poisja kokouksista, muodostuu tämä juhlatin sangen tehokkaaksi, ja mielestäni täysin sopivaksi, keinoksi poisja oloa estämään.

Samoin voidaan oppilaille jättää welvollisuus walwo säännöllistä kokouksissa oloa j. n. e.

Näyttäneen siltä, että työtä tällä tavalla karttuisi enemmän kuin mitä loma-ajoillaan kukin ehtisi tehdä. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Kun kokouksia pidetään esim. korkeintaan 2 tuntia kerrassaan ja waikka waan joka toisena sunnuntaina, woinee yksi henkilö waiwatta johtaa ainakin kahja L. Liittoa.

Toivon Liitto waatii koko joukon kaikenlaisia tarpeita, pimeänä aikana waloa y. m. Ne warat, jotka siten owat tarpeen, owat monta kertaa olleet esteenä Toivon Liittojen perustamiseen. Waroja on hankittu yksityisiltä asianharrastajilta, raittiusyhdistyksiltä y. m. Toivon Liitot owat näin ollen olleet etupäässä yksityisistä asianharrastajista sangen suuresti riippuwaisia, joten niiden ilmestyminenkin on ollut harwinaisempaa kuin aikaisten raittiusyhdistykset. L. Liittoisja tapahtuwa raittiusstyö on kuitenkin niin tärkeää, että sen pitäisi ilmestyä joka paikassa, missä muunkinlaisista raittiusstyötä tehdään. Koska warmasti pyhywää raittiusharrastusta löytyy etupäässä waan raittiusseuroisja, ei ole mikään luonnollisempaa kuin että raittiusseurat ottawat huolekseen raittiusopetuksenkin paikkakunnallaan. Niillä on rahastoja, joista woidaan myöntää tarpeelliset warat Toivon Liittoille. Raittiusseuroihin sopinee paraiten muodostaa Toivon Liittokomiteat, jotka pitävät huolta huoneiden, opettajien y. m. hankkimisesta. Tällä tavalla mielestäni nyhyhettellä paraiten saadaan Toivon Liittoa syntyämään, järjestyttä niihin ja warmuutta, ettei L. L. styö häwiä paikkakunnalta, jos yksi opettaja jattuu poistumaan.

Waikein syhymys L. L. styössä on kuitenkin sopiwien opettajien hankkiminen. Sellaiseksi opettajaksi tarvitaan raittiusmiestä, joka ottaa tehdäkseen jotenkin waiwaloista palkatonta työtä. Sellaisen hankkimiseksi saa tosiaankin Toivon Liittokomiteat tehdä paljon työtä. Warssinkin waikeata on se täällä Amerikassa, jossa opettajawoimista on nuutenkin suuri puute. Mutta asia on siksi tärkeätä; että me emme saa sen waikeuden eteen neuwottomana jäädä. Kun meillä ei ole täällä „oppinutta säätyläisluokkaa“, joiden apuun woisimme turwautua, kuten,

jotenkin hyvällä menestyksellä Englannissa ja kotimaassammekin on tehty, tähtyy meidän ryhtyä kasvattamaan sellaisia.

Sitä warten on muualla menestyksellä toimeenpantu erityisiä kurseja opettajien valmistamista warten. Emmekö mekin voi sellaiseen ryhtyä? Hyvän kirjallisuuden avulla onkin jokainen raittiuden ja lasten ystävä tilaisuudessa kehittä opettajaksi, joka voi monta hyvää siementä kylvää vastaanottamaan sydämeen.

Toiwon Viiton opettajan, warfinkin jos se on muu kuin warfinainen opettaja-ihminen, ensimmäisiä kipeitä kysymyksiä on, mistä saada sopivaa lähdekirjallisuutta. Se kirjallisuus, mikä suomeksi ja ruotsiksi on toimitettu warta warden Toiwon Viittoja warten, on sangen pieni. Mutta jos ei oteta lukuum waan kirjallisuutta, mikä on valmistettu suorastaan lasten luettavaksi, niin on kotimaassamme esim. „Raittiuden Ystävien“ kustannuswarastosja erinomaisen käypää kirjallisuutta, joista hyvällä tahdolla opettaja voi hankkia paljonkin tarpeellisia tietoja. Sen lisäksi on meillä vielä englanninkielellä kerrassaan mallikelpoinen tätä alaa koskewa kirjallisuus.

Näitä seikkoja filmällä pitäen olisi werrattain helppoa ryhtyä sellaisen kirjallisuuden hankkimiseen, joka olisi valmiiksi muowailtua suorastaan annettavaksi Toiwon Viiton opettajien käteen. Warmasti fitten olisi helpompi monenkin apetuustoimeen perehtymättömän raittiusihmisen ryhtyä tämántapaiseen raittiustöhön, kun koko kallis asiamme olisi helppotajuuisissa kirjoituksissa esitetty, niin että sen vuonna wuotuisiaan, joko tässä kysymyksessä esitetyn tahti jonkun muun ohjelman mukaan woisi Toiwon Viitosja opettaa,

Olemme tottuneet odottamaan valmistta kirjallisuutta kotimaastamme. Ja totta onkin, että mikä tällä alalla sopii Suomen suomalaiselle sopii paraiten myöskin suomalaiselle siirtokansalle Amerikasja. Mutta kun tietäämme ei sen pienen alun lisäksi, joka moniaita wuosia fitten saatiin toimeen tässä suhteessa, vielä ole erikoista tehty, mikä estää meidän jatkamasta ja täydentämästä ehdotettua sarjaa. Pitäisi tässä puheena ollutta sarjajulkaisua tarvittaisiin mielestäni erittäin kipeästi kirjanen, jossa lyhyesti tehtäisiin selkoa opetusopin yksinkertaisimmista laeista, sekä opastettaisiin niille kirjoille, joita raittiisuusopetuksen eri asteilla sopisi käyttää lähdekirjoina.

Olemme mielestämme oikeutetut pitämään asian fiksi tärkeänä, että sen toteuttamiseksi olisi ryhdyttävä lähimmäisiä tulevaisuudessa puuhaamaan, aluksi ainakin seuraawaa filmällä pitäen:

1:ksi) Raittiustyö lasten keskuudessa on niin tärkeä raittiusaatteen tulevaisuudelle, että siihen on yhdistysten erityinen huomio kiinnitettävä.

2:ksi) Ennätykset, jotka tällä alalla owat muissa raittiusspiireissä saawutettu, on tehtävä esitelmäin ja kirjallisuuden kautta selwäksi yhdistykselle ja raittiusswäelle.

3:ksi) Yhdistyksiä kehoitetaan perustamaan raittiuskouluja ja Toiwon Viittaja, sekä aineellisesti niitä kannattamaan.

4:ksi) Meisten raittiuskouluksien yhteyteen järjestetään raittiisuusopetuskurseja opettajien valmistamista warten.

5:ksi) Johtokunta hankkii opetukseen tarvittavaa kirjallisuutta ja opetusvälineitä ja kustantaa mutta, mitä ei ole muuten saatavissa.*)

Äärettömän paljon me olemme voittaneet, jos saamme noussevien polvien mieliin istutetuiksi raittiin mielen. Elämä tosin vaikuttaa voimakkaamasti kuin opetus, mutta aina on varma, että sellaista nuorisoa on enemmistö, joka antaa t o t u d e n vaikuttaa itseensä. Ja silloin me kyllä pian saamme elämänkin enemmän so-
pujontuun opetuksen kanssa tässäkin suhteessa.

Työhön siis Jumalan avulla pelastamaan nuorisoamme!

*) Hyväksyttiin yksimielisesti Hibbingin vuosikokouksessa ja jätettiin johtokunnan toteutettavaksi.

17:sta useiden vuosijuhlan juhlapaikka ja puhujalava.

Culeeko urheilijan olla raittiin?

(Koitosta.)

Ulkamme on kilpailujen aikakausi. Suunnattoman juuri on työ, luonnottoman kiihtyneet into ja ponnistus, joita nykyään kaikilla siivistysmaailmassa uhrataan persoonallisten etujen, kunnian ja maallisten varojen voittamiseksi. Mutta leivoton kilpailu, varsinkin jos se on henkistä laatua, on omiansa tuottamaan turmiota yksilölle, vieläpä koko kansoillekin, se kun liiaksi jännittää hermoja ja vaatii tarmoa ylenpaljon. Siksi siitä seurataan luonnonlain varmuudella heikontunut työkyky, tihjistänyt tahto, wäjähtänyt ajatus. Kilpailujen aikakausi muuttuu hermostumisen ajaksi.

Mistä saada vastapaino tälle paheelle? Millä hermojen heikkous on poistettava, millä täysi työkyky uudelleen voitettava?

Keino on keksitty — se keksittiin jo tuhansia vuosia sitten — ja nyt meidän päiwinäme on se pääsiyt, ainakin alkaa se päästä ansaittuun arvoonsa. Paras on parantajista urheilu, luonnollisin ja luotettavin hermostumisen poistaja on kohtuullinen, monipuolinen, ruumiillinen työ. Sehän vaikuttaa mieltämme, lujentaa tarmoamme, terästä lihaskiamme sekä enentää kestämyhtämme ja työkykymme. Mutta voidakseen näin koko

terveyttämme parantaa, tulee ruumiillisten harjoitusten olla yhdistettynä järkiperaisiin, yksinkertaisiin ja ennen kaikkea kohtuullisiin elämäntapoihin. Kohtuus kaikessa, mistä terveydellemme on etua; ehdoton kieltämyks kaikkeen sellaiseen nähden, josta tulee tahti saattaa tulla terveydellemme turmiota.

Urheilija, joka urheilee terveytensä säilyttämiseksi tahti sen voittamiseksi, hän useimmiten tämän kaiken tietää. Elämäntavoissaan hän on yleensä kohtuullinen ja wälijuomiin nähden hän on tavallisesti raittis. Mutta urheilijoita löytyy sellaisiakin, jotka urheilevat kilpailujen, ennätysten ja palkintojen wuoksi. Terveydestään he yleensä eivät paljoakaan wälitä, sillä he ovat aina terveitä. Tuleeko heidänkin olla raittiita, ja toiseksi owatko he ylimalkaan raittiita? Wastaus annettatsoon ensin kysymyksemme jälkimmäiseen osaan. Sitä ennen kuitenkin pieni huomautus: Urheilulla tarkoitetaan tässä niitä harjoituksia, jotka suoranaisesti kehittävät ruumistamme, sen muotoa, wimaa ja toimintakykyä. Syrjään jäävät siis purjehdus, hevosurheilu, kalastus ynnä muut sellaiset urheilulajit, joita muuallaisella nimellä sanotaan sportiksi.

Yleensä on se huomio tehty, että kun urheilu josjakin maassa ensin alkaa jalansijaa woittaa, niin urheiluharrastus ja raittius eivät ehdottomasti käy käsi kädessä. Mutta kun harrastuksesja on pitenumälle päästy, kun urheilukilpailut rupeawat kiinnittämään mieltä, kun nuo moititut ja kirotut millimetrit ja sekuntien osat pääsewät tuloksia ratkaisemaan, silloin urheilija muuttuu raittiiksi. Muutos ei tunnu pakolta; se tulee itsestään luonnollisesti ja warmasti. Katjoppas ja tutki noita n. s. mailmanmestareita ja niitä, jotka sellaisiksi pyrkivät! Suomaa kaikkia niitä, jotka juurisja urheilujuhlijsja tu-

lokkienensa tähden eniten huomiota puoleensa vetävät. Ne ovat kaikki jäänmällisesti raittiita. Ja miksi ne ovat raittiita? Siksi, että he ovat joko omasta tahista muitten tekemästä kokemuksesta päässeet selville siitä, että väkijuomat eivät milloinkaan enennä vaan poikkeuksetta vähentävät meidän työkykyämme, nautittakoon noita juomia kuinka pienessä määrässä tahansa. Tapasin kerran eräässä seurassa maailman etevimmän ammattipainijan. Hän oli suuresti pahoillaan siitä, että hän edellisenä päivänä oli antanut houkutella itseään juomaan lasin sampanjaa.

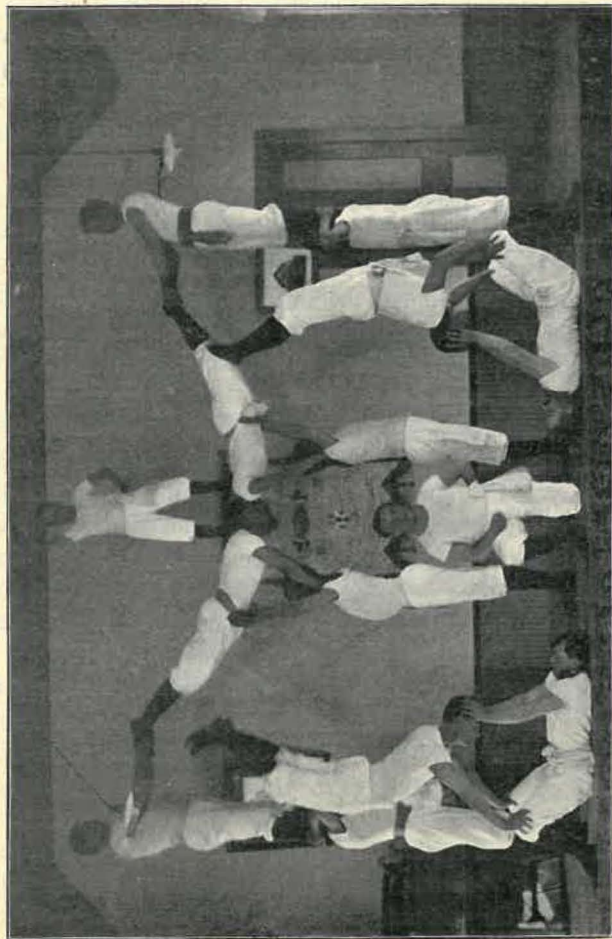
— Voiko sellainen pieni määrä verrattain viatonta juomaa eninkään vahingoittaa tuollaista jättäläisruumista? arveli joku.

— Kyllä! Olen selvästi tuntenut, että työkykyni tänään on heikentunut.

— No, etkö milloinkaan nauti väkijuomia?

— En missään muodossa enkä pienimmässäkään määrässä, varsinkaan silloin, kuin minun pitää työskennellä.

Tätä käsityskantaa kannatetaan yleisesti etevimpien sekä ammatti- että amatööriurheilijain piireissä kaikkialla ulkomaalla ja varsinkin Amerikassa. Siellä yleensä ei luoteta paljon tieteellisten tutkimuksien tuloksiin, ellei niitä tue käytännöllinen kokemus. Mutta sitä niillä puheenaolemaan kysymykseen nähden kyllä onkin. Kun amerikkalaiset urheilijat aikovat kilpailuihin ja voimaponnistuksiin ottaa osaa, niin ne sitä ennen huolellisemmin kuin eurooppalaiset urheilijat valmistautuvat tehtäväänsä, s. o. treenavat itsensä. Tämän treenaus-ajan kestäessä he elävät ehdottomasti raittiisti. He eivät silloin tupakoitakaan. Jos joku esim. yliopistojen väli-

Voimisteluseuran "Atipias" harjoitus, Mich.

fiin kilpailuihin valittu edustaja*) harjoitus-aikansa kuluessa tavataan „lasi kädessä“ tai „tikari suussa“, niin hän joutuu kokonaan kumppanien ja ylenkatseen alaiseksi. Kilpailuihin ilmoittautuneelle annetaan anteeksi, jos hän tekee itsensä syypääksi millaiseen siiveelliseen rikokseen tahansa, mutta hän ei voi toivoakaan anteeksi saamista, jos hän treenaus-ajan kuluessa „veittää pari jantua“ tai „maistaa tipan väkewää“. Mitki ovat amerikkalaiset tässä suhteessa niin ankaria? Sitä että he ovat kokemuksesta päässeet lujaan tietoon ja vakavaan vakautukseen siitä, että pieninkin poikkeus oikeaksi huomattusta elantotavasta vaikuttaa epäedullisesti saavutettavien tuloksien hyvyhteeseen ja vähentää tuntuvasti toivotun voiton mahdollisuuden.

Konkurrenssin jamaalaisiin kokemuksiin ovat meidänkin maan ammattuurheilijat tulleet. Tarhoitan meidän etevimpiä suurhiihtäjiämme. Kun ne kilpailevat, niin eivät ne milloinkaan sitä ennen nauti väkijuomia, ja kilpailun kestäessä ne mieluummin juovat keitettyä maitoa. Eivät ne tässä kohden järjestä käsitystään teellisten tutkimusten mukaiseksi, vaan ne perustavat sen vaan monivuotiseen kokemukseen.

Tarpeellista kokemusta woipi muuten kuka urheilija tahansa saada, jos hänessä löytyy vähääkään kykyä huomioitten tekemiseen. Sähdeppä, lukijani, jonakuna kauniina kesäpäivänä esim. pitemmälle polkupyörämatkalle! Jos olet nuori ja harjaantunut, niin sinua pyöräileminen ei ensinkään vähytä. Mutta pian kyllä alkaa sinua jano waiwata. Jos silloin juot kaljaa, piimää tai maitoa, niin matkaasi jatkaesjasi kyllä hikoilet, — wäsymystä vaan et tunne. Mutta juoppa puolisko olutta! Et ole kilometriäkään polkenut, ennenkuin polwesi rupea-

*) Amerikkalaiset ovat miltei kaikki etevimmät urheilijat ylioppilaita.

wat wäsymyksestä miltei wärisemään. Waiwalla jaksat matkaasi jatkaa. Lepäät jonkun aikaa, mutta woimia vaan ei tahdo sittenkään tulla.

Merkillistä kyllä, eivät meidän n. s. siivistyneet urheilijat ole kaikki vielä päässeet tydyttävästi selwille väkijuomain ja tupakan wälingollisesta vaikutuksesta työkyhyimme ja kestäwyhyteemme — ainakaan ei jamaassa määrässä kuin urheilijat ulkomaalla. Tästä walitettavasta seikasta saamme alituisesti todisteita. Mainitfen pienen walaisewan esimerkin.

Eräässä kansainvälisessä luistelukilpailussa istuivat kerran pukuhuoneessa wierettäin muuan suomalaisen ylioppilas ja eräs norjalainen muurari. Näitten kahden piti hetkisen perästä mennä radalle woimiansa mittailemaan. Ylioppilas sytytti papyrossin. Silloin lähti muurari ulos ja janoi ulos tultuaan: „Suono ilma wähyttää, ja minunhan pitää heti näyttää, minkä kestan“.

Mutta ylioppilas, poltettuaan papyrossinsa, poltti toisen, poltti vielä kolmannenkin. Nyt alkoi kilpailu. Alussa olivat nuo Norjan ja Suomen pitkät, solakat, jamaansuuruiset edustajat jokatunkin tasawäkiset. Nähtipä melkein siltä, kuin suomalainen olisi „kewempi“. Mutta merkillistä! Ennen pitkää alkoi ylioppilas näyttävästi wäsyä. Hä huonommaksi käwi wauhti, yhä weltompi oli potku. Lopuksi hän kaatui. Mutta muurari jatkoi lewollisesti wauhtiaan, jota hän lopussa vielä paransikin. Wäsymystä hän ei tuntenut — woitto oli hänen. Kilpailun jälkeen lausui hän ylioppilaasta puhuesjaan: „Niin käy, kun ennen kilpailua tupakoitsee. Alussa kyllä tuntuu olewan woimia, mutta pian ne pettävät“. Norjalainen käsitöläinen tiesi sen, mitä suomalaisen ylioppilas ei tiennyt.

Olemme tähän saakka puhuneet käytännöllisistä seikoista ja kokemuksista. Seuraavassa esitämme lyhyin piirtein muutamia asiaa koskevia tuloksia, joihin tieteellinen tutkimus on tullut.

On olemassa eräs fyysikaalinen-fysiologinen kone, ergograf, jolla voidaan saada suoritettun ruumiillisen työn juuruus merkityksi paperille suora- tai vääräviivaisen kuvion muotoiseksi. Tällä koneella on tehty monivuotisia kokeiluja varsinkin Belgiasa, Saksassa ja Italiassa, mutta myöskin meillä Suomessa (tri Axel Sellsten). Kokeitten suorittajat ovat tulleet selviin yksimielisiin päätöksiin. Kysymyistämme valaisewat parhaiten meillä tehdyt kokeet, jonka vuoksi esitämme niiden pääkohdat.

Jos työntekijä ennen työhönsä menoa juopi lasillisen paloviinaa, niin hänen työkykynsä tosin alussa jonkun verran suurenee, mutta ennen pitkää rupeaa se väheneään, vähenee sitten äkkiä aivan huomattavasti ja pysyy sen jälkeen koko työn kestäessä tuntuvasti heikontuneena. Jos työntekijä jonakuna päivänä, jolloin hän ei ole nauttinut alkoholia, suorittaa työn, jonka juuruus voidaan merkitä luvulla 7460 (kgm), niin hän — muitten olosuhteitten samallaistina ollen — voi seljaisena päivänä, jolloin hän työhön mennessään on „otannut ryyppyä“, suorittaa ainoastaan 6740 (kgm) juuruisen työn. Hänen työkykynsä on siis huonontunut 10 prosentilla.

Jos viinan juominen tapahtuu noin tunnin verran ennen työn alkamista, niin työntekijän voima työtä alkessa on hämmästyttävän suuressa määrässä heikontunut. Se suhteutuu silloin hänen tavalliseen työvoimaansa niinkuin luku 36 suhteutuu lukuun 53. Jonkun ajan perästä alkaa erotus olla pienempi, mutta koko työn

kestäessä on työkyky kuitenkin tällaisena päivänä jäänöllisesti huonontunut. Suoritettu työ ei nouse 90 prosenttiin siitä, mihin se tavallisissa olosuhteissa nousee.

Wallan samanlainen, jos kohta heikompi, on tupakoitsemisen vaikutus. Jos se tapahtuu työtä alkessa, niin se ensin lyhyen ajan kestäessä näennäisesti enentää voimaa, mutta hyvin pian alkaa vaikutus olla päinvastaista laatua, ja lopputulos on se, että suoritettun työn paljous tulee olemaan pienempi kuin se olisi, jos tupakoitsemisen ei olisi tapahtunut. Aikaisemmin tapahtunut tupakoitsemisen taas on omiansa koko työn kestäessä heikontamaan työn paljouutta.

Oleensä ovat siis sekä tieteelliset tutkimukset että käytännöllinen kokemus selvästi näyttäneet niin hyvin väkijuomain kuin tupakoitsemisenkin turmiollisen vaikutuksen työkykymme ja kestävyhyteemme nähden.

Kunpa waan tämä tieto tulisi oikein „eläväksi tiedoksi“ niissä meidänkin maan tuhansissa nuorukaisissa, jotka harrastavat urheilua ja todella tahtowat, toista tai toista tarkoituspäätä filmällä pitäen, siinä kehittyä.

S w a r W i l s t m a n .

Äidin kuva.

Sammunut on filmä, käsi kylmä on,
Mäni waiti; ruumis lepää alla kalmiston.

Köydälläni äidin kuva rakkaat piirteet säilyttää,
Muiston hellän, kaihon suuren kertoileepi tää.

Kun sua katson, elon saavat kasvos armahat,
Mänes kuulen. Mulle loistaa filmäs kirkkahat.

„Poikani“, jä lausut: „kauvas neuvoistani sait,
Sydämeäsi harhaan laskit, turhunta wain hait.

Rouge lapsi! Mitis ääntä taasen huomaitse,
Sielustasi synti poista, mieles karkaise!

Tavoittele puhtahinta, kinnny hyweisiin!
Rehnot puuhat tuntos warmaan hyöwät kuolluksiin“.

„Äiti armas! Rousta tahdon, uutta aloittaa.
Salo tahto, puhdas tunto sydämeni saa.

Äitös äiti! Kuvas mulle uuden toiwon tuo,
Belästuksen rakkautes kuoltuaskin luo“.

U n n o M I a - W i r t a.

Raittiustyön merkitys kansallisena kehitystyönä.

Juhlapuhe, jonka Amerikan S. R.-M.-W.-seuran 17:stä kuosijuhlassa Sib-
bingissä, Minn., Heinäl. 30 p:nä 1904 piti pastori Heikki Ainas.

Olemme taasen wiettäneet muutamia päiviä tehden
ahkeraa työtä meille kaikille rakkaaksi tulleen aatteen woit-
toon wiemiseksi. Nämät päivät olemme omistaneet
r a i t t i u d e n hyväksi.

Kun on oltu tärkeässä työkauden käännelohdassa,
kertomasja toinen toisellemme uurastuksesta kuluneella
toimintavuodella, silloin mielellään kuului, miä u u t t a
ovat aatteen harrastajat löytäneet jellaista, joka olisi
omiaan nostamaan rohkeuttamme, wirtistämään toivo-
amme aattemme tulewasta menestyksestä ja woittamaan
uutta syvennettyä tuntemista aattemme perusteista.

Meidän wastustajamme ovat walmiit wäittämään,
että raittiusharrastukset eiwät misjään tapauksesja omaa
jellaista suurimerkityksellistä vaikutusta ihmisen henki-
jeen ja ruumiilliseen olemukseen kuin muut „suurten aat-
teiden“ nimellä käywät harrastukset. Raittiusspyrinnöt
muka ovat sellaiseen liian wähäpätöiset ja mitättömät.

Onko raittiusaatteesja tuollaista woimaa kohottaa,
wirtistää ja kehittää kuin me tahdomme sille omistaa?

Tarkastelkaamme sentähden aluffi pyrintöjemme
lähtöä ja kulkua.

„Raittiusaate“, sanoo kotimaamme merkillisin rait-
tiusmies tri A. A. Granfelt, „wastustaa erästä waltaan-

pääsyttä epäkohtaa, josta on huomattu, että josle sitä vastusteta, niin se tuottaa niin yksityiselle kuin yhteiskunnalle turmion. Wäkijuomista on tämä waara lähtöisin". Jos raittiuspuuhia tarkastelemme niiden jokapäiväisimmän vaatimuksen kannalta ovat ne todellakin, kuten mainittu asiantuntija huomauttaa, erään yksinfertaisen terveysopillisen säännön tuntemiseksi tekemistä ja noudatetuksi saattamista elämässä.

Mutta tämän säännön noudattaminen asian laatuun nähden vaatii tehokasta luonteen, tietojen jopa fyysillisen olemuksemme kasvatusta.

Raittisuuden aate taistelee juomatapaa vastaan, jonka mahdin tekee suureksi se, että se on vielä yleinen tapa, lakiin ja ijänituisen tottumuksen perustutua, sekä alkoholin ominaisuudella sywälle käyttäjänsä fyysilliseen osaan syöpynyt. Se, joka ryhtyy todenteolla noudattamaan ehdotonta raittiutta, saa astua taisteluun näitä elämässä paljon vaikeuttavia voimia vastaan. Riippuen kunkin asemasta yhteiskunnassa ja hänen lähemmän ympäristönsä kannasta wäkijuomien käyttämiseen nähden, on ehdottomaksi rupeaminen toiselle helpompaa toiselle erittäinkin vaikeaa. Niwan uskottomia ponnistuksia vaatii wäkijuomien hylkääminen esim. siltä, joka on saanut juomahimon perintönä juopoilta wanhemmilta, tai on sen itse juhdattomassa wäkijuomien nauttimisessa itselleen hantfinut. Raittista tapauksissa fyysyy tällainen elämän muutos itsenäistä luopumista yleisestä tavasta, wiifasta armostelua lain ja tottumuksen arwosta ja tarmokasta ja itsensä kieltämää henkistä ja ruumiillista ponnistusta.

Kokemus todistaa, että tämä ei ole helppoa. „Totuus on toinen luonto“, sanotaan. Onnistuakseen tässä waaditaan kelpo luonnetta, joka oikeuden ja totuuden

wuoksi luopuu siitä, mikä on tavallista ja yleistä. Saneltä fyysytään aistia tunkeutua sywemmälle kuin woi-
masja olewan järjestyksen ja opitun käytöstawan ulko-
kuori osoittaa. Arastelematta sellainen henkilö saa har-
joittaa henkistä ja ruumiillista itsensä tutkimista, itsensä
tuntemista ja itsensä hillitsemistä. Ja tämä tämmöinen
fyysyy työtä ja waiwaa.

Olemme perusteluissamme tulleet niin pitkälle, että
woimme äskentehtyyh fyysymykseen wastata: Raittius-
aate siis woi epäilemättä kohottaa ihmismieltä, wirtistää
ruumista ja sielua, sekä kehittää ja kaswattaa ihmistä
ruumiillisesti ja henkisesti.

Tällä perustuksella se on kuin me asetamme raittiin-
delle niin suuren arwon. Me emme nim. tydyh siihen,
että waadimme periaatteemme yleisesti hywäksytyksi.
Tahdomme vielä lisäksi, että tämän vaatimuksen mukaan
jokaisen yksityisen elämä muodostuu. Ja lopuksi waa-
dimme aatteelle lain tatakamaa turwaa ilkiwaltaisten ja
mielivaltaisten yllätyksiä vastaan. — Me lupaamme
taasen puolestamme näiden vaatimusten noudattajalle
arwokkaan ja onnellisen yksityiselämän siweellisen, itse-
tietoisen, eteenpäin pyrkiwän ja siällisesti wapaan kanjan
jäsenenä.

Näistä warjinkin wiimemainittu seikka on tärkeä ja
vaatii huomiotamme. Eräs kanjanme suurmiehistä on
laujunut: „Kansalla tulee olla elääkseen juuria aatteita,
jalaja ajatuksia“. Elämä osoittaa meille lisäksi, että nä-
mät elinehdot samoin kuin muutkin inhimilliset pyrimöt
menestywät paraiten, jos kansa saa elää warallisuutta
tuottawan työn turwisja. Tästä kaikesta pyrkii juoma-
lainen siirtokansjammekin Amerikasja osalliseksi, waiikka
tofin waiistomaisesti ja hajallisesti. Kansaryhmiä näem-
me ikäänkuin hermostuneina kiertelemän monien moni-

tuisten harrastusten kannattajina. Se etsii sielulleen tydytystä useissa samaa uskoa tunnustavissa kirkkokunnissa ja lahkoissa. Kansallista ja valtiollista harrastustaan se osoittaa kaikenlaisissa liitoissa ja liittymällä valtiollisten puolueiden riveihin, sekä hakee aineellista varmuutta itselleen monikirjavisissa salaseuroissa ja yhteisissä yrityksissä. Rohottamalla raittiusspyrinnöt valtavimmaksi liikkeekseen, on se kiitettävällä tavalla osottanut älyhävänsä vakavan ja raittiin kehittymisen arvion.

Useassa näissä pyrkimyksissä on kansamme astunut harhaankin, mutta puolueettomalle arvostelijalle näkyy niistä elämän ehtojen hakemista, suurten aatteiden ja jalojen ajatusten esintään. Siirtokansamme on joutunut äkkiä erilleen entisestä holhuunalaisesta asemastaan ja on asetettu uusiin vapaisiin oloihin ja tuntee uuden elämän velvoittavaa vaatimista ja heräävää elonhalua jäsenisjään. Mutta kun ei ole selvillä varma päämäärä, ja koska vielä ympäröivä maailma on sille oudon kielen ruokki henkisesti julettu, ei se täysin tajua arvostella sille tyrkytettyä liikettä, vaan viehättyen niissä löytyvään totuuden hituseen, hajaantuu se tuskaallisesti pyrkimään jonne ja tänne. Niille, jotka näin etsivät, milloin kiihkoilevat, milloin seisovat saamattomina, lausumme me raittiussmiehet: *Me tiedämme osoittaa aina fin yhden warman keinon jalon ja korkean päämäärän saavuttamiseksi!* — Tämä warmä keino on ehdottoman raittis elämäntapa ja siinä kasvaminen kristilliseksi, siiveelliseksi, vapaaksi, suomalaisiksi henkisesti heränneeksi kansaksi.

Tällä emme ole väittäneet, että me pitäisimme kehityksen huipun ehdottoman raittiuden voimaan saamisella jaavutetuksi, vaan sitä väitämme, että se on yksi lähin

porras, joka on ensin astuttava ennenkuin voi ottaa toisia tasallisia ja ylempiä kehitysaskeleita.

Olemme jo sanoneet että toivoisimme suomalaisesta siirtokansasta kehittyvän kristillisen, siiveellisen ja henkisesti heränneen suomalaisen kansan. Kokemus, tiehe ja uskontomme peruskirja osoittavat meille, että kansa ei voi olla kristillinen ilman että se on ehdottomasti raittis, sillä raamattu waatii ehdotonta raittiutta, se ei ole siiveellinen ilman raittiutta, sillä wäkijuomien nauttimisen kautta, jo syhyllisistä syistä, lewiää kaikenlainen hienompi ja törkeämpi epäsiiveellisyys. Henkisesti herännyt, suomalaisen, ei kansa myöskään voi olla ilman raittiutta, sillä wäkijuomien nauttijat ovat täydellisesti henkisesti torkkumistilassa ja wälinpitämättömiä kansallisuudestaan. Mutta jos katsomme niiden miesten kantaa raittiuteen nähden, jotka käyttävät Jumalan sanaa ja siihen uskovat, ovat luotettavia seurakunnan jäseniä j. n. e., niin huomaamme ne useimmissa tapauksissa raittiiksi. Suomalaisen siirtokansan historiasta on sanottu sekin raittiuden luonnetta kuvailewa todistus, että monella seudulla on ensin syntynyt raittiusseura ja raittiustalo ja niiden suojissa on halu herännyt järjestettyä seurakuntana saada kuulla opetusta iijäsihyysasioista ja muita edistyspyrinnöitä on syntynyt. Todellisen raittiussmiehen luonteeseen kuuluu myöskin se, että hän on arka siiveellisen kunniansa ja arvonsa säilyttämisestä. Julkisuudessa on tehty sellainenkin väite, että missä epärehellisyhtä luottamuustoimissa ja julkista epäsiiveellisyhtä ilmenee, siellä on aina wäkijuomilla suurempi tahti pienempi osansa paheen kasvattajana. Warmaa on myöskin, että se kehitys, joka ehdottomaksi raittiiksi tulemiseen waaditaan, on kyllin suuri awaamaan silmät näkemään myöskin itsensä kansansa jä-

jenenä. Tätä ymmärtääksemme tulee meidän muistaa raittiustyön vaikutusta ihmisen luonteen, tietojen ja ruumiillisen olemuksen karaisijana. Raittiusväki on warma, että kaswattamaan tällaista henkisesti ja ruumiillisesti kellovisten jäsenten muodostamaa kansaa tarvitaan tehoojaa raittiustyötä.

Tärkeä kysymys on nyt se miten meidän Suomen kansamme on kykenewä muodostumaan kelloviseksi raittiuskansaksi. Tätä ajatelleshamme, tulee meidän muistaa, ettei suomalainen koskaan ole tottunut pitämään alkoholijuomia warsinaisesti rautinto-aineina ja wälittä mättöminä, waan on aina jotenkin yksimielisesti tuominut ne yllälystyksistä waroiksi ja nautinto-aineiksi, joita se on käyttänyt ikäänkuin puoleksi pahalla omallatunnolla. Luonnollisista syistä ei kansamme ole ollut koskaan wiinin, oluen, oopiumin, tupakan j. n. e. erikoiswileijä ja myöjä kansa. Se on sitäpaitfi kerran luopunut omasta tahdostaan oikeudesta valmistaa wäkijuomia, kun se päätti wuoden 1866 wiinan kiellon. Suomen kansalla on siis kaikki järjelliset edellytykset siihen, että se erityisesti on aijottu elämään raittiuskansana. Se on suomalaisen erikoistehävä muodostua juuri tällaiseksi ja olla muulle maailmalle esikuwana ja tiennäyttäjänä tässä suhteessa. Me suomalaiset olemme saaneet alituisesti nähdä, että kansat, jotka ovat kaswaneet „jalon“ wiinin, waahtoawan oluen, kuohuwan samppanjan kotiseuduilla, ovat paljon kykenemättömämmät ehdotomaan raittiuteen kuin suomalaiset, jos kohta he osaawat nauttia wäkijuomia hienommin kuin meidän „kohtuuden“ miehemme.

Amerikasjakin woimme puhua suomalaisen raittiussuhteen historiassa. Sen omituisuuksiin kuuluu, että se esiintyy 4—5 eri pääwäriillä. Se tosin estää raittiussuhteen

keemme näyttäytymästä woimakaalta ulospäin, mutta osoittaa toiselta puolen raittiusaatteen siäistä woimaa ja kansamme kaikkien ryhmien kellovuuutta siihen itsekehitykseen, jota ehdoton raittius kysyy. Yhdessä ryhmässä ovat wakawat uskonnollisimieliset, toisaalla taas tehdään työtä keweämmän ohjelman pohjalla. Työssä ovat mukana kaikki kansankerrokset. Se antaa meille toiwon, että kerran koko kansamme on luowa niskoiltaan wäkijuomien ikeen.

Tätä toiwon, luottaen Jumalaan ja wakutettuna asiansa oikeudesta, oikeuden ja totuuden lopullisesta woitosta, ei ainakaan Amerikan S. R.-N.-W.-seura lepää ennenkuin se on Amerikan suomalaisista siirtolaisista nähnyt kehittyvän suomalaisen raittiuskansan.

Tarvitseeko laulaja wäkijuomia?

(Koitosta.)

Minua on pyydetty selittämään, miksi olen waatimut laulajilta ehdotonta raittiutta.

Syyt siihen ovat seuraawat:

Kaikki alkoholijuomat waikuttawat äänielimiin haitallisesti. Mussa ne kyllä ääntä „aukajewat“, kuten sanotaan, mikä tietysti on waan hetkellisen kiihoituksen waikutusta, mutta perästä, ja aiwan pian, seuraa käheys.

Wäkijuomat tyhlistyttawät laulajien huomio- ja tarkkaawaisuuskkyhä heti konsertin alussa, mitä sitten loppupuolella, kun lisäksi tulee fyysillinen wäsymys. Sa kukaan ei kuitenkaan tarvitse kipeämmin normaalisia sielun- ja ruumiinwoimia, kuin juuri laulaja esiintyessään! Parhaat johtamistani koorikonserteista ovat olleet ne, joissa alkoholia on vähimmin tai ei ollenkaan wäljesty. Siis yksinomaan käytännölliseltäkin kannalta katjottuna on minulla ollut syy waatia laulajilta ehdottomuutta. Mutta tärkeämpi on tietysti asian periaatteellinen puoli.

Ylioppilaslaulajat edustawat aina, juurempana tahi pienempänä joukkona, korporatjioonina ylioppilaskuntaa. Näin ollen pidetään heidän käytöstään yleisön puolelta enemmän silmällä kuin muiden. Kaikkalaisen teeskenteleyn wälttämiseksi on parasta, että laulajat kiel-

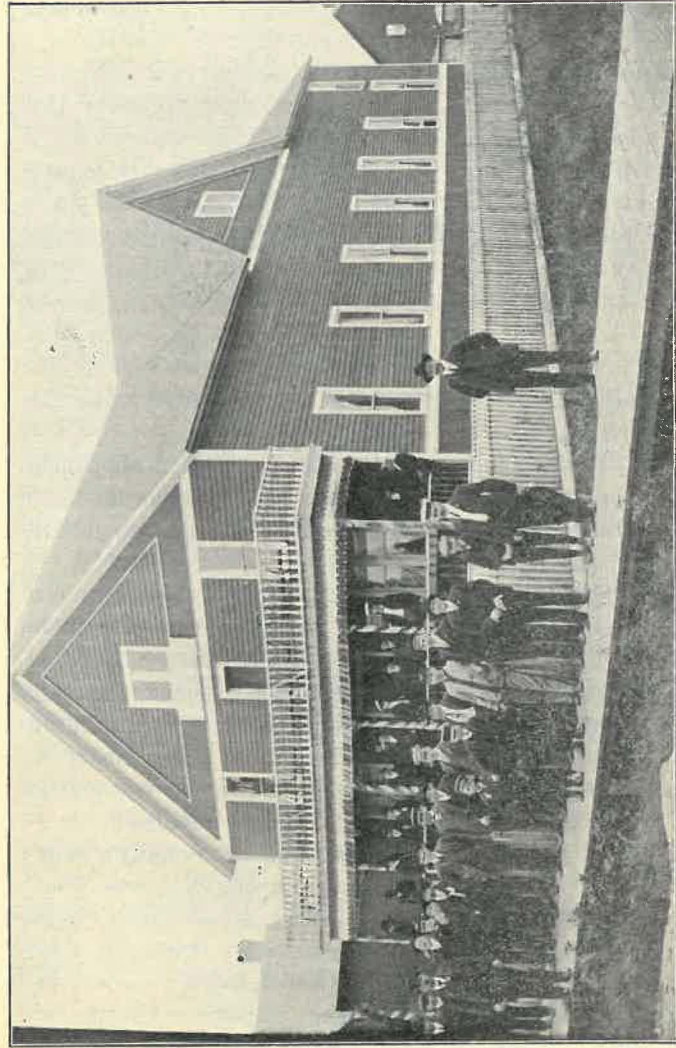
tähtywät tykkänään wäkijuomien nauttimisesta. Silloin woi ainakin rehellisesti esiintyä milloin ja missä tahansa, tarwitsematta peljätä pahennusta aikaansaawanja.

Minun wäärä on se luulo, että wäkijuomat owat tarpeellisia innostuksen ja n. s. „stemmingin“ herättämiseksi. Ellei laulajalla ole tehtävänsä tarpeeksi innostusta ilman kiihoitusaineita, niin laaktoon laulamasta, sillä ei semmoisesta laulajasta, joka waan juodakseen laulaa, ole toden tulla suurtakaan hyötyä. Jos ei ihmisellä yleensä ole selwänä ollessaan aatteellisia harastuksia, niin ei niitä kapakoistakaan saa. Alkoholin aikaansaama innostus haihtuu pian ja waihtuu entistä juurempaan weltouteen. Eiwät ole myöskään arwoisia alkoholin ääressä pidetyt puheet. Ne menewät yhdestä korwasta siijään, toisesta ulos, ja tyhjyys jää jällelle. Tawallisesti lausutaan paljo korkealle tähtääwiä ajatuksia näisjä tilaisuuksissa, mutta ajatusten käytännöllinen toteuttaminen jää useimmiten sikseen. En tahdo puhua täällä kertaa niistä laulajista, jotka owat „laulaneet“ itjensä menneiksi ja menewiksi miehiksi. Ei se ole ollut laulun syy, waan wiinan —

Mjattelipa asiaa miltä puolen tahansa, lopputulos on se, että laulaja tarvitsee alkoholia yhtä wähän kuin muutkin ihmiset, ja yhtä tyhmistyttävästi se laulajaan waikuttaa kuin kaikkiin muihin. Miksi sitä siis käydetään? Wanhan hullun tawan tähden. Se on jonkun surkean traditjioonin wielä tappamaton henki, joka waatii meidän juhlapöydillemme wäkijuomia. Se se myöskin lienee, joka tekee miltei kaikista taiteiljoistammekin walehtelijoita ja pettureita. Miksi he tarjoowatkaan meille leipäänsä, kun he omalla elämällään tawallisesti nähtawät, että se tarjottu olikin Kullerwon kivoleipää? Niihin piireihin eiwät tietysti tämmöiset puheet kanna.

Siffi onfin alettava alhaaltapäin. Näyttäkööt pikkusielut juurille, mihin on pyrittävä käytännöllisessä elämissä, ehkä se juuriinfin lopulta mahtuu. Olen koettanut ylioppilaspiireissä vaikuttaa tähän suuntaan, koska mielestäni pikkusieluillekin on joku arvo annettava, jos he vaan rehellisesti työtä tekevät. Se eivät kyllä pääse korkealle, mutta pääasia onfin heillä vaan omasta puolestaan näyttää, että he tahtovat käytännössä totentaa kaiken sen, mitä heidän pieni sielunsa hyvää uneksii, ja luulen, että tämäkin on kaikessa pienyydessään kunnialasta.

S. Klemetti.

"Setunden Siffiä" ieturat "Samppo" haait ja oia 17:sta luokkafotografien esittäjistä.

Siiveys ja raittius.

Sirj. J. Kaminen.

(Käsitteitä lajipalkkiolla w. 1904 kirjallisuuskilpailun 1:sä sarjassa.)

Tämän aineen käsittelyssä on kenties ensimmäi-
hyesti kosketettava kysymystä: Mikä merkitys on sanalla
siiveys?

Käsitteet siiveydestä ja siivistyksestä ovat ylipäätään
siihen määrään kehoittuneet, että juurella osalla ihmisistä
on tuskin hämärää aavistustakaan siiveys-sanan todelli-
sesta merkityksestä.

Syvin yleistä on ihmisten kesken se luulo, että ellei
ihmistä juuri voida syhtää jostakin raskaasta ja hä-
peällisestä rikoksesta maallista lakia vastaan, niin on
hän siiveä eli kuten tapana on sanoa, hyvämaineinen ja
siivo y. m., ja jos hän sen lisäksi on vielä saanut jonkun
merran tietopuolista kehitystä, oppinut pukeutumaan n.
t. siivistyneitten tavalla ja matkimaan heitä puheessa ja
käytöstänsä, niin silloin jo ollaan taipuvaisia pitä-
mään itseänsä ei ainoastaan siiveinä, vaan myöskin siivis-
tyneinä. Mutta todellisuudessa on asia siten, että ihmi-
sen siiveys ei lainkaan riipu ulkomuodoista, kuten waate-
tuksesta, hienostuneesta käytöstänsä (vaikka se kyllä
siinäkin ilmenee), ei juuresta tietomäärästä, juurista ky-
myistä, ei taloudellisesta eikä yhteiskunnallisesta ase-
masta. Ihmisellä kyllä saattaa olla mahdollisimman

korkea tietopuolinen siivistys, mutta sittenkin voi hän
olla kokonaan siiveyttä maille, kun päinvastoin henkilö,
jolta puuttuu kaikki näennäisiä edellytyksiä, voi olla
mitä siiveellisin ihminen.

Kokonaan väärin siis on luulla siiveyden pitävän
asuntoa yhänsä aineellisesti rikasten ja siivistyneitten
asunnoissa, ja kulkewan pukeutuneena loistoon ja kors-
keuteen. Sitä voidaan kyllä heidänkin keskuudessaan
tavata, mutta yhtähyvin viihtyy se köyhän matalassa
majassa ja kärkeän nutun alla, jossa sitä tavataankin
kenties puhtaimmassa muodossaan.

Siiveys on sydämen tavaraa. Se on kalleus, jota
ei filmällä voida kaukaa kopsia, vaan joka löydetään kuin
hohtokivi joko sattumalta tai pitemmän etsimisen perästä.
Siiveys on merkittävä siitä, että se on kaino ja piiloon
vetäytyvä kuin puhdas neitseys, vaikka se samalla on
kynntilä, jota ei voida wakan alle piiloittaa. Se on tuli,
joka sekä walaisee että lämmittää, ja joka on sitä kirk-
kaampi ja herttaisempi kuta tietämättömämpi sen omis-
taja itse siitä on.

Lukijani, jalli minun esittää sinulle puhtain ja to-
dellisin kuva siiveydestä, kuva jossa kokonaisuutena
esiintyy sen luonne. Sellaisena ei löydy mitään muuta,
jota voitaisiin ajettaa — Kristuksen persoonan rinnalle.
Tarikka vaan hänen tekojaan, puheitaan ja käytöstään
eri tilaisuuksissa, Hänen elämänsä ja kuolemansa pää-
määrää, niin olet tuleva wakuutetuksi (uskotpa sitten
Hänen jumaluutensa taikka et), että Hänessä esiintyy
siiveys persoonituna. Hän oli todella ainoa, joka saattoi
sanoa: „Oppikaat minusta, että minä olen siiveä ja nöyrä
sydämeistä“. Mutta sittenkin sanotaan Hänestä, ettei
Hänellä ollut sitä muotoa, joka olisi keltwannut maail-

malle, tyydyttänyt sen pintapuolisuuteen tafertunutta, loistoa ja waltaa tavoittelemaa ylimystöä.

Siveän sydämen tuntomerkkejä owat m. m.: kainous, waatimattomuus, itsensä uhraawaisuus, raffaus kaikkeen puhtaaseen ja jaloon, horjumaton totuuden tunto, miehuullisuus ja anteeksi antawaisuus.

Ulkonainen, tietopuolinen y. m. siitä johtunut siwistyskin on hyvä, ja sellaisena lahja Jumalalta, mutta sitä voidaan hankkia ja omistaa ilman persoonallista Jumalan tuntoa ja raffautta. Mutta kukaan ei saata omata todella siweää sydäntä ilman, ettei Jumalan Genki tetiji tawalla tai toijella työtä siinä sydämessä.

Kristus sanoo siwiöistä, että he owat autuaita, ja että he saawat maan peria. Ja todellakin! Milloin siweys jaa ottaa asuntonsa ihmis sydämessä, niin tekee se siellä täydellistä puhdistustyötä, jotawastoin ulkopuolinen siwistys hytyy siihen, että jaa harjoittaa jonkilaisista ulkopuolista waltaisua. Ja kun siweys kuuluu taiwaan waltakuntaan, niin seuraawat sitä uskollisina seurakumppaneina myöskin: raffaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävyyys, hywyys, usko, hiljaisuus, puhtaus y. m. hyvän hengen hedelmät.

Ja näiden woimasta muuttuwat ihmisen sekä sisäisen että ulkonainen elämä, sen pyrkimykset, halu, tahto, puheet ja työt, niin että sydän, joka ennen ajatteli saastaitesten himojen tyydyttämistä ilonaan ja nautintonaan, inhoaa sen sijaan nyt niitä, ajatellen kauhulla niitä aikoja jolloin hän oli niiden orja ja rukoilee Jumalaa wastaisuudessa warjelemaan sekä itseänsä että lähimmäistäänä niistä. Sun, joka ennen harjoitti kirousta ja Jumalan nimen häwäisemistä, puhuu silloin siweyden kaunistusta kielteä. Salat, jotka oliwat olleet sukkelat tanssissa y. m. jymmin rekillä, saattawat sitten rientää aiwan toijellai-

fissa tarkoituksissa. Kädet, joilla on tehty monta rumaa ja häpeällistä työtä, usein lähimmäisen omaa anastettu kortinpelillä y. m. tawalla, ne saotetaan sillä tawalla työskentelemään lähimmäisenä ja Jumalan waltakunnan hyväksi, ja filmät, joista ennen loisti alhainen intohimo ja lewottomuus, loistawat sitten puhtaasta ilosta ja innostuksesta, joka woi toijakin elähyttää ja rohkaista. Sellainen kallis „taiwaan lahja“ on siweys. Ei woi mitään parempaa pääomaa nuorisolle esittää, ja luulisi todella jokaisen pyrkimän sen perään. Kuka tahansa olekin lukijani, tee sen miehen tawalla, joka löydettyänsä kalliin pääryn, meni ja woi mitä hänellä oli ja osti sen pellon mihin pääry oli ollut kätettyä. Mene sinäkin ja omista se lähde, josta siweys y. m. hyweet wuotawat, se sama, josta edellä mainitsin, joka sanoo: Oppikaat minusta j. n. e. Hänestä yksin siweys wuotaa — opi Häntä tuntemaan ja rakastamaan.

Toiwon, että sillä mitä edellä olen koettanut lyhyesti esittää siweydestä, olisin onnistunut johtamaan lukijaa käsitykseen siitä, mitä sanalla siweys ymmärretään kaikessa laajuudessaan. Mainitsenmatta on tosin jäänyt monta seikka, kuten siweellisestä woimasta, luonteesta y. m. jotka kaikki sulkeutuwat pääasiaan, mutta lähden nyt seuraawasja käsittelemään aineemme toista puolta — raittiutta. Mutta ettei lukija tuomitisi kyhäystä yksipuolisuuden takia, täytyy jo edeltäkäsin huomauttaa, että tässä kirjoituksessa jätän tahallaan mainitsenmatta raittiustyön taloudellisesta puolesta, ja kosketelen sitä ainoastaan sikäli kuin se koskee kyhymyksen siweellistä puolta, jota kirjoituksen aihe edellyttää.

Kun me puhumme raittiudesta, joka puhe nykyään onkin aiwan jokapäiväistä, niin käsittää tietysti jokainen mitä sillä tarkoitetaan, sitä nimittäin, että wälttäisimme

wäkijuomia, että olisimme ulkonaisessa elämässä raittiita; sitähän me ymmärrämme raittiudella, ja raittiustyöllä sitä, että tahdottaisiin kaikki ihmiset lakkaamaan wäkijuomia nauttimasta ja wäkijuomien valmistaminen juomista warten ja myöminen saatettaisiin luvattomaksi, lailla rangastawaksi teoksi. Ja se ymmärrys on osaksi aivan oikea, sillä kyllä raittius ja raittiustyö näitä tarkoittawat ja juuri sitä warten omatkin olemassa, mutta toisaalta on kumminkin liian yksipuolista ja pintapuolista ajatella asiaa yksinomaan tältä kannalta.

Sentähden, että samaten kun sanalla „raittius“ on sywempi ja laajempi merkitys kun mitä sille edellä mainitun ymmärryksen mukaan omistetaan, samoin on myöskin raittiustyöllä kokonaisuudessaan suurempi ja monipuolisempi tarkoitus, kuin se minkä alussa mainittu käsite sisältää.

Raittiustyöryhmys nykyisessä muodossa on vielä siksi muori, etteivät sen edustajat ole ehtineet syventyä kaikkiin haaroihin siinä laajassa ja monimutkaisessa työalassa, sillä vastustajansa on kuin wanha ja juurensa sywälle tunkenut puu, jota on vaikea häwittää. Usein käypi siten, että kun olemme löytäneet yhden juuren ja nähneet paljon waiwaa sen katkaisemiseksi, niin saammekin siitä waan pienen mitättömän palasen ja wähän päästä taas pistävät tuoreet wesat päitänsä ylös sielläkin, missä emme odottaaneet niitä näkemämmeäkään. Sentähden, jos tahdomme tuon kannon kokonaan häwittää, niin tulee meidän muokata maa kokonaan sywään ja laajasti sen ympäriltä ja kylvää siihen hyödyllisen kaswin siemeniä. Ainoastaan sillä tawoin sen turmiolliset wesatkin wihdoin häwiävät ja sen juuret lahoowat.

Zumala loi ihmisen raittiiksi, oman kuvansa kaltajeksi puhtaaksi, jaloksi ja ylewäksi, sellaisena tuota puh-

hasta luomakuntaa hallitsemaan. Mitään epäraitista, joka turmeluksen ja kuoleman matkaan saattaa, ei alussa ollut, eikä puhtaassa wärentämättömässä luonnoissa vieläkään ole, mutta epäraitisuus on kuoleman siemen, jonka langennut enkeli kylwi Zumalan peltoon, siten ryhtyen taisteluun raittiutta vastaan ja häwittääksensä sitä maan päältä. Ja siitä asti on sota hyvän ja pahan, elämän ja kuoleman välillä ollut kaikkialla, mutta ennen kaikkea riehuu se ihmisryhdämesjä, missä kumpikin walta koettaa päästä hallitsemaan asemaan.

Raittius on Zumalasta lähtenyt elon woima, joka tahtoisi Herrallensa puhtaana säilyttää jokaisen joka vielä ei ole ehtinyt turmeltua, ja puhdistaa ja korjata niitä, jotka ovat paheiden saastuttamia. Ja mitenkäpä woisimmeakaan ajatella sen tyhtywän kuoreen ilman sydäntä, ruumiiseen ilman sielua? Me käytämme tawallisessa elämässä sananlaskua: „Ei tyhjää säkkiä pystyisiä pyhy“, jos niin on, niin woipiko silloin kutsua sitä ihmistä raittiiksi, joka ainoastaan jotain yksityistä pahetta wälttää, mutta jonka sydäntä hallitsawat monet alhaiset himot; waikkapa hän syystä tai toisesta saattaakin olla esim. juomatta juomutusjuomia eli muuta sellaista? Ei suinkaan! Ei myöskään toisaalta saata joku ihminen olla sydämeästään raitis ruumiin harjoittaessa jotakin pahetta sillä ihmisen sielu ja ruumis owat niin yhdistetyt, että ne yhdesjä joko kärsiwät taikka waurastuwat.

Raittius ei koko laajuudessaan sisällä yksinomaan puhtautta elämän tawoisja, jota ulkonainen raittiustyö tarkoittaa, waan siihen sisältyy yksinpä sydämen ajatuksetkin; se ei ole luopumista waan jostakin erityisestä paheesta ja toisten harjoittamista, waan se tarkoittaa luopumista kaikesta, mikä Zumalan sanan, hyvän omantunnon ja kokemuksen edessä pahaksi nähty ja nii-

den asioiden kohtuullista käyttämistä, jotka tarpeellisia ja hyödyllisiä ovat. Raittiuden tarkoitus on luoda puhtautta, iloa ja elämää sinne, mihin paheet ovat tuoneet surua, kärsimyksiä ja epätoivoa, rakentaa sinne, mistä himot ovat repineet ja hävittäneet.

Elämän ruhtinaan uskollisena sotilaana liikkuu se kaikkialla, ja käy totaa lakkaamatta, jonka todistaa sekä raamattu että eri kansakuntien historiat kaikilta aikakausilta. Voimakas on tämä sotilas, vaikka ei käytäkään miekkaa eikä muodata werta.

Ei! Gyweet ovat hänen aseitansa ja seurakumppaneitanja; laupeuden sijaren tavalla hän käy ympäri kuivaten kynneleitä ja lievitäten surua, poistaen punteita ja rikofia, tarjoten uutta elämän toivoa ja tilaisuutta korjaamaan tehtyjä erehdyksiä, sitoen haavoja ja katkoen sidottujen kahleita y. m. Näitä tehdesjään on hän lempeä, tyyni ja rauhallinen, mutta saa sittenkin usein hurjissimeimmattin juomarit lauhkeiksi katseellansa, häntä sekä pelkäävät että wihaavat kaikki jumalattomat pahantekijät, mutta nöyramieliset, katuwaijet fortuneekkin häntä rakastawat, opittuansa kerran häntä tuntemaan, ja paheiden peikot, hornan henget wälttävät häntä ja pakenewat hänen läheisyydestänsä. Lopullisesti ja lyhyesti sanoen, on raittiuskkin yksi tuon alussa mainitun hyvän hengettären, siweyden, siunattuita sijaria, hyvän hengen hywiä enkeleitä. Siweys ja raittiusk ovat siis yhdestä lähteestä ja pyrkiwät samaa päämäärää kohden. Ne ovat ikuisesti eroittamattomat ja misjä toinen heistä wiikthy, siellä toinenkin tawataan, ja misjä ikänä he liikkuwatkin, niin siellä on Jumalan enkeleillä yhtä iloon.

Mutta jos nyt kerran siweys ja raittiusk (sanan sywemmässä merkityksessä), ovat jumalallista alkuperää, kuten olen edellä koettanut esittää, ja suhtautuwat toi-

siinsa kuin sijarukset, taikka vielä paremmin „sijältyvät molemmin toinen toiseensa“, niin seuraava siitä myöskin, ettei sen wäestön, joka mielii saada ihmisiä wapautumaan myrkkyllisistä juomista, jowi eroittaa raittiutta ja siweyttä toijistaan. Tulee nimittäin huomata, että juomatawalla on juurensa siweettömyhdesjä kenties yhtä paljon kuin ulkonaisessa tottumukseksäkin, ja että sillä on muita sielua saastuttawia tapoja liittolaisina, sellaisia, jotka osaksi johtuwat juoppoudesta ja osaksi johtawat siihen, sekä että ne ovat samoin sukua keskenänsä kun siweys ja raittiuskkin ovat. Tuonnempana tulen mainitfemaan lyhyesti kuskakin, muutamista sellaisista tunnetuista paheista, jotka erityisesti ovat läheisessä yhteydesjä juoppouspaheen kanssa, ja ehkäisewät raittiuskthön ja kansan siwistämistyhön menestymistä.

Raittiuskthön tarkoitus on myötawaukuttaa yhteiskunnan puhdistamiseksi tapain turmeluksesta. Ja jos siinä tahdotaan siunauksellisesti ja menestyksellä waituttaa, niin on mielestäni pyrittävä, niin paljo kun mahdollista tuntemaan ja elämässä toteuttamaan siweyden ja raittiuden ohjelmaa kokonaan. Tätä älköön niin käsitettävä, että meidän olisi raittiuskthö asetettava erikoiseksi uskonnoiksi, ja waadittawa siihen liittywiltä jotain erityistä uskontunnustusta enempää kuin teeskentelewää tekopyhyhttäänsä, waan niin käsitäten, että raittiuskthö on hedelmä kristillisen uskon synnyttämästä puhtaudesta ja rakkaudesta, ja sellaisena on se luonnollisesti perustettu kristillis-siweellijelle pohjalle ja on oikeutettu siweellijillä waatimukfilla ohjaamaan jäseniänsä niin paljon kuin mahdollista noudattamaan efimerkiksi joweltuwaan ulkonaisista elämää ja wälttämään niitä paheita, jotka loukkaawat siweellistä tunnetta ja woiwat tulla wälifappaleiksi jonkun juoppouteen lankeemiselle. Ja jos tahdomme oh-

jata lähimmäistämme luopumaan paheista, niin on wälttämätöntä, että itse myös niistä luovumme. Esimerkkinä tahdon esittää erään tapauksen, joka osoittaa miten käy sille ihmiselle joka tahtoo heitellä kiviä waikka itsekin asuu lasitalossa. Tunnen erään nuoren miehen, joka muutamia vuosia takaperin luuli olevansa hywin innokas raittiusmies, eikä tavallisesti jäälinyt juomareita ja kapakan pitäjiä kun asiasta tuli puhetta. Hän työskenteli paikassa, jossa oli monta juoponsekaista työkumppania, ja näiden kanssa, warjinkin erään, joka oli entinen kapakan pitäjä, wäitteli nuori miehemme usein juowatawan sopiwaisuudesta, jossa wäittelystä usein koetettiin kaikella mahdollisella tavalla loukata toistansa. Mutta sitten erään kerran kun he taas kiistelivät, kääntyi puhe juoppouden synnillisyyteen, ja silloin kysyi tuo entinen kapakoitija wastustajaltansa: „Eikö kiroileminen ole yhtä hywin synti kuin juoppouskin?“ Ja tällä kysymyksellä sai hän woiton; se sattui arkaan kohtaan. Nuori mies oli nimittäin kauhea kiroilija ja Jumalan nimen turhaan lausuja, jonka tähden hänen täytyi alla päin ja häpeisjään myöntää astan niin olevan, jolloin kiistakumppaninsa wastasi: „No pidä sitten suusi kiinni, sinä olet pahempi kiroilija kuin minä!“ Tämän janottuansa meni hän woitonriemuisena pois, jättäen wastustajansa häpeään ja tunnon joimausten waltaan.

Niin käypi hänen, joka koettaa syhtää toista jostaakin paheesta, mutta on itse wikapää monellaisiin paheisiin. Meitä hallitsawat paheet tukkivat kyllä suumme joka kerta kun pitäisi kehoittaa lähimmäistä luopumaan jostakin paheesta, josta muka itse olemme jo luopuneet; ne tyhjäksi tekewät meidän hyvät aikeemme ja sama herra, joka hallitsee toista juoppouden kautta, hallitsee toista jonkun muun paheen kautta. Tämän tähden on aivan

wälttämätöntä, että raittiustyöhön yhdistetään myöskin taistelu kaikkea siweettömyyttä vastaan, sillä siwenhen woito on lopullisesti lujin perustus yhteiskunnallisellekin raittiustyölle.

On kuulunut ääniä siihen suuntaan, että raittiustyön edistystä ehkäisewät ja hidastawat nämä muka liian ahtaat moraaliset waatimukset, mutta asia todellisuudessa on siten, että työtämme ja kaikkia edistystä ehkäisee se yleensä wallalla olewa laimeus ja wälinpitämättömyys, etenkin nuorison siweelliseen tilaan ja sen käytökseen nähden.

Kaikkilajisen jumalattomuuden tunnuslause on kaikkina aikakausina ollut: „Ratkaiskaamme heidän siteensä ja heittäkäämme pois meistämme heidän köytensä“. Ja tämä siffi, ettei paha omatunto siedä nuhdetta, eikä pimehden työt walkeutta. Sentähden pyritään meilläkin wapautumaan kaikista siweellisistä waatimuksista yksin siweellisistä harrastuksistaakin, ja näyttää siltä, että mitä enemmän pahetta suwaitaan sitä suuremmaksi kaswaa sen waatimukset. Mutta muistakaa, arwoijat lukijat, ettei paheita juosimalla ja niitä kauniilla nimillä nimittämällä voida edistyä taistelussa mitään pahaa vastaan, eittintyipä se sitten yksityiselämässä tai yhteiskuntalaitoksissa, waan että kaikkein lujin turwa sitä vastaan on siinä, että kansan nuorisoa niin kaswatetaan, että he oppiwat pyrkimään alhaalta ylöspäin — alhaisista mieliteoista puhtaisiin, jaloihin ja ylewiin, ja että he ennen kaikkea oppiwat korkeimpana ihanteenaan pitämään sitä, että joku woi profeetan kanssa sanoa: „Sinun palvelijasi pelkää Herraa aina nuoruudestaan asti“.

Mitä edellä olen sanonut siwenhen ja raittiuden suhteista toisiinsa, ja myös raittiustyöntekijäin melwoillisuudesta paheisiin nähden yleensä, olkoon alustuksena sille

mitä seuraavassa koetan esittää niistä muutamista tunnetuista paheista, joita tämän aineen yhteydessä on tahdottu käsitellä. Tahdon jakaa ne kahteen luokkaan, nimittäin sellaisiin, jotka jokainen tunnustaa paheiksi, se on, synniksi Jumalan käskyä vastaan, ja sellaisiin, joita ei yleensä paheiksi tunnusteta; varsinkin eri muodoissa ja suhteissa.

Edelliseen luokkaan kuuluvat: kiroilu, Jumalan nimen turhaan lausuminen, pyhäpäivän väärinkäyttö, montapuoisuus y. m. Jokainen ulkonaisestikin siten tynyt ihminen pitää näitä paheina, rumina, inhottavina paheina, ja niiden harjoittajaa raakalaisena, jota tulee inhota. Sentähden tuntuukin tarpeettomalta niistä tässä mainita. Mutta niistä täytyy lyhyesti mainita sentähden, että niitä niin suuressa määrässä harjoitetaan suomalaisen kansan keskuudessa, ja ei waan n. k. kapakkeyleijön piirissä, mutta myöskin raittiusmiesten ja -naisienkin (!) kesken, joille niiden harjoitus ei suinkaan pitäisi soveltaa, sen mukaan mitä edellä on sanottu raittisuuden ja siivyyden luonteista ja suhteista toisiinsa. Mikä on surullisempaa kuulla, kun se jumalatoim ja raakuutta todistava hämytöin puhetapa, jota saa kuulla ulkonaisesti raittiilta miehiltä ja naisilta melkein kaikkialla, mutto varsinkin kodeissa, lasten keskuudessa. Monesti täytyy häpeästä ja inhosta punastua sitä kuullessa, eikä voi löytää sanoja miten kuwaiji sellaista tilaa. Sillä tavalla turmellaan vähitellen, ei ainoastaan oma sielu syvemminkin ja syvemminkin ja syvemminkin, mutta myöskin koko se ympäristö, jossa liikutaan, nuoriso ja lapset. Onko sitten ihme, että sellainen ihminen sävähtää Jumalan nimeä kuullessaan, pyyhyy pois kirkosta ja tahtoisi päästä sitä kuulemasta raittiuskoulukseksikin? Woidaanko sellaisesta ihmisestä sanoa että hän on todella raittis, tai että

ulkonainen raittiutensa, joka kyllä muutoin on hyvä ja hänellekin tarpeellinen, tuottaa hänelle suurempaa siunausta? Woidaanko otaksua, että sellainen ihminen saa suuria aikaan raittius työn lewenemiseksi? Hyvä lukija, se on mahdotointa, ulkonaisesta raittudesta on hänelle itselleen ja omaisilleen hetkellistä hyötyä, joka sekun on hyvä tavallaan, mutta hänen sydämensä fairastaa kuoleman tautia ja on usein siihen määrään epäraitis, ettei pelkää Jumalaa eikä häpeä ihmisiä. Dawid sanoo heistä: „Seidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa ja sai kuolintautinsa“.

Rakkaat nuorukaiset! Kirous on pimeyden pääruhtinaan avuksi huutamista, rukoilemista tai wannomista hänen nimesjään, ja jokainen joka sitä harjoittaa, hän saastuttaa sielunsa, ja hänelle woipi käydä kuten Dawid sanoo: „Hän tahtoi kirousta, sen pitää myös hänelle tuleman: ei hän tahtonut siunausta, sen pitää myös hänestä kauwas erkaneman“. Sekä: „Hän puki kirouksen päällensä niinkuin paitansa, ja se meni hänen sisällyksiinsä niinkuin wesi, ja luihinnsä niinkuin öljy“. Kawahatakaamme kirousta kaikissa tilaisuuksissa; kawahatakaamme tarpeettomasti ja häwäisewällä tavalla lausumasta Jumalan kallista ja pyhää nimeä, jota meidän tuliji kunnioit-taen mainita, tarpeisjamme avuksi rukoilla, kiittää ja ylistää. Jumalan pelko on ihmisen, mutta erittäinkin nuorukaisen korkein kaunistus ja jumalattomuus ja raakuus heidän suurin wahinkonsa ja häwäistyksenä, waitka tyhmit luulewat sen oleman päinwastoin. Sitä paitsi on Jumala itse sanonut, ettei hän jätä ketään rankaisematta, joka hänen nimensä turhaan lausuu; ja tuo rangastus on ehkä jo siinäkin, että kiroilijat ja Jumalan nimen turhaan lausujat usein wajoawat sywään paatumuksen tilaan.

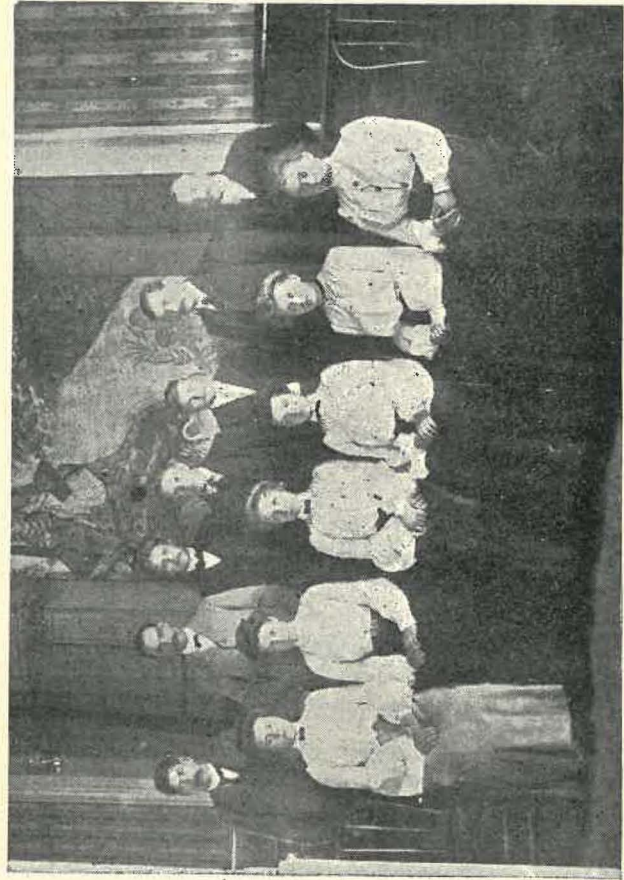
Kanfamme ja raittiusväkemmein siiveellistä alennustilaa osoittaa sekin tosiasia, että pyhäpäivää niin suuressa määrin väärin käytetään. Jumala sanoo siitä päivästä, että se on lepopäivä, ja on sellaisena niin muistuttama että sen pyhitämme, jonka esikuvaksi hän itsekin lepäsi luomistyönsä tehtyä. Tällä on tarkoitus, että yksi päivä viikossa pyhitettäisiin sekä sielun että ruumiin lepoa varten, ja Kristus antoi esikuvan siihen miten on joweliasta viettää tätä päivää. Hän meni tapansa mukaan templiin tai synaksookan, ja tämä tapa oli hänellä lapsuudesta asti, sillä jo 12 vuotiaana sanoi hän esikuvalle äidillensä: „Mitästä te minua esitte, ettekö tietäneet, että minun pitää niissä oleman, jotka minun isäni owat?“ Sillä tarkoittaen Jumalan huonetta ja hänen sanaansa. Hän teki sabattina ainoastaan sitä työtä, joka kuului syntisen vapauttamiseen ja onnettomien auttamiseen, mutta muuta työtä ei hänkään luvannut tehdä. Mutta me, waikka tunnustammein itsemme kristikansan jäseniksi, unhotamme kumminkin pyhittää lepopäivää, ei yksistään siten, että milloin milläkin tekojhyllä olemme pois kirkosta ja hyömmä laimin Jumalan sanan wiljelemisen, waan suureksi osaksi silläkin tavalla, että käytämme sen päivän aivan toisellaisiin puuhiin. Sarwinaista ei ole, että suoranaista ruumiillista työtäkin tehdään, warinkin maanwiljelysseuduilla, mutta enemmän rikotaan sabattia huwitukfissa tai niiden puuhissa, laulu-, soitto-, woimistelu-, näytelmä- y. m. harjoitukfissa, wieläpä joskus tansseisjakin. Tällä tavalla tulee lepopäivä waan häiritsemään sitä sielun lepoa ja wirkistystä ja ehkäisemään sitä hengen rawintoa, jota todellinen siwistys ja siwä sydän kaipaat. Ei löhdy mitään, joka ihmistä niin paljon siwistäisi, wirkistäisi ja elähyttäisi niin paljon kuin seurustelu Jumalan kansja. Pyhäpäivän asettamisella on tahdottu

walmistaa ihmisille tilaisuus yhteiseen jumalanpalvelukseen, minkä tarvetta tuntewat jo pakanatkin, joilla ei ole tietoa elävästä Jumalasta ja hänen hywyhdestänsä, kuten meillä kristikansana on. Tuskin löytyy mitään, joka suuremmissa määräsä häwäisee kristikansaa yleensä, kuin se että lepopäivää niin äärettömästi ja yleisesti häwäistään. Ei siinä ole kyllä, että jumalattomiksi tunnetut ihmiset rikkowat sitä juoppoudella, tappeluuilla y. m. irstailuuilla, joita silloin harjoitetaan enemmän kuin muina wiikon päiwinä, että hallitus sallii sinä päiwänä enemmän julkisia lainrikofia kuin arkipäiwinä y. m., mutta että kansan parempi osa, ajattelewampi osakin, kristityt, raittiuskansja y. m. tekewät siitä yleisen huwittelepäiwän, syömä- ja juomajuhlan, se on kokonaan siweyden rajojen ulkopuolella. Mitä mahtaisi se mies sanoa, jos hän ilmestyisi meidän sekaamme, joka eläesjään, meitä ehkä paljokin ulkonaisesti hurškaamman ja tawoiltaan siweellisemmän kansan keskellä — puhdisti köysiruoskalla pyhän sijan sanoen: „Kirjoitettu on, minun huoneeni on rukoushuone, mutta te olette tehneet sen ryömärien luolaksi“. Eikä hän hänen sanansa kaikuisi meille: „Kirjoitettu on, minun päiwäni on lepopäivä, mutta te olette tehneet siitä irstailu- ja huwittelepäiwän“. Urwoisja raittiuswäki, pyrkikäämme noudattamaan itse ja kaswattamaan kansajaihmisiämmein siweyteen sillä tavalla, että otamme pyhittääksemme pyhäpäiwän, ja me saamme nähdä, että siitä koituu meille suurempaa siwmausta. Meille jää kyllin aikaa harjoittaa kaikkea tarpeellista ja hyödyllistä, olkoonpa waikka huviakin arkipäiwinä ja iltoina, kun waan tahdomme, joten se ei ollenkaan kelpaa esteeksi, ettei ole aikaa.

Löytyy wielä eräs mätähaawa, (kotimaasamme melkein tuntematon ennen siirtolaijuutta), mutta joka

rehoittaa pelottavassa määrässä siirtokansamme keskuudessa ja jonka seuraukset ulottuvat kotimaahankin. Se on synti, joka lewittää siweellistä ja ruumiillista turmelusta satoihin koteihin Amerikassa ja Suomessa. Siitä ei ole warjainaisesti määrätty kosketeltavaksi tässä kirjoituksessa, mutta en woi olla siihen muutamalla sanalla kajoamatta, sentähden että sitä harjoitetaan jossakin määrässä myöskin raittiuswäen parissa, ja sitä warten että sitä olisi noustawa miehissä ja naisissa tehokkaasti wastustamaan. Pahe, jota tarkoitan, on moniamioisuus ja awiorikokset. Mahdotonta on sanoin kutowata sitä siweetömyyttä ja niitä sielun tuskia, joita seuraa tästä synnistä. Mies, joka hyljää waimonsa joko syystä tai ilman syyttä, tekee sekä itsensä että waimonsa ja lapsensa onnettomiksi koko elämänsä iäksi, samoin myös sen waimon ja ne lapset, jotka mahdollisesti sittemmin yhdistywät hänen kohtalonsa. Joku woisi ehkä wäittää, ettei sitä woida kaikesta suhteesta sanoa, ja että seuraukset awioeroista woiwat poikkeustapauksessa olla onnellisikin, mutta kokemus yleensä osoittaa toisin ja Jesuksen omat sanat tähän nähden owat aiwan selwät. Ne sisältäwät sen tuomion, että jokainen joka awiopuolionsa hylkää, hän sekä itse tekee että saattaa toisen huorin tekemään. Suoppous ja siitä johtuwa irstas elämä johtaa kansaamme tähänkin suureen syntiin ja raittiusseurojen siweellinen welwollisuus on tässä kohden tehdä kaikki woiwansa, ja ennen kaikkea on katsottawa, ettei tämä ruma ja häpeällinen tapa saa niiden omisissa jäsenissä sijaansa.

Syhyesti mainittuani näistä paheista, tahdon nyt johtaa lukijaa niihin siweyttä ja raittiutta wahingoittaviin paheisiin, joita ei hlipäätään paheiksi tunnusteta, waan useat muutoin wakawatkin ihmiset pitäwät niitä jossakin muodossa ja eri tilaisuuksissa sopiwina ajan

Sjöbringin kotofotio.

ratoffi, ja sellaisina niitä käyttävät. Sellaisia ovat: kortinpeluu, näytelmät ja tanssit.

Näitä puollustetaan monella taholla hyvin sitkeästi ja meillä suomalaisillakin ovat juuri nämät kysymykset olleet pahimpina kompastuskiivinä raittiusseuroissa samoin kuin muissakin sivistyspyrinnöissä. Sanokoon ken tahansa etteivät ne ole paheita, niin me väitämme, että ne kumminkin johtavat paheisiin siinä muodossa kuin niitä käytetään. Esim. juoppoudella ei ole uskollisempaa liittolaista kuin kortinpeli ja tanssit ovat. Kuinka monen nuorukaisen wakaat aiomukset lopettaa juomarin elämää ovat tulleet ehtäistyksi korttien wälityksellä ja miten monta raittiusseuraa on joko kokonaan tai osaksi tanssittu kumoon, niin että kapakka ja juopottelu on niellyt sekä miehet että naiset.

Jos misjä on nuoriso alkanut wieroa kapakkaa ja pyrkiä siitä erilleen, niin siellä ovat kapakoitsijat kätserienjä awulla olleet panemasja ylös tansseja, rakentamassa tanssilawoja y. m., houkutellakseen nuorison, joka ei vielä tunne wiettelysten fataluutta. Sekä korttipeliä että tanssia puollustetaan hienoimmasja muodossjaan siweellisjinä huweina, joissa muka ei ole mitään waataa, katsottakoon sentähden lyhyesti mitä huwi on ja mitä sen tulisi olla. Otettakoon aluksi huomioon muutamia tämän yhteydesjä olewia seikkoja. On luonnollista, että jokainen ihminen toisinaan tarvitsee jotain huwia, jotain waihtelua mielelensä, joka wirtistääsi ja innoitääsi sitä, mutta useimmat niistä ihmisistä, jotka meidänkin aikamamme juuri kiwaimmin waatiwat huweja owat niitä, jotka niitä wähimmin tarvitsewat, joille olisi terweellinen työ parhainta ruumiin ja sielun wirtistystä. Sitten pitää kufin parhaiten siitä huwista, joka on enimmään hänen mielenjä mukaista, se tahtoo sanoa, henkilöt eri

siweysasteilla nauttiwat erilaisista huwituswälineistä. Ofsi woi olla huwitettu tanssista, toista huwittaa luonnon katseleminen, kolmatta lukeminen ja tutkiminen, yhtä laulu ja soitto, joku on urheilun ihailija, jollakin on peli, juopottelu ja muu irstailu parasta nautintoa ja toisille tuottaa suurinta nautintoa saada ilahuttaa jotakin surumielistä, hoitaa jotain sairasta ja ompa niitäkin, jotka nauttiwat parhaiten käydä kirkossa ja hartausseuroissa, Raikista näistä woi tehdä sen huomion, että jota alhaisemmalla sivistys ja siweysasteella henkilö on, sitä alhaisempaa ja itsekkäämpää laatua huwit häntä eniten miellyttävät.

Kolmannefsi: oikeat ja todelliset owat waan ne huwit jotka tarkoittawat sekä wawhistaa ja harjoittaa ruumista että wirtistää ja jalostaa henkeä. Neljännefsi se ajatus, että ihmisiä woidaan estää tekemästä jotakin pahempaa sillä tawalla, että koetetaan arweluttamien ja alhaisten huwien kautta wiedä heitä muka jotain kestitietä waarallisen ajan tai paikan siwu, on kokonaan wäärä, sillä jokapäiwäinen kokemus oioittaa, että nuoret ihmiset seuraawat mielellänjä niitä huweja, jotka johtawat turmioon, mutta wälttävät niitä, jotka woisiwat johtaa heitä parannukseen. Wiidennefsi, wanha kokemus todistaa, että milloin ruumis työskentelee, silloin lepääwät henkiset woimat ja päinwastoin, jonkatähden ruumiillisen työn tekijä tarvitsee waihtelua saadakseen, henkisiä kysyjä herättäwiä huwituksia, jotka samalla salliwat lepoa wäshyneelle ruumiille, ja päinwastoin henkisen työn tekijä tarvitsee huwia, joka antaa ruumiin jäsenille tilaisuutta terweelliseen liikuntoon samalla sallien sielun woimien lewähtää. Kuudennefsi on huomattawa, että meidän aikamme on kaikilla aloilla kiihkeän rientämisen aika-kausi, jossa käytetään yleensä wähemmän ajatusta kuin

toimintaa, jonka tähden nuorisommeikin ajan henkeä seuraten rientää huvitusten perään ollenkaan ajattelematta seurauksia. Olkoon tämä sanottu huvista yleensä, ja tarkatkaamme lyhyesti kortinpeliä nyt ylläsanotun perusteella. Jokainen myöntää sen synniksi, milloin sitä käytetään voiton himossa, rahan tai muun omaisuuden päältä; mutta se on leikin vuoski pelaamista, jota pidetään vaarattomana ajan kuluna. No kysymme ensinnäkin, mitä hyötyä olisi sellaisesta wiattomasta leikki-pelistä, jos sanoisimme että se wiatointa olisi; olisiko se ruumiin tai hengen voimien kehitystä? Ei, vastaa epäilemättä jokainen. No siinä tapauksessa on se aika mikä siihen kulutetaan, mennyt hukkaan, ollut tuhlettua tavaraa, jolloin se jo olisi melkoisekki wahingoksi, mutta niin vähäisellä tappiolla ei juuri kukaan pääse, joka harjoittaa n. k. leikin-pelaamista jatkuvasti.

Kyhyttäköön mistä ovat tulleet ne suuret pelaajat, jotka kiertävät maita ja mantereita koettaen houkutella jos milläkin keinolla jonkun onnettoman kanssaan peliin saadakseen ryöstää heidän omaisuutensa, ne jotka ovat vaarallisemmat ja kavalammat ryöväriä, ja mistä ovat lähteneet ne onnettomat jadat jopa tuhannetkin, jotka vuosittain ampuvat luodin epätoivoiseen sydämeensä tai jekaisin menneihin aivoihinsa, eli ne jotka kymmeniällä eri tavalla itsensä surmaavat, ja ne, jotka kerjäläisinä kulkewat paikasta toiseen hyödyttöminä taakkoina yhteiskunnalle? Mistä ne kaikki ovat lähteneet matkaan? Se ovat kaikki poikkeuksetta olleet noita wiattomia huvin vuoski pelaajia. Kaikki ne jadat suomalaiset, jotka siellä ja täällä tässä awarassa maassa vuosittain murhataan tai haavoitetaan kapakoissa, korttipelistä johtuneissa riidoissa, he ovat kaikki alkaneet leikin vuoski pelaamalla. Ihmishädän, puhtain ja jaloinkin on taipuvai-

nen hylpehteen ja kunnianhimoon ja kumminkin josjakin määrässä sitä hyväksyhykin, ei ole sentähden ollenkaan joweliasta ja hyvä pitkittää sellaista huvinkaan nimellä käppää, josta ei ole mitään ruumiillista eikä henkistä wirkistystä eikä kehitystä, mutta josta ihmisessä löytyvät alhaijet wietit sitä wastoin saawat alituista huomaamatta tulewaa rawintoa. Niinpä kehittyhykin hylpeys ja kunnian tunne usein selwisjä ja muutoin kunnan miehisjä niin pitkälle n. k. leikkipelin kautta, että he riitelewät ja tappelewatkin sen tähden, joka ei ole ollenkaan harwinaista. Sellaiset tapaukset jo todistawat, ettei se ole enään wiatointa ajan kulutusta, joka sellaista synnyttää. Mutta leikkipelistä on vielä suurempikin wahinko ja alituinen waara; ja se on waara saada wäärän woitonhimon sydämeensä, joka ei muutoinkaan ole sieltä kaukana. Sukija, saattanet hymyillä itseluottawasti tätä lukiesjasi ja ajatella, että ne ovat waan heikkoja luonteita joiden mahdollisuuksista tässä puhutaan, niin, niin, mutta jos sen teet, niin todistaa se waan että olet yksi niitä heikkoja, jotka tavallisesti luulewat olewansa wahvoja. Selittääkseni mitä tarkoitan, kysyn sinulta lukija: „Oletko milloinkaan seisonut kiehuwan kosken partaalla, missä wesi syöksee waahtona eteenpäin, ja siinä seisstesjäsi tuntenut halua hyppäämään kuohuwiin laineisiin, — oletko tuntenut pyörteen hurmausta? Oletko seisonut pelipöydän ääressä missä miehet sen ympärillä tulisessa innoissa himoisiin ja pelonsekaisin katsein, kiihkeästi, melkein epätoivoisesti seuraawat kaikkia pienimpiäkin liikkeitä, ja menewiä ja tulewia kolikoita? Ja oletko woinut sitä nähdä, ilman tuntematta sen pyörteen hurmausta? Jos olet, niin et ole mielestäsi ollut kyllin hyvä pelaaja uskaltaaksesi peliin, taikka sitten olet todella yksi harwoista. Mutta opeta nuorukaiselle pelitaito leikkipelillä, saata

häntä ylpeäksi siitä taidostaan, niin ei kaiikki vanhempain nuhteet, ei äidin khyneleet, ei Jumalan sanan varoitukset — ei mikään voi estää häntä hyppäämästä siihen pyörteeseen kun tilaisuus tulee, ja paholainen on pitävä huolen siitä, että se tulee. Ystävä, korttipelissä ei ole ollenkaan leikkiä ja vielä vähemmän on siinä wiattomuutta; siinä piilee synnin kavalu siemen, niinkuin muinoin paratiisim houkuttelevassa omenassakin. Sillä on sama myrkyttävä vaikutus kuin millä tahansa hurmaavalla, intohimoa kiihottavalla pabeella, se panee tulta aivoihin, kuten wäkiuomista kuwaavasti sanotaan.

Saattaapa nyt joku sanoa: „No eikö kaikessa hyvän harrastuksessa voi niin tapahtua, että henkilö voi joutua alhaisen intohimon valtaan ja toimia hyvää huonoisja taroituksissa?“ Meidän tulee wastata: „Epäilemättä, ja niin tehdään paljokin, josta saa rangaistuksensa jokainen, joka niin tekee“, mutta hyvässä on Jumalan warjelus, sitä tehdesjä ei niin kiireesti riennetä eikä niin pian eksytä pitemmälle, jotapaitse sitä tehdesjä käytetään alituiheen rukousta, Jumalan sanan neuwoa kysytään y. m., jota ei ensinkään kysytä pelissä, ja milloin joku niin tekijä, niin lakkaisi hän heti siitä.

Suuren synnin ja erehdyksen tekewät siis kaiikki ne kristilliset ja raittiit y. m. todella hyvää tarfoittawat henkilöt, jotka sitä itse käyttävät ja puollustawat, ja he saawat epäilemättä niittää huonon sadon siitä kylwöstä, ellei ennen, niin lapsistansa. Suomalaiset perheen isät ja äidit, monen teidän perheessäanne sallitaan ja harjoitetaan kortin pelausta, te teette sitä itse tai muut sitä teillä tekewät ja lapsenne saawat sitä nähdä, sillä mahdotointa on sitä heiltä salata. Sallikaa minun sanoa teille waka- wa waroituksen sana: Urmahatakaa lapsianne ja ajatelkaa jos heidän werensä kerran waadittaisiin teidän käsistänne,

muistakaa omaa tuskaanne silloin. Tavallista on vielä että tuossa muka wiattomasja touhusja kiroillaan ja melutaan armottomasti, jonka wuoksi jo yksin on kyllä syhtä hyljätä se, waikka ei uskottaisikaan, mitä edellä olen sanonut, jonka kumminkin jokaisen tähtyy ainakin osaksi todeksi myöntää. No niin, korttipelikysymys nyt jääköön ja menkäämme tanssikysymykseen.

Mitä onkaan tanssi? Minä waltan suuresti ettei tässä laajassa aineessa saata omistaa tälle suurelle kysymykselle sitä tilaa minkä se waatiji tullaakseen osapuullekaan kosketelluksi, jonka wuoksi pelkään enemmän jottewani kun selittämäni asiaa.

Sanon aluksi, ettei itessään tanssissa ole mitään pahaa, enempää kuin on siinä pahaa, että ihminen käwelee taikka juoksee. Mutta meidän tähtyy katella kysymystä aiwan toiselta puolelta, nimittäin — ei mitä se oleellisesti on, waan miten sitä harjoitetaan ja mitä seurauksia sen harjoittamisesta on. Ollakseni lyhyt ja mennäkseni suoraan asian ytimeen, tahdon jakaa käsittelyni pääasiassa neljään osaan, nimittäin tanssista huwina, sen vaikutuksesta terveyteen, sen vaikutuksesta siwenyteen ja lopuksi joistakin niistä syistä, joiden nojalla sitä puolletaan. Mina kun joku puhuu tanssista pabeksimalla meidän nuorijollemme sanowat he, että ollaan ahdasmielisiä, puritaaneja, jotka tahtoisiwat estää nuorilta sen ainoan huwin mitä heillä on mahdollista saada ilman suurempia kustannuksia, ja josta he todella nauttiwat. Mikä hämmästyttävä tunnustus! Nuoret siwistyneen kansan pojat ja tyttäret tunnustawat, että he nauttiwat sellaisesta huwin sijaijesta kuin tanssi on, eiwätkä sano woiwansa saada muuta sen sijalle. Todellakin, ellei olisi lohduttawana tietona se seikka, että tämä tunnustus todella kuuluu siihen aikaan, joka on jo haudattu, ja jonka

haudalla kasvaa sammalta, niin täytyisi valittaa, mutta me toivomme, että tämä ja ainakin tuleva polvi ei ota enään matkiaksensa tuota vanhentunutta valituswirttä huivin puutteesta.

Kuulkaapas nuoret ystävieni! Tanssi ei ole huwia, waan se on ankaraa työtä, työtä josta eräs fiinalainen ruhtinas sanoi, kun eräässä Europan homissa pantiin hänen kunniaksen tanssijat toimeen, ja hän oli vähän aikaa katjellut heidän menoansa: „Runnioitettawat herrat ja naiset, miksi ette pyyhä palvelijoitanne tekemään tuota edestänne?“ Edellä mainitsin että todellista ja järkipäistä huwia on sellainen huwi joka suo wäsyneelle osalle ihmistä lepoa ja johtaa lewähtäneen osan toimintaan, ja mitä tästä seuraa? Miehemme ja naisemme owat melkein poikkeuksetta ruumiillisen työn tekijöitä; mitenkä saattaisimme siis olettaa, että se woisi olla hyödyllistä huwia heille, että ilta jopa hökauden riehuen rääkätää ruumistansa, joka muutoinkin on wäsynyt päivän ponnistuksista? Niin mutta joku sanonee mistä sydän tuntee huwia ja nautintoa, niin siinä unhottuu ruumiin wäsymys ja ihminen tuntee woimansa nuortuwan. Siinäpä se pahin puoli onkin; niin wäittävät juopot rhyppyn tekewän, mutta me tiedämme, että se on pehossa, ja että rhyppy waan kiihoittaa sekä sydäntä että lihaksia, ja jama vaikutus on millä kiihoituksella tahansa, jota woi aikaan saada esim. pelkoin: tunnettua on mitenkä esim. hevosta ruoskan isku kiihoittaa ylimääräisiin ponnistuksiin. Samoin woi tanssi kiihoittaa ihmistä työskentelemään tuntikausia vielä silloinkin kun hän normaali-tilassa jo aikoja olisi uupunut.

Siis waiikka tanssi saattaa tuntua kiihoituksen aikana huwilta, niin wäitän ehdottomasti ettei se sitä ole oikeasja merkityksessä, sillä on wäärin antaa hyvän nimi jollekin,

mikä ei sitä ole, sehän on walhetta. Se joka olisi oikeaa todellista, terveellistä huwia suomalaisellekin nuorisolle, se on siitä kaukana; onpa terrasjaan wastaohjana sille, sillä ei tanssissa woi herätä eikä kehittyä mitkään jalostawat henkijet ajatukset eikä suunnitelmat, waan ne päinwastoin siellä tukahutetaan.

Terweydelliseltä kannalta katsottuna, on tanssi mitä wanhingollisinta olla woi. Lääkärit todistawat, että warfinin waimoin parisja tawatuista taudeista juuri osa johtuu tanssin seurauksista. Mies, joka walitsee waimonsa tanssijalista, saa tawallisesti henkisesti ja ruumiillisesti raajarikkoisen lääkekaapin, ja miesten laita on useimmiten samoin. Onko ihme, että usein kuulee miesten sanowan, sitten kun alkawat tulla sille ijälle että ottawat jotain huomioonja: „En tiedä mikä lienee, mutta en minä enää jakja walwoa iltafilla, ja jalkani owat tulleet niin raskaitfi ja kivuloisififi, ei ne ennen niin olleet“. Matelkaamme wahan kenen ruumis sitä kestäifi: pölyhinen ummehtunut huone, joka päälle päätteeksi suomalaisissa tansseissa on täynnä tupakan sawua y. m. epämiellyttävää ja waarallista löyhkää; — sellainen huone on täynnä hurjassa wauhdissa kiitäwiä miehiä ja naisia, joiden jo monta tuntia sitten olisi pitänyt olla lewolla, saadakseen woimia huomispäiwän työhön. Sitäpaitje puheudutaan sitten vielä, warfinin naiset niin epämuksawasti kuin mahdollista. Naisen pitää tietysti kuristaa itsensä niin paljon kuin mahdollista muurahaisen näköifefi, jotta keuhkoilla olisi mahdollisimman wahan tilaa ja antaa ihon tulla näkywiin ja ulkoilman kansja tekemiin, niin että kylmyys pääsee suorastaan arimpiin paikoihin, kun joskus täytyy pistäytyä ulos kuumana, höyrywänä, saamaan siemaufentkaan raitista ilmaa. Ei ole ollenkaan harwinaista nähdä naisten pyörtywän tai

saatavan verenvuodon tanssifalissa, mutta mitä myöhem-
pinä vuosina seuraa siitä tietävät kertoa ne tuhannet
onnettomat keuhko- y. m. tautien uhrit, perheen äidit,
joiden nuoruuden kemytmielisyhden tähden saavat heidän
lapsenjakin koko ikänsä kärkeä, ruumiin ja sielun heik-
koutta.

Tanssin vaikutukset nuorison siiveelliseen tilaan on
kumminkin vielä surkuteltavampaa laatua. Niivan war-
muudella saatamme sanoa, että jos meillä olisi vähemmän
tanssivia nuorikoita, niin meillä olisi vähemmän siiveelli-
jesti rappeutuneita perheen iäjä ja äitejä, enemmän wan-
hempia jotka olisivat paremmin varustettuja tähttä-
mään pyhiä melwoollisuuksiansa kotia ja yhteiskuntaa
kohtaan. Meidän naisillamme olisi vähemmän raakuutta
turhamielisyyttä, panettelun halua ja haluttomuutta
kaikkeen hywään. Tanssi on, kuten sitä käytetään, siive-
töintä seurustelua, jossa vanha totuus: „Minkälaisessa
seurasssa viihdyt, niin sellaiseksi vähitellen tulet“, pitää
paikkansa. Ajatelkaamme waan sitä „ylösrakentamaisista“
seuraa, johon tulemme astuessamme Amerikan suoma-
laisen nuorison tanssihuoneeseen. Siellä on kyllä kaiken-
laisia wäkeä, mutta sellaisia joita woisi ajettaa siiveyden
opettajiksi kokemattomille elämän aloittajille on siellä
kaikista vähemmän, sillä yleillä ajatuksilla warustettu
nuorukainen ei alennu siihen määrään, että menisi paik-
kaan, missä juopuneet tai puolijuopuneet, räyhäävät ja
kiroilewat miehet laahaawat naisia ympäri likaista huo-
netta, hengittävät myrkyllistä ilmaa wasten heidän kas-
wojansa ja mikä pahinta häwäisewät ja saastuttawat
heitä raaoilla, irstailla puheillaan.

Ajatelkoon lukija, miltä tuntuisi nähdä lapsensa,
josta toiwoo kaikkea hywää, taikka rakastettunsa, josta
uskoo paljaastaan puhtausta, pään lepäävän jonkun in-

hoittaman irstailijan rinnalla, ja uskoa häntä sellaisen
koulumestarin huostaan.

Mitä henkistä jalostusta voidaan odottaa seuralta,
jossa sekä miehet että naisetkin usein kiroilewat kauheasti
ja päästelewät suustansa mitä repäisewimpiä häwittä-
myyksiä, jonka lisäksi niissä usein tapahtuu riitoja ja
tappeluita, joihin naistenkin tähtyy ottaa osaa kummin-
kin katsojina, jolla kaikella on arwaamaton vaikutus
sielun kehitykseen. Suomattawa on myöskin se hur-
maawa vaikutus joka tanssilla on, se on kuin myrkyllinen
juoma, se woi kaswaa wastustamattomaksi intohimoksi,
johon luonnollisesti yhtyy ja waikuttaa turmiolliset suku-
wietet kenties suurimpana kiihoittajana.

Mitä huwia luulifitte olewan tanssista yhden per-
heen jäsenten kesken. Ei se heitä kauwan huwittaisi, sillä
siinä ei olisi tilaa warfinaisille (sukupuoli) kiihoittimille.
Soku sanoo kenties tätä liioitelluksi, tai että olen ottanut
kuwani ainoastaan raaoista roskatansseista, mutta suo-
nette anteeffi että wäitän eroituksen näiden ja n. k. „her-
rastanssien“ välillä olewan pääasiassa perin vähäisen,
ja senkin waan muodollisen; toiset owat kyllä näennäisesti
paremmat, mutta wisfissä tilaisuudessa owat ne siiveelli-
jesti enemmän wahingollisia kun yksinkertaisen kansan
tanssit. Tanssi on jäännös parpaari ajoilta ja tulee
warmaan kerran korkeamman siivistyksen vaikutuksesta
katoamaan, mutta niinkauwan kuin muutkin alhaijet in-
tohimot, niinkuin sen eroittamaton seurakumppani ja
liittolainen juoppouskin y. m. saawat yleensä hallita ih-
misiä, ja niinkauwan kuin tanssia luokitellaan wäärin,
huwien luokkaan, niin niinkauwan tullaan sitä suosimaan,

On olemassa eräs laji tansseja, joita nimitetään:
„Raamiohuweiksi“, ne owat vielä surjemmat vaikutus-
feltansa kun tavalliset tanssit, sillä niissä peitetään kas-

mot, niin että hävyn tunne, joka muutoin vielä vähän kahlehtii ihmisessä piilevää paholaista, kokonaan poistuu ja alhaisin oja saa kokonaan vapautensa. Lufematomat ovat ne roskajutut ja monellaiset lankeemiset, jotka ovat pitkin aikoja johtaneet alkunsa tanssijalista ja erittäinkin naamiokuvaista. Mutta tanssin puoltajat sanovat m. m., että paitti huivia, tarjoaa se myöskin tilaisuutta seurusteluun ja antaa erinomaisen tilaisuuden nauttia musiikista, että se muka kehittää ruumiin liikkeiden sulavuutta ja käytöstä. Valtiollisissa piireissä pidetään siitä paljon — miehet sentähden, että se antaa tilaisuuden osoittaa kohteliaisuutta ja seurustelutaitoa, ilman että tarvitsee antautua pilempään keskusteluun kenenkään kanssa, ja naiset saadakseen tilaisuutta arvoistella toisiaan ja kilpailla loistosta ja waitutuswallasta. Sa voi sitä ääretöntä tuhlausta, mitä sillä tavalla harjoitetaan; tuhansia haastataan yksin kulkuihin ja hymmeniä tuhansia pukuihin. Kaikesja tässä on hynti ja intohimot johtamassa ihmisiä turmelemaan pyörteeseensä. Ranskan nuoriso, nuoret suomalaiset ystävät! Te tiedätte kofemuksesta, ettei tanssi kohota mitään puhtaita ajatuksia, haluja, pyrkimyksiä, käytös eikä ruumiinkaan jäsenten käyttämiskykyä, te tiedätte, että se on alentanut niin ihanan ja jalon taiteen kun musiikki on, joka on kun puhdas helmi, jonka tarkoitus on jalostaa ihmisielua — tanssi on alentanut sen lokaan, alhaisten intohimojen tiihoittajaksi. Kerrotaan eräästä neekeriheimosta Afrikan rannikolla, että he rukoilivat kerran Euroopasta tulleita joittajia lafkaamaan joittamasta heille, koska he muutoin voivat tanssia itsensä kuoliaiksi. Ei lukaan todella puhdas, musiikkia ja sen tarkoitusta hynnärtävä ihminen voi muuta kuin inhota sitä, että musiikin jaloa taidetta siten häväistään. Mutta sanottakoon, ettei se

juinkaan ole edes musiikkia, jota meidänkin muka siviisitynyt nuoriso käyttää tansseissaan, se on jotain wiheistä rontutusta, jota täytyy wälillä ohi kulkiesjaan kunnella inhosta ja häpeästä suuttuneena. Että makun jellaijen tanssihimon kanssa niin tyyni pilataan, on mitä ilmeisin todistus siweellisestä alennuksesta. Mitä siihen tulee että se antaifi tilaisuutta nuorille keskinäiseen seurusteluun, niin sanottakoon siitä, että on suureffi häpeäffi aikamme nuorisolle, jos sen täytyy tehdä se tunnus, ettei se voi saada yhtä iltaa eli kahta wiikossa hupaisesti kulumaan toistensa seurassa muutoin kuin halaillemalla toisiaan ja pyörimällä ympäri kuin wäjäjärkiset. Niin surullisesti ei kumminkaan liene vielä asiat, waikka muutamat tanssiraiwoijet eivät mielestään woikaan wiihtyä misjään siweellisessä huwisssa, koska he tanssin waitutuksesta ovat siihen määrään alentuneet että ovat waan sillä tyhdytettyjä. Niin te, jotka luulette elämässä muutamkin tarwittawan kuin heinäsiirran konsteja, jättäkää siweyden nimesssä tanssihuwit, ja jos ette mitään muuta löydä sijalle, niin käyttäkää sitten edes lewoksenne ne ajat, niin saatte paljon enemmän todellista hyötyä. Mutta minun tarkoitukseni ei juinkaan ole wastustaa nuorten seurustelua enempää kuin oikeita huwejakaan, joista jo olen sanonut, että ne ovat tarpeellisia jokaiselle toisinaan, ja todellisen, hyödyllisen seurustelun puute on hywin tuntuwa vielä meidänkin aikanamme. Luonnollista kömpelyyttä ja ujoutta ei voi tanssi poistaa, waan sitä warten tarwitaan jotain todellista seurustelua, jonkatähden olisi parasta nuorisolle: että he käyttäisiwät puoletkaan niistä waroista, joita nyt tanssien toimeenpanemiseen y. m. jellaiseen käyttäwät, pannaakseen toimeen luentokursseja entisiinä tanssi-iltoina, tai perustaisiwat lukuhuoneita ja kirjastoja, perustaisiwat woimistelu-

laulu-, soitto- y. m. kuntia ja silloin tällöin kokoontuivat kaikki yhdessä sekä lupaisiin että hyödyllisesti kehittävään illanviettoon, josta olisi arvaamaton hyöty toisille sukupuolille ja jossa ei alhaisilla intohimoilla olisi niin suurta tilaisuutta kehitykseen. Nuorilla naisilla, joku vanhempi ja viisaampi heidän johtajanansa, olisi erinomaista, tanssien pois jäätyä silloin tällöin kokoontua käsityö- y. m. jokapäiväisessä elämässä tarpeellisiin harjoituksiin, joista tulisi niin paljon keskustelun aiheita, että unhottuiksi kertomatta naapurin huonot puolet ja tilinteko sen tai tämän emännän ja tyttären waateista. Kaiken lopuksi sanottakoon, että poikkeusta voi olla tanssin ja tanssijainkin suhteen, mutta yleensä on asiat siten, että se on katsottava olevan kokonaan siiveyden ulkopuolella ja sellaisena hyljättävä kumminkin niiltä, jotka tahtovat pyrkiä eroon siiveellisesti turmelewista paheista, kuten juoppoudesta y. m.

Wielä joku sana näytelmistä eli oikeammin teatterista. Mikäimme siiveellisessä taistelussa tulee ottaa huomioon monta seikkaa, sillä kuten sanotaan: „Kaikki purot juoksevat mereen“. Ei olekaan ihme, jos meitä ja tarkoitustiamme vähemmän tuntevat, usein hyväksyvät tarkoitavat ihmiset syyttävät meitä ahtaudesta, mutta sitä me emme taida auttaa, meidän täytyy olla johdonmukaisia ja periaatteellemme uskollisia, waikka se näyttäisikin toisinaan epäviisaalta ja wahingolliselta.

Kirjoittaessani näytelmäyhymyksestä, tahdon sanoa, että tunnen sitä vähemmän, waikka olenkin esiintynyt muutamia kertoja näyttelylavalla ja muutamia kymmeniä kertoja katsojana, mutta mitä siitä ajattelen, olen tässä welmoitettu ilmaisemaan. Tarkoitus näytelmillä yleensä on olla taidetta, esittää kuvannollisesti tai hawainnollisesti elämän sekä hyviä että huonoja puolia, aivan sa-

maten kuin runoilija, kirjailija ja taidemaalarikin tekevät, mutta vielä elävämmästi, siten että kirjailijan tekevät hawainnot siinä esitetään aivan elävinä niinkuin niiden otakputaan tapahtuneen. Tällä kaikella on ollut se tarkoitus, että katsoja saisi tästä elävämmän ja vaikuttavamman esimerkin ja voimallisemman waroituksen pahaa vastaan ja kehoituksen hyvään. Tämä on ymmärtääkseni näytelmätaiteen tarkoitus, eli ainakin pitäisi sen sitä olla voidakseen waatia mitään hyväksymistä ajattelewan yleisön puolelta, ja sellaisenaan ei näyttelyä vastaan olisi suinkaan mitään sanomista, waan olisi se päinvastoin mitä parhaimpia aseita hyveen palveluksessa, ja niin käytettynä on sellaista. Kokemus on osoittanut, että ne puhujista, jotka selityksinä puheisjaan käyttävät yksinkertaisia kuuvausja ja esimerkkejä jokapäiväisestä elämästä, ovat aina tulleet parhaiten hymmäretyiksi, joka muutoin on wälttämätöntä, jos mitään vaikutuksia tahdotaan, ja tästä on kai johtunut ajatuskin näyttämöllä esittää tapauksia hawainnollisesti. Mitä siihen tulee että niissä usein tapaukset esitetään siten, että niistä voi saada wääriäkin käsityksiä, niin sitä ei aina woida auttaa; huono ajatuksinen ja huolimaton raamatun ja historian lukija saa myös usein wääriä käsityksiä. Kuulin esim. kerran erään itseänsä kristittynä pitävän miehen puollustawan huoruutta sillä perusteella, että joku wanhan testamentin suurmiehistä oli siihen langennut. Siis mielestäni ei itjesjään, hawainnollisesti jotta sopiwana pidettyä asiaa, esittämistä, tai paheen ja hyveen wertailemisistä, waikkapa näyttelylavallakin woida pitää sopimattomana ja pahentawana. Mutta tätäkään asiaa ei tule arwostella niin kuin se on, waan niinkuin sitä pidetään ja käytetään. Olen jo alusja maininnut, että on hyveen ja paheen välillä, raittiin ja epäraittiin

elämän välillä taistelu, ja tässä taistelun touhuksa rivit menevät välistä niin sekaisin, ettei kaikkisi voida sanoa mikä niistä kuuluu toiselle, mikä toiselle puolelle; niinpä myöskin aseista ja välikappaleista on toisinaan vaikea tietää kummalleko ne oikeastaan kuuluvat.

Se Sumalan sana, joka sanoo: „Maailman lapset ovat toimellisemmat heidän sukunsaansa kuin valkeuden lapset“, toteentuu joka päivä kaikkialla, sillä erinomaisella taidolla ja huomaavaisuudella valitsee paha itsellensä kaikki mahdollisesti parhaat välikappaleet, joiden avulla ihmisyhdän voitetaan ja muodostaa ne sitten itsellensä sopiviksi, huomioon ottaen ihmisyhdänten kaikkia eri vaatimuksia, mutta hyve pelkää käyttää kaikkia mahdollisia keinoja ja heittää ne niin pian kuin joku vaan kuiskaakaan, että pahekin käyttää samaa asetta. Näytelmätaide on melkein poikkeuksetta joutunut sydämettömien liikehujarien käsiin ja menettänyt sen kautta ensinnäkin melkein kaiken taiteellisen arvonsa, toiseksi oikean merkityksensä kaikkina muuna paitsi kemytmielisyuden ja siiveettömyyden lewittäjänä. Tämä on wallankin tosi amerikalaisesta näytelmätaiteesta, joka tahtookin tyydyttää waan sitä kemytmielistä, jokapäiväistä suurfuupungin teatterihleisöä, eikä ollenkaan kysy enempää korkeamman taiteen kuin siiveydenkään vaatimuksia. Voiko jollaiselta odottaa jotakin joweltuwaa kristillis-siiveellistä esitystä? Eihän toki, mutta sitä wastoin mitä räikeintä siiveettömyyttä. Puolialastomat naiset potkimassa, reikistelemässä ja laulamassa häwyttömiä lauluja, mitä repäisewimpien sukkeluukfien laskeminen ja mitä raaimpien, hermoja tärisyttäwimpien kappaleiden esittäminen on heidän pääohjelmansa, sillä se hurmaa parhaiten intohimojen kiihoittamaa hermostoa. Melkein sama on laita suomalaisenkin näytelmäkirjallisuuden, sillä joskaan ei

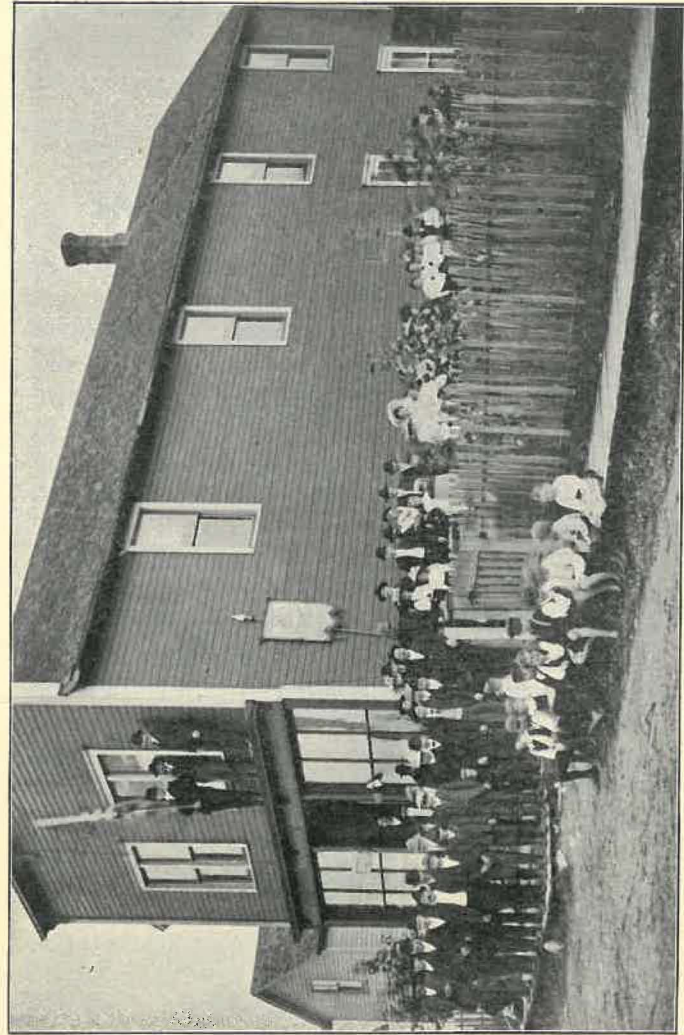
sen esittäjät vielä ole niin sywälle wajonneet, niin kysyvät nekin suureksi osaksi enemmän ajan kun todellisen taiteen ja siiveyden vaatimuksia. Lyhyesti sanoen, tähtyy meidän pitää teattereissa käyntiä kristilliselle siiveellisyhdelle turmiollisena ja sellaisena nuorisollemme aineellisena ja henkisenä tappiona. Seillä on sieltä tuskin mitään oppimista, joka olisi oppimisen arwoista, ja jos jotain olisikin, niin on se henkinen waara mikä heitä siellä uhkaa, paljoa suurempi.

Muutamia harvoja sowliaita näytelmäkappaleita löytyy tosin, joita voi suosittelua kenelle tahansa, kuten raittiusnäytelmistä esim. Rymmenen iltaa ravintolasissa y. m. Mutta niitä on vielä kowin wähän, ja niiden waatijoita löytyy niin wähän, etteivät kirjailijat luule maksaman waimoa niitä kirjoittaa, ja niihinkin joita on, tufitaan wälinäytöksiä, jotka ovat alentawaa laatua. Mielestäni olisi siiveellisen hleijön kehoitettava raittius- y. m. siiveellisiä kirjailijoita kirjoittamaan sellaisia kappaleita joita sopisi näyttää, parempi se kentiesi olisi kuin se että sanoa näytäntöjen esitystä itsessään pahaksi, koska se ei sitä ole. Raittiuswäelle sopii suosittelua todella puhutaita raittius- y. m. siiveellisiä näytelmiä heidän omassa keskuudessaan, mutta samalla on ehdottomasti kehoitettava wälttämään amerikalaiista teatteria, paitsi milloin warmasti tiedetään, että siellä esitettävä kappale tai ohjelma on erityisesti siiveellistä laatua. Suolessia tulisi kuitenkin olla kappaleita walittaessa, sillä hywin usein jaadaan hawaita esim. raittiusseurojen muutoin waka-wisja ja arwokaisja ohjelmisja näytöskappaleita, jotka eivät ole tilaisuuteen eiwätkä hleenjä muullinkaan sowluwia, ja kun sitten esittäjät itseään eivät hnmärrä kappaleen merkitystä eiwätkä voi sitä ollenkaan kumata, niin joisi katsoja mieluummin olemansa maan alla kuin

fiinä tilaisuudessa. Sillä tavoin pilataan koko illan hyvä ohjelma ja ihmiset menevät kotiinsa tyytymättöminä ja rauhattomina. Siis milloin näytelmiä lähtätte, niin valitkaa ne hyvin ja esittäkää ne luonnollisesti ja ilman liioittelua, mutta niin kauvan kuin ei ole sopivia (ehdottomasti puhdashenkisiä) kappaleita, niin älköön seurat häväiskö ohjelmiansa matkimalla joitakin ammattiteinottelijoita.

Lopuksi vielä sananen siitä, että sanotaan: „Nämä asiat eivät kuulu r. seurojen ohjelmaan vaan on niiden poistaminen kirkon tehtävä“. Niinpä kyllä, onhan se juoppoudenkin poistaminen kirkon tehtävä, mutta kenenkä kautta kirkko sitä tekee, yksinkö pappiensä? Mielestäni on se jokaisen tehtävä joka on kirkon tehtävä, sillä kirkko ei ole muuta kuin yhdistys yksityisistä jäsenistä, ja sellaisilla kirkon jäsenillä ei ole suurempaa merkitystä, jotka eivät pyri jokapäiväisessä elämässään toteuttamaan edes kirkkonsa opettamia raittius ja siivehsoppeja, joihin paljon muun ohella kuuluvat edellä mainitutkin kysymykset.

Olkoon siis edelleenkin ja vielä selvemmin kuin tähän asti, raittiuskansamme tunnuslauseena: „Siivehs ja raittius“. Ja sellaisella raittiuskyllä yksin on jotain merkitystä — varsinkin kun siihen yhdistetään „siivehden maatima“ yhteiskunnallinen raittiuskyllä.

„Raito“ seurun n:o 4:n tulo ja jäsenistö Greenwoodissa, Mich.

Walo raittiusseuran talo ja osa jäsenistöä.

Kuivamme esittää Ironwoodin Walo seuran talon ja osan nykyistä jäsenistöä. Talo on rakennettu talvella 1892—93 ja on kooltaan 64 jalkaa pitkä ja 24 jalkaa leveä. Mäkerrassa on haali, jossa seura pitää kokouksiaan, alakerta on kauppaosastolle vuokrattuna. Walo raittiusseura on perustettu 21 p. marraskuuta 1886 ja yhtyi heti ruotsalaiseen Good Templar yhdistykseen. Kun S. N.-W.-seura oli perustettu, erosi Walo ruotsalaisesta yhdistyksestä ja yhtyi Weljeykseuraan järjestysnumerolla 4 22 p. tammik. 1888. Kesäkuun 22 ja 23 päivinä 1892 oli Walo seuralla kunnia vastaanottaa Weljeykseuran viides yleinen vuosikokous ja ensi kesänä on Walo seuralla jälleen tilaisuus saada paikkakunnalle suuren Weljeykseuran 18:s vuosikokous ja sen yhteydessä mietittävä laulu- ja soittojuhla. Siis terve tuloa jokainen!

Joulu.

Taaskin olemme tulleet siihen kohtaan ajassa, jolloin ihmiskunta varustautuu ottamaan vastaan sitä päivää, joka kaikista vuoden päivistä on eniten toivottu ja odotettu. Se on termetullut sekä vanhoille että nuorille, sekä köyhille että rikkaille. Se on joulupäivä.

Joulu on toiveiden juhla, mutta kuinka erilaisia on toiveet, miten erilaisia syht niihin? Lapset ja osakki aikajetkin ihmiset toivovat joulun tuloa joulukuusien, lahjojen, herkullisten ruokien, uusien vaatteiden, joulujuhlallisuuksien, kestitien y. m. tähden. Monet niistä suureksi osaksi ovat kauniita kuvauksia juhlan merkityksestä, liijäwät osaltaan juhla tunnelmaa, ja saattawat antaa aihetta puhtaaseenkin iloon.

Suolua pidetään ilon juhlanä ja sitä se todella onkin. Sloitahan silloin koettaa itsekukin tawallansa; sillä waikka toisinaan näyttääkin siltä, kuin olisi maailmassa hywinkein paljon iloa ja ilon aihetta, niin on sitä kumminkin todellisuudessa hywin vähän, jonka tähden ihmiset tervehtiwät riemulla jokaista uutta tilaisuutta iloittumiseen.

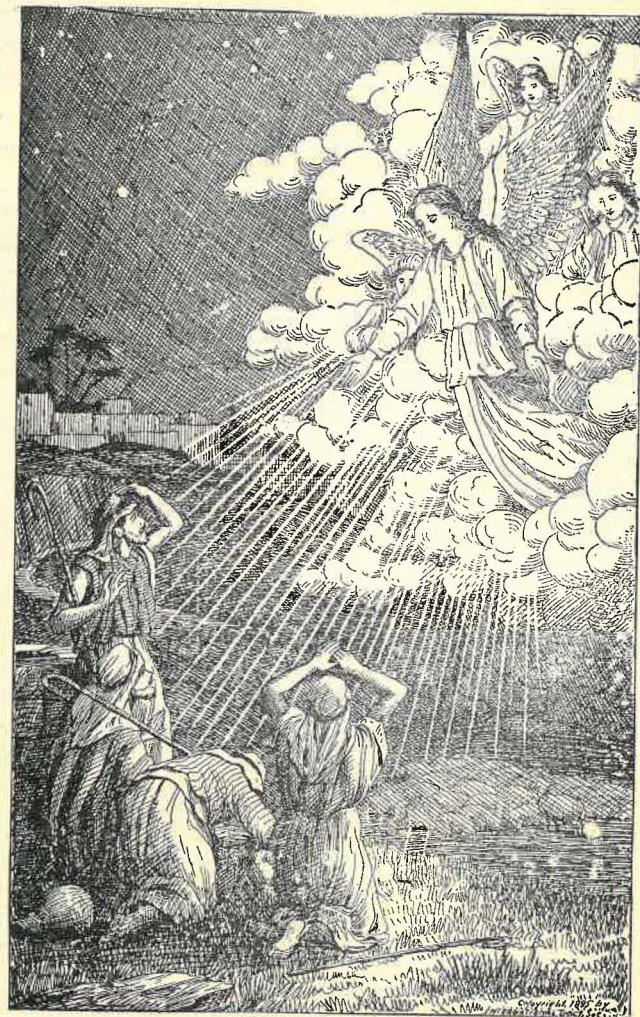
Mutta niinkuin jokapäiväisesjakin elämässä, niin myöskin jouluna tahtoo kukin iloa oman sydämensä tilaan mukaan. Ja siitä päättäen milta tämä ilo näyttäytyy ulospäin, on meillä syhtä otaksua, että ainoastaan harwat tuntewat oikein joulun merkitystä ja iloittewat siitä oikealla tawalla.

Dikea joulu-ilo ilmenee ja saadaan ainoastaan silloin, kun tahdotaan saattaa muitakin ja varsinkin kärkeviä ja murheellisia iloisiksi ja onnellisiksi, silloin kun seurataan Kristusta, joka jätti oman kunniansa ja tuli alas köyhyyteen ja kärsimykseen, tehdäkseen onnettomia onnellisiksi ja köyhiä rikkaitsi, sillä se oli hänen ilonsa, ruokansa ja juomansa (kuten itse sanoi), että teki lähettäjänsä tahdon.

Suolimatta siitä että meidänkin kansastamme niin moni käy joulun juhlina ahkerasti kirkossa, kuulee saarnaa ja lukee sanomaa Jeesuksen syntymisestä ja kuulee iloitsewansaakin siitä suuresta joulujuhlasta, on kumminkin meidän ilomme useimmiten liian itsekästä laatua.

Me jakelemme useimmiten lahjojamme niille, jotka eivät niitä ollenkaan tarvitse, joille ne kenties ovat ylellisyystavaraa, ja me olemme pahoillamme, ellemmme saa heiltä vasta-lahjaa, kumminkin yhtä arvokasta kuin heille antamamme oli. Me pidämme pitoja, joihin kutsumme ystäviämme kanssamme syömään ja juomaan ylellisyydessä, ja loukkaannumme ellemmme saa jälleen heiltäkin kutsua. Me opetamme lapsiemmeikin antamaan lahjoja ainoastaan niille lapsille, joiden kanssa he pitävät itseensä yhden ivertaisina, joiden kanssa ovat ystäviä ja joilta toivovat vastalahjaa; mutta köyhän naapurin lapset, jotka eivät voi sitä antaa, ne unohdetaan. Tällä tavalla unhottaen, että autuaampi on antaa kuin ottaa, me ryöstämme itseltämme ja lapsiltamme kauneimman ja jalostavimman joulu-ilon, jonka lisäksi omat sydämemme jäävät yhtä kylmiksi ja liikkumattomiksi kaikkea sitä henkistä ja aineellista puutetta ja kurjuutta kohtaan, joka meitä kaikilla ympäröi, niin jouluna kuin muinaikin aikoina.

Yhtenä esimerkinä sellaisesta väärästä joulu-ilosta ja sen viettämisestä esitämme lukijalle kuvan eräästä per-

Jouluhö Bethlehemin kedolla.

heestä, joka myöhään jouluaatto-iltana waeltaa kohden kotia, jossa ei walaistu joulukuusi eikä joulukynttilät heitä odota, jossa ei ole edes lämmittävää tultakaan takassa, vielä vähemmin höyryävää joulupuuroa, jossa ei kaiu jouluwirret eikä ole kirjaa, mistä luettaisiin sanomaa Wapahattajan syntymisestä.

Wittaan ja hoiperellen käy matka, isä kaiken päivää juotuaan juomatoverien seurassa on nyt niin pehmeänä, että äiti töin tuskin saa pidettyksi häntä pystyssä. Äidin kaswoista kuwastuu pelko ja epätoivo. Hän tietää mikä heitä odottaa, kun kotiin pääsevät, sillä isä on juopuneena pahempi willipetoa, jonka tähden hän on aina pakoitettu ottamaan lapset mukaansa häntä kotiin hakieksa, warfinkin Sedwin, joka on isän lemmikki. Hän saa nytkin kantaa isän wiinapulloa, jota ilman ei häntä ole saatu taipumaan jouluksi kotiin tulemaan. Sedwi koettaa taluttaa isää toisesta kädestä ja laahustaa rinnalla, waikka isä tawantakaa astuu hänen pienelle jalalleen, niin että lapsi raukka parkaisee tuskasta. Pienempi koettaa riippua äidin kädestä, ettei jäisi lumeen, sillä hänen jalkojansa palelee ja muutoinkin on hän wiluissaan ja nuwukisja. Siitä lutua pitämättä koettaa hän katsoa niin sääliwästi äiti rakkain kaswoihin, itkäänkuin tahtoen sanoa: Älä itke äiti, kunhan minä kaswan isoksi, niin en minä anna isän olla sinulle pahana.

Ohlmää ja kurjaa on heillä kotonakin, kun sinne päästään, eikä ole juuri millä lämmittäisi jähmettyneitä jäseniänsä. Siä alkaa heti kiroilla ja jättiä, ettei ole lämmintä, ja waatia ruokaa. Onkin merkkillistä miten waatiwaisia muutamat juomarit ovat kotonaan, waikka eiwät juuri milloinkaan tuo sinne muuta kuin wiinaa; niin on tämäkin mies. Waimo oli iltapäiwällä lähnyt rikkaan kauppiaan rouwalta pyytämässä welaksi muu-

tamaa leipää ja palaa lihaa. Kauppiamiehen rouwa oli tawallisesti hyvä ihminen, joka maksoi aina kohtuullisen palkan pyyhkin pesusta y. m. awusta, jota hän toisinaan sai tältä juomarin waimolta. Mutta nyt oli hänellä kiire puuhatessaan jouluwalmistuksia wieraiden vastaanottoa warten, niin ettei hän joutanut huolimaan köyhän waimon tarpeista. Hän tiustaksi jotenkin wihaisesti: Miksi ette ole ennen tulleet; johon waimo koetti selittää, että

Jouluksi kotiin.

hän oli odotellut miestänsä kotiin eikä olisi tahtonut rouwaa waiwata näin joulun aattona, mutta kun ei miestä alkanut kuulua eikä lapilla ollut syömistä, niin oli hän tullut pakoitetuksi lähtemään apua pyytämään. Muristen jotakin noista alituisista kerjäläisistä oli rouwa sitten hakemut pari kyrjää ja työntänyt ne waimon käteen, itkään kuin sanoaksen: siinä on, mene nyt tiehesi ja jätä minut

rauhaan edes jouluffi. Näistä oli waimo sitten leikkanut palan nälkäisten lasten käteen, ennen kuin lähdettiin iää etsimään, ja tätä leipää, kylmiä perunoita ja kaljaa pani hän sitten miehellensä, joka siitä julmistuneena wiskaji sekä leiwän että juoman loukkoon ja kiljui: „Tuollais-tako jouluruokaa sinä jenkin laiska annat miehellesi“, jota seurasi räätäminen ja kiroukset.

Sillä tavalla otettiin joulua vastaan kurjan juomarin kodissa, jossa lapset, saatuun palan leipää olifiwat tunteneet itsensä onnellisiksi, jos waan isä olisi ollut selwä eikä olisi ollut äidille ja heille paha.

Mutta rikkaan kauppiaan kodissa oli iloa ja riemua, siellä oli komea joulukuusi, joka lukuisine kynttilöineen ja rikkaine koristuksineen loisteli ihmeen ihanasti. Lapfilla, sekä omilla, että wierailla, olivat sylit täynnä kaikenlaisia leikkikaluja ja makeisia, joita he mitättöminä ja arvottomina wiskelivät permannolle ja olivat tyytymättömiä siitä, etteivät olleetkaan saaneet, mitä edeltäpäin olivat odottaneet. Suurella komealla pöydällä oli kaikenlaatuisia juomia ja syötäviä ja sen ympärillä talon wäki ja wieraat kallistelivat ilomaljoja joulun kunniaksi. Seillä oli iloa ja waloa, mutta kukaan ei muistanut, että jatoja koteja löytyi, joista piuttui juuri tällä hetkellä wälttämättömiä elintarpeita, mutta joiden, kunninkin miespuoliset, jäsenet tahtoivat siitä huolimatta matkia heidän iloansa — wäkijuomien ääressä.

Oi, mikä ääretön wiheliäisyys, että joulun pyhä-ilo ja rauhan siellä tavalla pilataan, sellaisilla iloilla, jotka saattawat ainoastaan pettymyksiä ja tuskaa. Sntohimoin palveluksessa unohtuu kokonaan juhlan merkitysksin. Mahdollisesti on kyllä mielestään pidetty hauskaa aiwan uupumukseen asti, mutta mitä hyötystä on heillä iloستانja jälellä juhlan mentyä? Monellakin on tyhjä

kuffaro ja kipeä, wäsynyt ruumis, apea, tyytymätöin mieli ja muhtelewa omatunto. Niin, ja ehkä wieläkin pahempaa! Kuinka moni on herännyt joulujuhline wanfikopin kylmältä lattialta ja yhtä monet owat heränneet toiwottomassa ijankaikkisuudessa.

Mutta se jouluiho, jota enkelit julistiwat ensimmäisenä jouluyönä Betlehemin kedolla, on kokonaan toisenlaisista, sen vaikutus tuo ihania muistoja, muistoja jotka tähttävät sydämen ilolla murheenkin hetkellä, uudella toiwolla kärsimysten ja puutteidenkin aikoina.

Sa niille, jotka siitä owat osallisia, ei ole suurempaa iloa, kuin että saattawat tavalla tai toisella wiedä iloa ja synnyttää toiwon kipinää niihin tuhansiin koteihin, joissa ei ole walon wälähdystäkään; waan paljasta mustaa, pimeää toiwottomuutta. Se on, he tahtoisiwat kantaa tuota enkelin ilosanomaa ilottomille sydämille.

Joulu on myöskin rauhan juhla, rauhan jota me niin kipeästi kaipaamme, sillä maailma on täynnä rauhattomuutta ja synti on karkoittanut ihmisten sydämistä rauhan, jota Jeesus tuli tuomaan.

Mutta juuri tästä juhlasta teemme me ihmiset niin usein rauhattomuuden ja riidan juhlan. Näyttää kuin tahtoisi pimeyden ruhtinas siten uhitella Sumalaa, että tähttää silloin ihmisten mielet kaikilla himoilla. Crittäinkin owat kapakat, nuo riidan ja toran tyhssiijat, silloin ahkerasti pyyhdyttämässä ihmisiä, niinkuin hämähäkki uhrejanja pyhtää verkkoonsa. Luktija, olet juomari taikka et, niin pyyhdyttää sinua niin paljo kunnioittamaan joulun muistoa, ettet sitä häwäise juomingeilla. Muista että se on rauhan päämiehen ihmiseksi tulemisen muistopäiwä; rukoile sentähden Sumalaa warjelemaan sinua edes sinäkään päiwänä rauhattomuuden poluilta.

Wielä on joulun myöskin „rakkauden juhla“; silloin täyttyi Jumalan rakkauden lupaus langenneelle ihmis-kunnalle, sillä rakkaus itse tuli alas tuomaan meille iloa, rauhaa ja sytyttämään rakkauden tulta meidän kylmiin sydämiimme. Joulun tarkoitus onkin tätä meidän mieliimme teroittaa ja sitä tarkoittavat kaikki ne kauniit kuvaavat tavat, jotka ovat tulleet käytäntöön kaikissa maissa; mutta paha kyllä niiden merkitystä harvoin muistetaan. Mutta joulun muisto tarkoittaa myöskin janoa meille: Niinkuin minä teitä rakastin, kun te vielä minun viholliseni olitte, niin rakastakaat te myöskin niitä, jotka teidän rakkauttanne tarvitsevat, ja jatkakaat siitä mitä te jaitte, joko se on hengen taikka ruumiin tarpeeksi, sen mukaan mitä teillä on, ilman muotoa katsomatta.

Runnioitettava lukija, kuka tarvitsee kipeämmin apua, kuin se joka ei itse tiedä sitä tarvitsewansaakaan?

Me, jotka teemme työtä raittiuden ja hyvien tapojen puolesta, meillemkin kuuluu tämä rakkauden käsky. Kuulemmeko sitä? Me näemme hyvin juoppouden h. m. muodossa tekewän säälimätöntä hävitystyötänjää; se hioo vähitellen pois ihmisistä Jumalan kuuaa, tarkoittaa heistä iloisen lapsenmielen ja muodattaa sijaan pelwon ja katkeruuden siemeniä, se lopulta paaduttaa heidän kiveä kovemmiksi ja jäätä kylmemmiksi.

Meidän ei tarvitse etsiä tilaisuuksia noudattaaksemme tätä käskyä, vaan tilaisuudet etsiwät kaikkialla meitä, kansajahmistemme hätä kurottaa wäsyneitä käsiänjää meidän puoleimme rukoillen apua. X.

S. K.-R.-Weljeysseuran johtokunta.

Esimies: Mikko Skytä, Ishpeming, Mich. Syntyi Kurikasja W. I. 16 p. heinäk. 1872, tuli Amerikkaan 3 p. toukok. 1893. Yhtyi „Elon tähti“ seuraan sitä perustettaessa Mlouez kaimannolla, Mich., 24 p. keijäk. 1894 ja muutti samana vuonna nykyiseen olinpaikkaansa, jossa yhtyi „Riento“ seuraan. Muutti „Wäinö“ seuraan helmik. 1898.

Edusti „Wäinö“ seuraa Fairportin vuosikokouksessa w. 1899 ja tuli walitukseksi yhdistyksen wara-esimieheksi, jossa toimesja oli kunnes Worcesterin vuosikokous w. 1902 walitsi hänet esimieheksi, jossa toimesja hän edelleen on.

Wara-esimies: J. G. Mattila, Regaunee, Mich. Syntyi Kiuruwedellä Kuopion I. toukok. 11 p. 1871, tuli Amerikkaan 1 p. toukok. 1896. Yhtyi „Namurusko r. seuraan saman kuun 16 p.; toiminut raittiustyösjä yhtämittaisesti siitä saakka. Worcesterin vuosikokous 1902 walitsi hänet wara-esimieheksi, jossa toimesja hän on vieläkin.

Kirjuri: Jaakko Raminen, Ishpeming, Mich. Syntyi Wähä-Kyrösjä, W. I., tammik. 20 p. 1869, tuli Amerikkaan keijakuun alkupäivinä 1890. On ottanut osaa raittiustyöhön melkein siitä alkaen kuuluen „Wäinö“ ja „Riento“ seuroihin Ishpemingissä, „Suwitus“ seuraan

Baragassa, „Walo“ seuraan Ironwoodissa ja „Toivo“ seuraan Wakefieldissä, Mich.

Valittiin esimieheksi Duluthin, Minn. vuosikokouksessa w. 1901, johtokunnan jäseneksi Worcesterin, Mass. vuosikokouksessa w. 1902, kirjuri ja R. lehden toimitussihteeriksi Ishpemingin, Mich., vuosikokouksessa w. 1903, joka toimi uudelleen uskottiin hänelle Siblingissä, Minn. w. 1904.

Rahastonhoitaja: S. S. Sasberg, syntynyt 1 p. marraskuuta 1861 Kivijärven pitäjässä Waasan L., tullut Amerikkaan 22 p. kesäk. 1880. Liittynyt raittiustyöhön Republicissa, Mich. keuhkolla w. 1885.

Alexander Pantti, Ishpeming, Mich., syntynyt Kauhajoella, W. L. 4 p. syysk. 1870. Yhtyi Pohjantähti seuraan Hancockissa, Mich., 20 p. maalisk. 1891, siirtyi muuttokortilla „Wäinö“ seuraan Ishpemingissä 24 p. lokak. 1901. Edusti „Wäinö“ seuraa 6:nnessä Ironwoodin vuosikokouksessa w. 1892, jossa oli kokelaana johtokunnan jäseneksi, mutta ei tullut walitukseksi. Johtokunta kokouksessaan 5 p. helmik. walitsi hänet avonaiseksi jäseneseen johtokunnan jäsenen toimeen, jonka jälkeen hän on toiminut yhdistyksen kirjurina 10 vuotta ja johtokunnan jäsenenä 2 vuotta, asuen Ishpemingissä neljäntoista vuotta.

Pastori Heikki Anias, syntynyt Mawieskassa Dulun l. marrask. 16 p. 1874. Tuli ylioppilaaksi Dulun suomalaisesta koulusta keuhkolla 1896. Oliopistossaja harjoitti filosoofia ja jumaluusopillisia opintoja. Suoritti jumaluusopillisen erotutkimuksen jouluk. 21 p. 1903 ja wihittiin papiksi Turun tuomiokirkossa 7 p:nä tammikuuta 1904. Siirtyi kohta siirtolaispapiksi Elyn ja Soudanin seurakuntiin Minnesotassa. — Raittiustyöhön ryhtyi hän jo lyseolaisena w:nna 1894 liittyen Dulussa sikkäläiseen

„Pohjan Leimu“ yhdistykseen. Olioppilaana puuhaili Helsingissä olioppilasten raittiusyhdistyksen ja „Wäinölä“-nimisen nuoriso-raittiusseuran jäsenenä. Yhteensä noin 3 vuoden ajan toimi tykkänään raittiusyhdistyksen esitelmän pitäjänä, „Kylwäjä“-lehden toimittajana ja Raittiuden Ystävien sihteerinä. Mikänsämmmin oli hän valittu Raittiuden Ystävien päätoimikunnan jäseneksi. — Yhtyi Amerikkaan „West“-raittiusseuraan Olyssä ja tuli valituksi Weljeykseuraan johtokuntaan Gibbingin vuosikokouksessa viime kesänä.

Matti Manner, Hancock, Mich. syntyi Olistarossa W. I. 27 p. lokak. 1869, josta kumminkin seuraavana vuonna siirtyi vanhempinsa mukana Saimialle, W. I. On toiminut r. asian hyväksi jo Waasassa ja kotipitäjänsä, Suomessa. Tuli Amerikkaan w. 1893 asettuen Ashtabula Harboriin, O. ja yhtyi ensin „Kunto“ r. seuraan; mutta kun paikkakunnalle sittemmin perustettiin raittiusseura nimellä „Turva“, oli Manner yksi sen perustajista jäsenistä. Harborista siirtyi hän Erieen, Pa. jossa taas oli mukana perustamassa „Tyhni“ seura, joka liittyi Weljeykseuraan. Eriestä muutti hän Hancockiin, Mich., missä liittyi heti „Pohjantähti“ seuraan. Mainittuun seuraan yhitymisensä jälkeen on hän edustanut seura, jokaiksesä vuosikokouksessa ja muutoinkin toiminut innokkaana jäsenenä, ollen ensi vuoden seuran välittäjänä ja sen jälkeen suurimman osan oloajastaan puheenjohtajana. 17:s yleinen vuosikokous Gibbingissä, Minn., valitsi hänet jäseneksi johtokuntaan.

„Kylwö“ seura.

W. 1896 maaliskuun 22 p. perustettiin De Kalbisja Ill. raittiusseura nimeltä Kylwö kuuluvaksi S. K.-M.-Weljeykseuraan n:lla 100.

Niin kuin pellon raivaajan, joka uutisajukkaana menee ihnikkään erämaahan ja alkaa tuosta synkstä korpesta raivata mainioita ja peltoja, joihinka voisi kylwönjä kyhäntellä, ryhtyi tämäkin seura taistelemaan juoppouden turmiota vastaan 12:lla jäsenellä. Seikkona ja vähäpätöisenä, mutta ilolla ja tarmolla alkoi Kylwö työskennellä siinä jalossa ja tärkeässä tehtävässä. Työ kävi hitaasti ja useinkin väsymys tahtoi keskeyttää sen toimintaa. Erittäin se seikka, ettei ollut omaa juojaa, mihin olisi voinut kokoontua yleensä ja jaloa tehtävää toimimaan, oli Kylwön juurena toivomuksena. Kuten uudet puuhut ja toimet, jotka tarkoittawat itsemme ja kansamme henkistä korottamista, yleensä saawat olemisensä ensi aikoina kokea vastustusta, niin jai Kylwö-seurakin.

Mutta vähitellen jai täälläkin paikkakunnalla raittiusaate yhä enemmän ja enemmän jalansijaa. Kun työ tehtiin hyvillä aseilla, kylwö jaloilla siemenillä, ei se hukkaan mennyt. Oman kodin kaipaus oli seuran jäsenistössä yleinen jo alkuvuosina ja sen tarpeellisuus näkyi monessa kohden. Mutta vähälukuisuuden takia oltiin

pakotetut siirtämään se homma yhä tuonemmassi. Was-
ta w. 1902 elof. 3 p. ostettiin maa-osa \$350 hinnasta.
Se sijaitsee State-kadun varrella, suomalais. ev.-lut. kir-
kon vieressä. W. 1903 huhtif. 12 p. nousi uudelleen
tyhjitys huoneuston hommasta, jolloin tehtiin kontrakti
urakoitsijan kanssa. W. 1903 elof. 2 p. saimme viettää
huoneuston avausjuhlaa, jossa tilaisuudessa oli kunnia-
wieraana muitten muassa Weljeyshseuran kiertävä rait-
tiuspuhujia opettaja K. Gytinen Wiipurista. Suuri oli
se ilo, jota Ryhön jäsenet tunsivat ollessaan ensi kertaa
oman katon suojassa, oman orren alla, joskin huoneusto
oli kokonaan welkana.

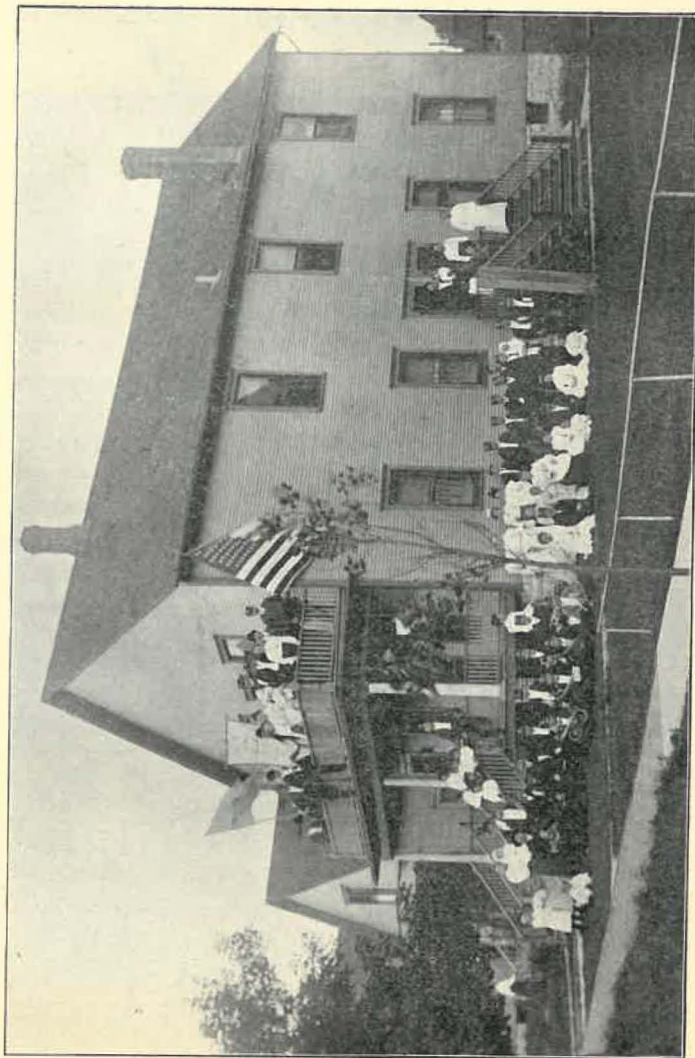
Ryhön huoneusto, jonka kuvan tahdomme esittää,
on 50 jalkaa pitkä, 20 jalkaa leveä, 20 jalkaa korkea ja
kaksi kerroksinen, joten että haali on yläterrasja. Ala-
terrasja on kahdet asujamet, joilta seura saa \$16 kuulta
vuokraa. Kellari on rakennettu liikehuoneeksi ja on se
erityisesti tullut maksamaan \$306. Huoneusto on ko-
konaisuudessaan tullut maksamaan \$2,850, irtaimiston
arvo rahassa on \$350, yhteensä siis \$3,200. Seuran
nykyinen welka on \$1,950.

Seuran henkinen toiminta on ollut viime aikoina
vilkasta ja ykkimielistä ja jäsenistön suhde toisiinsa sopu-
jointuinen. Seuran jäsenluku on nykyään 39 m. ja
23 n., yhteensä 62.

Kuten toisetkin, niin tämäkin seura on saanut paljon
kokea oloajallaan. Mutta samalla on se oppinut luo-
maan katseensa tulevaisuuteen, katseen jossa kuvastuu
luottamusta ja toivoa, pyytäen Jumalan siunausta alo-
tamalle työllensä ja kylwetylle siemenellensä, että se kan-
taisi runjaita ja monintertaisia hedelmiä.

M. Sahlstein.

Wajeli Reynäs.

„Ryhön“ seuran, n:o 100, kato ja jäsenistö, De Sath, Ill.

„Järwenkukka“ seura

perustettiin Spartassa, St. Louis Co., Minn., tammikuun 3 p. 1897. Yhdistyi S. A.-M.-Keskusseuraan ja kuului vielä nytkin siihen N:o 109. Seuraavana vuonna rakennettiin seuralle oma haali. Saatiin avajaisjuhla vietettiin 3 p. heinäkuuta w. 1898. Seura on sitkeästi taistellut tuota turmion tuottajaa kapakkawaltaa vastaan, ja on edistynyt hyvin ja nykyisin voittanut horjumattoman jäsenistön. Seuran jäsenluku on nykyisin viidensyynenäinen vaiheilla, jäsenistö on jokseenkin yksimielinen ja keskinäinen suhde on ollut nykyisin sopuisointuinen.

Järwenkukka seuran puolesta

John S. Guttunen.

„Järwenkukka“ seuran talo ja jäsenistö, Sparta, Minn.

Kootaan joukot!

Rivi. Selmi Selin.

Kootaan joukot! — Vasten yön
valtoja me käymme.
Kotkan jalosiipiä
kantavan me näymme.

Siiwet, jotka kantavat
yli iltaruskon,
siivet, jotka voimakkaat
lapsuuden on uskon.

„Wakforisti“ nostetaan
Suomen kunnahille,
— raittius ja puhtaus —
alistumme sille.

Joukkoomme rientävät
monet intomiellä.
Weli,isiko tahdotko
hapuella tiellä?

Joudu niiden joukkohon,
jotka kansaa nostaa,
ulkonaiset tappiot
lemmentyöllä kostaa.

Ennostaos rakkaus
meitä jaloon työhön!
Ripinat, oi säihkyvät
syttyköhön yöhön!

Shanimmat siemenet
ovat aitasjämme,
usko, toivo, rakkaus,
juomat Sumalamme.

Mlös kylwön tekohon!
Riemun tuo se rintaan,
riemun, jota vaihettaa
en woi kullan hintaan.

S. K.-Raittius-Weljeysseuran kehitys vuosina 1894—1895.

(Kaikoa edellisen vuoden Raittiuskalenteriin.)

Sirjoitti Alex. Pantti.

VII

Weljeysseuran yleinen vuosikokous tuopi virkeyttä raittiusyhölle paikkakunnalla, jossa se kulloinkin pidetään, sekä sen edellä että sen jälkeen. Tämä on ainakin yleinen luulo, joskaan ne eivät näihin aikoihin olleet vielä niin huomiota herättäviä suuruuteensa nähden, kuin myöhäisemmät vaiheet osottawat. Paikallis seurat tämän seikan oivaltawatkin. Senpä tähden sitä niin hartaasti jokin paikallis seura luokseja haluaisikin, waikka ääretömän suurta ponnistusta jäsenistöltä kysytäänkin sitä valmistaisija, kun on otettu tawaksi panna sen yhteydessä toimeen yleinen raittiusjuhla. Mutta raittiuswäki on tunnettu aina toimelliseksi, waiwojaan jäästämättömäksi.

Sitäpä osottaa Calumetin raittiuswäkikin, jonka luona on juuri oltu 7:ttä yleistä vuosikokousta ja juhlaa wiettämässä. Vuosikokouksen edellä 7 p. heinäk. 1894, pantiin siellä toimeen suuri raittiusjuhla kaiken kielisten raittiusseurain kansja. Siihen otti osaa kolmattakymmentä raittiusseuraa. Juhlakokouksessa oli noin 2,000 henkeä, joista noin 500 suomalaisista. Puhetta pitivät

englannin, ruotsin ja norjankielijet papit y. m. Suomalaiusten puhetta ei kuitenkaan ollut. Kienekö tuo ollut kielemme halweskumista? (Toisenlainen oli se juhla-kokue, joka Hautainkukituspäiwänä 1894, pantiin toimeen New Yorkissa; siihen otti osaa 2,500 poliisimiestä, joista 9 joka kymmenestä näytti enemmän kapakan pitäjältä kuin poliisilta, jotta lihawuudesta ähkien käweliwät paraadisja.)

Mherasti toimittiin jälkeinpäinkin, joskin innoituneena tehtiin sellaista joka menee liikanaisuteen. Sitä todistaa eräs „Wartian“ awonainen ohjelma kokous, jossa innoituttiin ottamaan seuraan uusia jäseniä, joita eivät kaikki jäsenet hywäksyneet, koska seuraawassa kokouksessa eroi toistakymmentä jäsentä.

„Wartia“ seura alkoi myöskin aineellisesti kannattamaan siihen aikaan paikkakunnalla olevaa „Suomen jäwel“ nimistä laulusseuraa (mieskööriä).

Wasta walittu johtokunta piti vuosikokouksen jälkeen 19 p. elok. 1894 ensimmäisen kokouksensa Regauneen Suom. ew. luth. kirkon kläferrassa, jossa oli „Amurusko“ seuran silloinen kokoushuone. Tässä kokouksessa oli pääasiana vuosikokouksen johtokunnalle jättämien päätösten toimeen paneminen.

Uusien vuosineljänneskertomusten laatiminen jätettiin kirjurin A. Pantin huoleksi, samoin laulukorttien ja lisälehdten painattaminen sääntökirjoihin vuosikokouksen tekemistä muutoksista ja lisäyksistä.

Kun „Bohjan tähti“ seura lakkasi waiwuttamasta loka- ja marraskuun waihteessa, 1891, jäi sen rahasto sellaiselle kasjamiehelle, joka oli sen jakanut tasan kahden takausmiehenjä kansja. Herättyään uudestaan eloon alkoi seura waatia rahoja takaisin, waan turhaan. Wihdoin annettiin asia johtokunnan haltuun, joka antoi kysy-

mykessä oleville henkilöille määräjken saapua määrätynä päivänä syyskuulla 1894 „Bohjan Lähti“ seuran kokoukseen antamaan tilitys rahoista. Tämä vasta teppi, rahastonhoitaja toisen takausmiehenä kanssa saapui paikalle ja maksoi heillä olevat osat takaisin. Toinen takausmiehistä ei katsonut arvolleen sopivaksi saapua eikä ole myöhemminäkään tehnyt tilitystä. Johtokunta olisi hakenut rahat häneltäkin, waan „Bohjan Lähti“ seura ei siihen kehottanut.

„Kalewa“ seuraa vastaan teki eräs siitä eronnut jäsen johtokunnalle kanteita että seurassa wallitsee suuri epäjärjestys ja eripuraisuus. Korttipeli oli suuresia wallasja seuran jäsenistön keskuudessa, joten hän ei woinut kuulua mainittuun seuraan; kuitenkin olisi hän halunnut saada säilyttää jäsenoikeuksia Weljensseurasja. Tähän wastattiin, että henkilön täytyy olla jäsenenä Weljensseuraan kuuluwassa paikallisseurasja, jos haluaa mitä jäsenoikeuksia tahansa säilyttää. Johtokunta teki kysymyksen seuralle missä määrin ilmoitetut paheet owat seurassa wallalla. Tähän saatiin seuralta wastaus, että se on jyrkästi päättänyt poistaa keskuudestaan tanssit, korttipelin y. m., josta syystä on perustettu toinen seura paikkakunnalle. Seura oli kaikessa rauhassa selwiytynyt erimielisyhyksistä, henkilö, joka on seuraamme vastaan kanteita tehnyt, on myöskin nyt uudessa seurassa; se on ollut muka kostoja seuraan vastaan.

„Pelastaja“ seura oli eroittanut keskuudestaan jäsenen, joka häpeällisellä esiintymisellään tahri sekä omaa että seuran mainetta. Kun asianomainen henkilö teki walituksen johtokunnalle, pyydettiin seuralta selitystä. Selwille tuli, että käntös oli ollut jikki häpeällistä laatua, että „Pelastajan“ toimenpide katjottiin tähdellisesti oikeaksi.

Ntäinen puoli Weljensseuran toiminta-alaa työskenteli tyhdyttävässä hiljaisuudessa, mutta pohjoislänssi oli näinä wuosina kuin kiehuwa kattila. Tanssi kiihko oli hämmästyttävän suuresia määrässä, jota vastaan Weljensseuran wuosikokousten täytyi jokainen wuosi yhä main jääntöjä lujentaa ahtaimmiksi. Weljensseuran säännöt eivät tee mitään määräjkiä yksityisten jäsenten tanssi halulle kun se waan ei tapahdu kapakka liikkeen hyödyksi. Waan kun tuon paheen waltaan sautetaan kokonaiset seurat, sille sääntömine asettaa sulkuja. Niinpä esimerkiksi „Ilon Väni“ seurasta, Sand Coulee, Mont., kirjoitti eräs jäsen johtokunnalle kesäkuulla 1904 näin:

Seurasjamme on pitkän aikaa ollut kiimaan keskuutelun alaisena kysymys erotaanko pois S. R. N. W.-seuran yhteydestä. Nyt on asia kumminkin saanut lopullisen ratkaisun ja seura psyhytetään edelleenkin Weljensseuraan kuuluwana.

Seurassa on ollut 108 jäsentä, mutta nyt on jäsenluku tuntuwasti wähentynyt, kun tanssihaluiset joutuiwat tappiolle; he owat koettaneet toimia toisella pahalla toista pahaa tappaen, s. o. tanssilla juoppoutta. Nyt ei seuran kokoushuoneella enää harjoiteta tanssia, waan on se puhdistunut kaikesta sellaisesta paheesta. Tämä wältrauha oli kuitenkin lyhytaikainen, sillä kolmen kuukauden perästä tekivät uuden ryynnäkön seuraan vastaan. Nyt kuulivat heille tulleen sangen otollisen tilaisuuden, kun seuran esimies, eräs Mustialan maanwiljelyskoulun käynyt S. S. Bouttu, joka nähtävästi oli tanssikiikhoisten pahin wastustaja, jairastui. Hänet piti jairaana ollessaan saada seurasta eroitetuksi. Senwuoksi hankittiin 20 kofelasta, jotka otettiin seuraan jäseniksi, ja samassa kokouksessa tehtiin kenne jairaana olewaa esimiestä vastaan, syhyttäen häntä Sumalan kieltäjäksi ja

uskonnon pilkkaajaksi. Hänet oli nyt helppo eroittaa. Poutulle parannuttuaan ilmoitettiin, että hän on erotettu seurasta. Hänellä ei ollut muuta neuvoa kuin valittaa johtokuntaan, joka taas puolestaan valitsi 5 miehiä tutkijakomiteaan niistä henkilöistä, joiden nimet olivat listassa, kun tehtiin anomus „Nlon Väni“ seuran liittämisestä Weljeyshseuraan. Siis seuran vanhimpia jäseniä silmällä pitäen, nimettiin seuraavat henkilöt: J. J. Forström, John Hellberg, Fabian Carlson, Henry W. Johnson ja Nels Killinen. Heille asetti johtokunta 8 kysymystä tutkittaviksi. Vastaus oli, että syhtäjät eivät ole moineet syhtöstään todistaa ja että kanne on tehty persoonallisen vihan vaikutuksesta. Johtokunta jentuuoksi määräsi J. J. Poutun otettavaksi takaisin „Nlon Väni“ seuraan. Vastapuolue taas oli valinnut komitean, joka vaati johtokunnan lähettämään astata koskevat kirjeenvaihtajan kirjeet heille; se kiellettiin. Seurasta erosi taas muutamia jäseniä, jotka tekivät pikkumaisia pilaansa raittiusmiesten harmiksi, esimerkiksi Weljeyshseuran merkkineulaa kannettiin niin kuin raittiusmiehet konnaan, pidettiin sillä lystiä kapakoissa j. n. e. Johtokunnalle tehtiin kysymys, onko merkki otettava pois. Se kiellettiin, kun se on persoonallista omaisuutta. Jos ei asianomaisen tunto sitä vastusta, niin sallittakoon se lyhyt aikainen huivitus. Tammikuulla 1895 puhkei seurassa taas erimielisyys ilmieliekin. Perustettiin uusi seura „Laakson Nuusu“; sen jälkeen on rauha vallinnut „Nlon Vänessä“ — Eräs ylioppilas Stone oli kaiken eripuraisuuden johtajana.

Siirrymme vähän lännemmäksi, Carbonadoon, Wash. Täällä oli Weljeyshseuraan kuuluva seura „Onni“ n:o 39, joka oli rakennuttanut itselleen kokoushuoneen. Raha siihen oli lainattu eräältä yksityijeltä seuran jäse-

neltä, joka asetti ehdoksi, että huonetta on hänen määrättyjen mukaan käytettävä, mihin tarkoitukseen ta-hansa.

Hän jo alkoi vuokrata huonetta tansseille västen seuran tahtoa. Nuorempi jäsenistö kaikella innolla tart-tui tähän syhtöön; vakaampi jäsenistö taas pani anka-ran vastalauseen. Kun se ei auttanut, wetosivat he johtokunnan apuun. Siihen vastattiin, että kun huone on seuran nimesä rakennettu, niin on sitä myös seurain jäätöjen mukaan käytettävä; saamamiehellä on ainoas-taan oikeus saada kiinnitys huoneeseen siksi, kun on saanut omaisuutensa takaisin. Mutta yksityijellä jäsenellä ei saa olla oikeutta määrätä seuran nimesä olevan huoneen käyttöä.

Wedottiin viime Galumetin vuosikokouksen muodos-tamaan jäätöpykälään. Tämä ei kelvannut, seura ero-tettiin pois Weljeyshseuran yhteydestä jotta saataisi wa-paasti tanssia. Henkilö, joka rahaa oli lainannut, erosi kokonaan seurasta saadakseen ruweta sitä ahdistamaan welan maksulla. Wihdoin anasti hän huoneen awaimet, otti seuran kirjat lupakirjasta alkain lainakirjastoon saak-ka takawarikkoon, ottaen oma pääsesti kiinnityksen omai-juudelle ja saadakseen estethki seuran toimintaa. Seu-ran entiset wirtamiehet alkoivat waatia palkkoja toimis-taan seurasia. Myrkeillä ja muuten raa'oilla uhkauksilla laatiin seurasta luopumaan useita jäseniä, jotka wästus-tiwat tanssia. Johtokunta sai tukuttain häwyttömiä sol-wauskirjeitä, sellaisia joita ainoastansa lännessä voidaan syhtä. Khyllä paikkakunnalla löytyi wäkwankin raittius-työn ystäviä. Sitä osottaa se että sitkehällä he tahto-i-wat „Onni“ raittiusseuraa pitää kiinni Weljeyshseurasia ja sen toimintaa puhtaasti raittiusaatteen palveluksessa; he wetosivat asian maalliseen oikeuteen asti. Asian

johtajana oli silloinen seuran esimies John Edmon. Mutta oikeudessa he häviivät, sillä jälellä jääneitä jäseniä oli ainoastaan 9 ja laki määrää olemaan 10 jotta voisivat seuran omaisuuden pitää. Vasta erotetulle seuralle annettiin nyt nimeksi „Voitto“, jonka myöhäisempiä vaihteita en tunne; se piti omaisuuden.

Kesäkuulla 1895 kirjoittaa eräs nimimerkki „Syrjäinen“ Siirtolaisessa näin:

Täällä Carbonadosja jos missään on tultu huomamaan, mitä tanssi vaikuttaa raittiusaatteeseen. Pahenusta on se saanut täällä aikaan. Kun alettiin tanssia, erkaniivat kaikki wakaumimmat jäsenet seurasta, äänestysessä kun voitti tanssi puolue.

Seuran jäsenluku alkoi kyllä tuntuvasti lisääntyä, mutta se ei ollut wakaumusta, ainoastaan tanssi halua. Se on tultu pian huomaamaan. Lupaukset häilyvät tuulien mukana, rikkaruohoa on alkanut kasvaa raittiuspellolle. Raittiutta ei edistetä tanssilla.

Butte Cityssä, Mont., oli näihin aikoihin myöskin vaikuttamassa raittiusseura „Montanan Ruusu“ (itsenäinen) waan se tanssittiin kuoliaaksi elo- ja syyskuun vaihteessa. Pian kuitenkin perustettiin uusi seura „Nuoren Kukka“ (itsenäinen), joka hiihti edeltäjänsä latua.

„Laakson Kukka“ seura, Red Lodge, Mont., joka edellisenä vuonna jai kuumat taistelut taistella tanssihiikon takia, toimii nyt wakaasti ja ponterwuudella, waikka pienellä jäsenluvulla. „Rauhan Toivo“ piti entistä ohjelmaa.

Palajamme takaisin „Mustille kummuille“ Lead Cityyn, S. D. Täälläkin oli seura „Stahetti“ n:o 8, erotettu pois Weljeykseuran yhteydestä siitä yksinkertaisesti syystä, että Weljeykseuran säännöt kielsivät tanssin.

Mutta heinäkuulla 1894 joku seuran jäsenistä ilmoitti, ettei ero ole tapahtunut ensinkään laillisessa järjestyksessä, joten seuraa ei woi pitää eronneena. Ryhdyttiin Weljeykseuran sääntöjä englanninkielellä, ja ne lähetettiin. Asia annettiin lakimiehen tutkittavaksi, joka waati todistusta siitä, että Weljeykseuralla on laillinen toiminta-oikeus Michiganissa, jekin annettiin, mutta hän oli sitenkin huomaawinaan, ettei Weljeykseuran laillistus ole felpaawa S. Dakotassa. Asia jai nyt tähän raueta. Johtokunta otti asiaa tarfoin tutkiaakseen ja todella huomajikin, että edellä sanottu lakimies oli oikeassa. Weljeykseuran laillistus oli puutteellinen itse Michiganin waltiossakin, waikka sen nojalla oli ratkaisewa tuomio annettu jo „Laakson Kukka“ seurassa Red Lodgesja, Mont., vuotta aikaijemmin. Kun asiasta oli saatu tarfka tieto, niin wasta toukokuun 6 p. 1896 walmistui asia siihen määrään, että johtokunta sekä kolme muuta henkilöä Hayden & Youngin lakitoimistossa Ishpemingissä, Mich., Notary Public Truman Durham'in edessä wannoja ja allekirjoittimien laillistushakemusten. Kentilöt olivat seuraawat: Isaac Sillberg ja Albert Lahti, „Onnen Aika“ seuran jäseniä; Alex Pantti, Josef Luffarila, Oscar S. Sorjen, Kaarlo Jokimäki ja J. E. Saari, „Wäinö“ seuran jäseniä; Heikki Heikkilä, Heikki Lawajärvi ja Karl Belto, „Mamurusto“ seuran jäseniä. Wasta 20 p. heinäkuuta 1896 saatiin todistus laillistetuksi, joka on nähtävänä Weljeykseuran konttorin seinällä puitteisiin pantuma.

Tässä asiain näin johtuessa olen lukijani wiennyt tahallisesti ajassa 2 vuotta edelle. Palatkaamme takaisin wuoteen 1894.

Enemmän hämmästystä herätti johtokunnassa se, että pientä mutta wanhaa ja wakaista „Laimi“ seuraa vastaan tehtiin walitus, että se on wuokrannut huonet-

taan tansseille Tästä teki luonnollisesti johtokunta varoituksen sanotulle seuralle.

Chicagossa, Ill., ilmestymä sanomalehti Amerikan Suomalainen jonka toimittajana ja omistajana oli W. M. Burman, koetti tukea tanssi kiihkoa viattomana hupina. Niinpä se kewäällä 1894 suurella ylewyhdellä ja innostuksella kertoi Chicagon „Suomi“ seuran tansseista ja kehoitti „Siirtola“ raittiusseuraakin sellaisia tilaisuuksia toimeenpanemaan.

„Toivo“ raittiusseura Wakefieldissa, Mich., oli jo aikojemmin rakennuttanut itselleen kokoushuoneen. Pastori S. W. Eloheimo, ollen Ironwoodissa, Mich., oli myöskin perustanut seurakunnan sikäläisten kansalaisien keskuuteen.

Eräänä sunnuntaina tuli pastori viikimään mainittua kokoushuonetta seurakunnalleen kirkoksi. Raittiusseuralaisten hämmästys ei ollut aivan vähäinen. Kirkon viikimys toimi kuitenkin keskeytettiin. Seura kii-rehti Weljeyshseuran johtokunnalta neuvoa kysymään ja johtokunta vastasi, että kokoushuone on luonnollisesti sen, joka on rakennuksen alkanut, rakentanut ja warat hankkinut. Kehoitettiin kuitenkin tarkastamaan sen aikuisia pöytäkirjoja, mutta niitä ei löydetty mistään. „Toivo“ seura kuitenkin luuli olevansa oikea omistaja, koska oli rakennusta ensin alkanut puuhata, mutta huoneelle ilmestyi yhä wain uusia omistajia. Asia vedettiin vihdoin oikeuteen ja silloin wasta löytyivät kadoksissa olleet pöytäkirjat erään Eloheimon miehen huostasta. Niissä sanottiin, että huone on kaikkien Wakefieldin suomalaisten yhteinen, lähtettävä kaikkiin tarkoituksiin. Oikeus päätti siis asian niin kuin pöytäkirjat osoittivat.

Samoihin aikoihin perustivat piispa S. W. Eloheimo ja S. W. Lähde raittiusseura „Noiton“ kirkkokuntansa yhteyteen Ironwoodiin, Mich. Tämä ajottiin kolmanneksi pääyhdistykseksi Amerikkaan. Mutta muita paikallisseuroja ei tähän kirkkokunnan yhteydessä olemaan liittoon yhtynyt. Tarkoitus oli se, että sama hallitus myöntää lupakirjoja sekä seurakunnille että raittiusseuroille.

„Raiwajain Muisto“ seura n:o 73, Leadville, Colo., kysyi johtokunnalta, saapiko seuraan ottaa jäseneksi henkilöä, joka ei hymärrä suomen kieltä. Siihen myönnettiin lupa, jos raittiuslupauksen tarkoitus tehdään sellaiselle henkilölle tunnetuksi. Johtokunnan waraesimies, räätäli Heikki Heinonen, Regauneesta, oli syyskuussa siirtynyt Torontoon, Ont. Canada, missä hän on vieläkin. Lokakuun 7 p. 1894 pidetyssä kolmannessa johtokunnan kokouksessa Ishpemingistä, walittiin hänen sijaansa Oscar S. Sorsen Ishpemingistä, Mich.

Viime vuosikokous lausui sen toivomuksen, että johtokunta lähettäisi tänäkin vuonna raittiuspuhujan. So ensimmäisessä johtokunnan kokouksessa 19 p. elok. otettiin asia esille. Puhuttiin esimies Isaac Sillbergiä, mutta kun hän ei kuitenkaan woinut vielä antaa wastausta, niin jätettiin asia seuraamaan kokoukseen. Syysk. 12 p. juostui hän kahden kuun ajaksi lähtemään puhujamatkalle \$50.00 kuukausi palkalla. Matka suunnattiin ensin kaukaiseen itään. Erityistehtäväksi puhujamatkalle ewästettiin „Raittiuslehden“ ja henkilöwakuutusyhdistyksen tunnetuksi tekeminen. Wainkin Raittiuslehti yhä wain wietti kituwata elämää. Mutta puhujan sekä paikallisseuroissa walittujen innokasten asiamiesten kautta oli lehden tilaaja määrä seuraawan vuosikokouksen aikana 700. Simu-mennen mainittakoon, että Raittiuslehdelle perustettiin

tänä vuonna kilpailijaksi „Waloa Kansalle“ niminen raittiuslehti, kansalaisten Tikanderin, S. W. Lähteen ja John Heinon toimesta. Lehti painettiin Uuden Kotimaan painossa, New York Millsissä, Minn. Se ei kuitenkaan woinut elää kauvemmin kuin puoli vuotta.

Raittiuspuhujamme matka suunnattiin Soo Kanawan ja Canadian kautta suorastaan New Yorkiin. Siellä hän teki raittiuskristiretkiä ympäristöillä olemille seuville kansalaisten J. G. Sasbergin, S. E. Saaren, maisteri Alfeli Zärnefeltin, Adolf Riipan y. m. suosiollisella avulla. Paljon saivat he innostusta aikaan raittiuskysyksiä. Sitä todistawat ne lukuisat kiitoskirjeet, joita johtokunta sai vastaanottaa. Wärsinkin „Belastaja“ seurassa oli innostus noussut korkeimmilleen, siellä luettiin operahuoneella olleen kuulijoita 600 henkeä. Pastori S. G. Rampi antoi tuntuwata avustusta Rockportissa „Walon Leimu“ seurassa.

Pian tämän matkan jälkeen perusti Rampi „Sampo“ seuran Pigeon Coveen, Masf.

Samoina aikoina perustettiin New Yorkissa „Dras“ n:o 77. Se liitettiin yksimielisesti Weljehsseuraan, johon lienee vaikuttanut sekin, että Sillberg oli läsnä kokouksessa. Kohota heräsi myöskin Brooklynin wanhassa „Armon Lähde“ seurassa halu yhtyä Weljehsseuraan. Innostuneimpia joukossa oli Raittiuslehden toimittaja maisteri Alfeli Zärnefeld. Mainittu „Armon Lähde“ seura oli kuin joku vapaa kaupunki, kuuluen ilman weroja Scandinavianlaiseen Good Templar Ordeeriin; sillä oli oikeus wälittää suomalaisia raittiusseuroja tähän yhdistykseen, josta syystä se sai kuulua siihen ilman weroja. Seura otti nyt nimen „Namunkoitto“ ja liittyi Weljehsseuraan 28 p. marrask. 1894,

Mainittakoon tämän yhteydessä vielä, että maisteri Alfeli Zärnefelt, tultuaan Amerikkaan, piti Weljehsseuran työtappaa liian koneellisena ja menoja monimutkaisina. Mutta hän ihastui siihen tutustuttuaan ja päästyhään persoonalliseen toimintaan yhdistyksen sisällä. Kun esimerkiksi „Dras“ seurassa, johon hän ensin yhtyi jäsenenä, ensi kerta perustawassa kokouksessa otettiin uusia jäseniä seuraan Weljehsseuran käsikirjan mukaan, niin seuraawassa kokouksessa tehtiin samat toimet, waikka ei uusia jäseniä ollutkaan seuraan tulewia; oli wain innostuttu käsikirjan juhlallisiin työtappoihin.

„Uusi Kaswi“ seuran perustaminen West Gardneeriin, Masf., ja „Dikeuden Ohje“ seuran perustaminen Copper Cliffiin, Ont. Canadaan, woidaan lukea tämän puhujamatkan hedelmiksi. Tämä matka kesti wiifi wiikkoa. Kotiin saawuttuaan Sillberg teki vielä kerta puhujamatkan Baraga ja Houghton kaunteihin Michiganissa sekä Vermillion ja Mesaba kaimwantoalueelle Minnesotassa. Tilastollisia tietoja wankiloista — josta wuofikokous oli lausunut toiwomuksen — koetti Sillberg myöskin matkoillansa saada. Paikallisseuroille hän teki pyynnön, että ilmoittaisiwat johtokunnalle tilastolliset tiedot sekä irtaimesta että kiinteästä omaisuudestaan. Mutta Calumetissa ilmestyhä Fred Karisen omistama Utislehti „Amerikan Utiset“, jonka toimittajana oli Kalle Koski, oli sangen wihamielinen Weljehsseuralle, jynstä kun ei se enää myöntänyt rahallista kannatusta sille sen wahingollisen ja roskaisen sisällön wuofki. Tämä lehti nosti nytkin suuren hälinän ja peljätti paikallisseuroja sillä, että Weljehsseuran johtokunta haluaiwi saada tietoonsa, paljonko seuroilla on omaisuutta, woidakseen sen niiltä fitten anastaa. Seuraus oli että ainoastaan muutamats seurats uskalsiwas pyhdethitä tilastollisia nume-

roita lähettää, eikä niin muodoin saatu mitään kokonaista tilastoa.

Sairaanhoitoa ja seurain hyväntahtoisuutta on aina käytetty väärin ja yhä vieläkin käytetään, melkein pätkäillä. Siitä seuroilla puhkeaa olemaan tuontuotafin keskinäisiä kamppailuja. Tämä on johtanut monet eri kerrat korjailemaan Weljeyshseuran sääntöjä ja paikalliseuroja laatimaan omia siivulakejaan. Niinpä oli esimerkiksi „Suwitus“ seura n:o 31 Baragasja, Mich., tehnyt Väikekasjalle siivusäännön, joka oli johtokunnan vahvistettavana.

S. G. Sasbergin kustantamasta „Raittiuslaulukirjasta“ joka oli monissa seuroissa otettu käyntiin ja Sasbergin Yshpemingistä muuttamisen jälkeen, Safet Luffkarilan huostassa Yshpemingissä, Mich., myytävänä, ilmoitettiin ensimmäisen painoksen loppuneen. Johtokunta kysyi Sasbergilta, tahtooko hän kustantaa sitä edelleen, johon hän vastasi myöntävästi. Mutta myöhemmin hän perähtyi siitä ja tarjosi sitä Weljeyshseuralle. Johtokunta päätti yhdistyksen kustannuksella ottaa siitä 2,000 painoksen. Korjauksia uudelle painokselle tekemään valittiin A. Pantti ja S. Luffkarila. Tämä oli ensimmäinen kirja, minkä Weljeyshseura on kustantanut lukuun ottamatta läsi- ja sääntökirjaa.

Wuoden 1895 alussa huomattiin luuren kuolewaisuuden takia Weljeyshseuran yleisen kassan laskeutuneen kowin alas (\$443.16); päätettiin silloin lähettää pyhntikirjoja paikalliseuroille wapaachtoisia lahjoja warten yleiseen kassaan, koska yleinen wuofikokous 1892 oli tällaiseen tapaan antanut luvan.

Helmiukuulla 1895 teki Suomi-Synodin konfistorio Weljeyshseuran johtokunnalle esityksen, että kehoitettaisiin paikalliseuroja tekemään jäsenistölleen tunnetuksi juo-

malaisen korkeamman oppilaitoksen tarpeellisuutta ja kerräämään waroja sellaisen toimeen saamiseksi. Johtokunta otti asian lämpimästi huomionsa esineeksi ja esitti sen kyllin selwästi paikalliseuroille. Monet seuramatkivatkin kauniita päätöksiä; iltamia ja puheita pidettiin aina Californian punapuu metsissä asti.

Republicin „Onnen Aika“ seura päätti maksaa \$1.00 wuodessa jokaisen jäsenensä edestä opistolle. Waino seurassa asiasta puheita piti m. m. pastori Riippa ja S. Sillberg. Meensä asia sai lämpimiä ystäviä.

Yshpemingin loistoaika oli toukok. 1894 kun paikalliskunalla oli toimesja kalli suurta raittiusseuraa ja ainoastaan yksi suomalainen kapakka. Pian kuitenkin saatiin toinen, waikka sitä iloa kesti ainoastaan yksi kuukausi.

„Wesi“ seura n:o 22 pyysi johtokunnan välityksellä saada lähetetyiksi kiertokirjeet paikalliseuroille uuden, wasta walmistuneen raittiustalon wolkain maksamiseksi. Pyhntöön suostuttiin, waan tawasta täytyi fittemmin luopua, kun samantaisia pyhntöjä esiintyi liian usein.

Yksi hautausapukin täytyi johtokunnan tänä wuonna kieltäytyä maksamasta, nim. Hanna Hasselin (Oras seura) jälkeläisille jäsenmaksujen laiminlyömisen takia. Eräässä toisessa tapauksessa lähetettiin hautausraha Suomeen asti josta yhdistys sai kiitokset.

Helmik. 21 p. 1895 päätti johtokunta kehoittaa paikalliseuroja muistamaan yleisissä waaleissa omaa raittius- ja kirkkopuolueen waalilippua äänestämällä sen mufaan. Tässä kokouksessa olivat läsnä Sillberg, Geikilä, Sorjen, Wanhala, Luffkarila ja Pantti.

Jnnostus raittiuswäessä oli suuri. Michiganin waltion kuvernöörikin hawahtui tästä muodon wuoffi ja antoi määrähksen, että kapakat owat pidettävät koko waltiossa junnuntaisin suljettutna. Määräys waihatti

hyvin vähäksi ajaksi. Kuitenkin juoppojen luku sunnuntaihin kaupunkien kaduilta tuntuvasti väheni. Kielto-laki sai runsaan kannatuksen seuraavissa vaaleissa.

„Wäinö“ seuran pyynnöstä ryhtyi johtokunta hankkimaan kyydin helpotusta rautateillä edustajille matkalla yleiseen vuosikokoukseen Elyyn, Minn. Tämä oli ensimmäinen kerta, ennen ei sellaista oltu uskallettu tehdä. Menmus saatiinkin puolella matkalla D. S. S. & W. R. sekä Duluth & Mesaba Iron Range teille. Sen jälkeen on jokainen vuosi sellainen saatu.

Tänä kesänä oli Ishpemingin ja Megauneen rautatavannolla koko kesän kestävä työlakko ja jos janoiji juuri nälkäkefiä.

Heinäk. 25 p. 1895 kokoontuivat johtokunta ja paikallisjeurain edustajat Elyyn, Minn., S. R. R. W. seuran 8:teen yleiseen vuosikokoukseen. „Wesi“ seuran puolesta lausui Ditto Swen kaikki terwetulleiksi.

Edustettuna oli tässä kokouksessa 25 seuraa 26:delta edustajalla, sekä 6 johtokunnan jäsentä, edustamatta oli 41 seuraa (yhdistykseen kuului siis 66 paikallisjeuraa), kokouksen äänimäärä oli 73. Michiganin wastijaarelta ei ollut yhtään edustajaa. Johtokunta oli vuoden kuluessa pitänyt 10 kokousta. Rahaa yleisesjä kassassa oli \$931.63 sekä henkivakuutus- ja sairapukasjassa, jotka hoidettiin yhdesjä, yhteensä \$197.39. Jäsenluku yhdistyksessä oli 2,438. Niistä kuului henkivakuutukseen 121, joista kuluneena vuotena oli yhtynyt 48. Sairasapu osastossa oli 50 jäsentä. Kuollut oli yhdistyksestä 20 jäsentä, niistä kuului ainoastaan 2 henkivakuutukseen, nimittäin Rüstaa Simonjon Ishpemingissä ja Jac Wargelin Championissa. Edellisen perilliset tulivat saamaan \$96.50 ja jälkimäisen \$105.00,

Henkivakuutusosastosta, joka alkoi vaikutuksensa vuoden 1890 alussa oli näitä ennen kuollut 4, yhteensä siis 6 kuuden vuoden kuluessa. Raikkiaan oli henkivakuutusseemme tähän asti yhtynyt 238 jäsentä. Kirjurin tointa oli kuluneenakin vuonna hoidettu raskaan kaitwan-tohyön ohella. Postilähetysten luku teki 1,406 kirjettä ja 219 käärettä, yhteensä 1,625 eli 546 postilähetystä enempi tänä vuonna kuin edellisena. Melkeinpä woi sanoa, että kolmannen osan kirjewaihtoa synnytti tuo lännen silloinen painajainen tanssikuume.

Sautausapurahasto wahvistettiin tähän asti aina wuodeksi kerralla. Nyt se päätettiin pysywäksi. Walittiin kolme henkilöä laatimaan sääntöjä: Ditto Swen, Jacob Berttula ja J. S. Jasberg. Ne esittiwät seuraawan jäännön:

Sautausapua maksetaan S. R. R. W. seuran yleisestä kassasta \$50.00 jokaisen hywäksytyn maksunsa säännöllisesti suorittaneen jäsenen jälkeen. Sautausrahain käyttämisestä ja hautaamisesta ei määrää seura, jos wainajan lähimpiä sukulaisia on paikkakunnalla, jossa kuolema tapahtuu. Kuitenkin on seura wastuunalainen siitä, että kaikki tapahtuu soweliaasti ja sädhyllisesti.

Perustuslain 6 luvun 2 pykälä muutettiin myöskin selwempään muotoon ja päätettiin liittää wuofineljännes kertomukseen.

Paikallisjeurojen sääntöjen 5 luvun 1 pykälään tehtiin seuraawa lisäys: Jos jäsen sairastuu toisella paikkakunnalla, jossa on yhdistykseen kuuluwa seura, owat kaikki rahalliset hoitokustannukset sen seuran maksettawat, johon hän kuuluu jäsenenä. Jos ei paikkakunnalla ole seuraa, ei hän woi nauttia sairashoitoa siltäkään seuralta, jossa hän on jäsenenä.

Käsitkirjan työohjelmaan päätettiin lisätä seuraava kysymys: Onko henkivakuutuksen ja sairausapuostaston yhtyviä?

Tässä kokouksessa tehtiin „Suwitus“ seurasta esitys, että raittiuslupauksesta poistettaisiin sana „kunnia sanallanne“ ja asetettaisiin sijaan „wapaehtoisesti“. Waan kun koko raittiuslupaus on jokaisen wapaehtoisesti tehtävä, niin muutokseen ei suostuttu. Esityksen tekijä sanotusja seurassa oli S. Kaminen.

Useita muita sääntöjen muutoksia esitettiin, waan ne eivät saaneet riittävää kannatusta.

Weljensseuran piirikuntiin jakoa esitettiin myöskin, waan pidettiin se meidän oloisjamme Weljensseuralle waarallisena.

„Bartia“ seura esitti kahden suomalaisen raittiusyhdistyksen yhdistämistä, mutta kokous ei woinut tehdä mitään päätöstä. Keskustelussa ilmennyt yleinen mielipide oli se, että jokaisella seuralla tai yhdistyksellä on oikeus yhtyä meihin, milloin haluaa.

Kuluneena vuonna oli johtokunta painattanut käsitkirjoja 500 kappaletta, waan ei sääntöjä. Johtokunnalle annettiin nyt oikeus painattaa uudet sääntökirjat, jos entinen painos loppuu.

Raittiuslehteä päätettiin julkaista ensi vuonnaakin kerta kuussa. Painotyö annettiin edelleenkin Siirtolaisen kustannusyhtiölle, toimittajana maisteri Akseli Särnefelt. Painos 800 kappaletta, \$31.50 numerolta, mutta Suomeen menewiltä puoli postirahaa lisäksi.

Seuraama vuosikokous päätettiin pidettäväksi Virginiasa, Winn. Edellisessä vuosikokouksessa Calumetisissa kyllä merkittiin pöytäkirjaan toiwomus, että se Elyn kokouksen jälkeen pidetään jossain paikassa Marquette kunnassa,

Mississa, Mich., waan yhden äänen enemmistöllä voitti Virginia.

Johtokuntaan walittiin: Esimieheksi Jaac Silberg, waraesimieheksi Heikki Heikkilä, kirjuriksi Alex Pantti, rahastonhoitajaksi Josef Luffarila, johtokunnan jäseniksi Albert Lahti, Heikki Tamajärvi ja Carl Pelto.

Wuosipalkat pysytettiin entisellään, esimiehen \$50, rahastonhoitajan \$75 ja kirjurin \$100.

Johtokuntaa esitettiin walittawaksi myöskin Minnesotasta, mutta äänestyksessä voitti Michigan. Kirjurin toimi, johon nykyaikoina on niin runsaasti ollut pyrkiä, oli jäädä kokouksessa täyttämättä, kun entinen kirjuri Alex Pantti kokonaan kieltäytyi tointa vastaan ottamasta liian paljon työn takia siwu toimina. Luwattiin lisää palkkaakin, waan hän ei sanonut sitä waatiwansa eikä luwannut tointa ottaa millään ehdolla. Esitettiin myöskin useita muita waan kaikki kieltäytyivät. Wihdoin ryhdyttiin waaliin ja walittiin Alex Pantti, joka sai kaikki äänet. Toimi oli siis vastaan otettava.

Uusia seuroja oli tänä vuonna yhteyteen otettu: „Mhti“ n:o 74, Waufegan, Ill., perustettu 5 p. elokuuta 1894.

Keljänkymmenen kahdeksan kansalaisen allekirjoittama pyynti oli sieltä lähetetty S. S. Sasbergille New Yorkiin hänen toimitettawakseen Weljensseuran johtokunnalle. S. S. Palolle Chicagoon lähetettiin wastaakirja seuran perustamiseksi.

„Snto“ N:o 75, Clark Island Mine, Atlantian meren saaristossa. Sen perustiwat „Rauhan satama“ seuran jäsenet Long Covesta 16 jäsenellä 5 p. elokuuta 1894.

„Slohuuto“ N:o 76, Cambrian Weston Co., Whom., perustettiin 18 jäsenellä elok. 17 p. 1894. Perustajana

toimi entinen „Toivo“ seuran jäsen Wakefieldistä sinne muuttanut Matti Gill.

„Draś“ N:o 77, New York, N. Y., perustettiin 7 p. lokak. 1894 24 jäsenellä. Perustajina toimivat Särnefelt ja Saari y. m.

„Uusi kaswi“ N:o 78, West Gardner, Mass., perustettiin 4 p. marrask. 1894 40 jäsenellä, Oscar Niikosen Fitchburgista, Mass., johdolla.

„Namunkoitto“ (Armon lähde) N:o 79, Brooklyn, N. Y., perustettu 6 p. tammik. 1897 Larry townissa, myöhemmin muutettu Brooklyniin. Yhtyi Weljeykseuraan 28 p. marrak. 1894 ja otti nykyisen nimen.

„Dikeuden ohja“ N:o 80, Copper Cliff, Ont., Canada, perustettiin 18 p. marrask. 1894 27 jäsenellä. Perustajana toimi johtokunnan lähettämänä „Pelastuksen sankarin“ puheenjohtaja Canadian Suosta, Jacob Porrasmäki, joka on myöhemmin kuollut.

„Sampo“ N:o 81, Pigeon Cove, Mass., perustettiin 25 p. marrask. 1894 26 jäsenellä. Perustaja past. S. S. Rampi.

„Suoja“ N:o 82, Anita, Pa., perusti pastori Abel Kivioja Harborista 21 p. marrask. 1894 11 jäsenellä.

„Toivon jäde“ N:o 83, Whiting, Indiana, perustettiin 31 p. tammik. 1895 18 jäsenellä, A. Kekosen johdolla.

„Mku“ N:o 84, Maynard, Mass., perustettiin 17 p. maalisk. 1895 16 jäsenellä. Perustaja Oscar Niikonen johtokunnan pyynnöstä.

„Sedelmä“ N:o 85, Warren, Ohio, perustettiin 18 jäsenellä 21 p. huhtik. 1895.

„Pilpi“ N:o 86, Conneaut Harbor, Ohio, 33 jäsenellä 12 p. toukok. 1895. Perustaja „Kaswi“ seuran jäsen Salmon Satala Fairportista.

„Iltarusko“ N:o 87, Trout Creek, Mich., (myöhemmin siirretty Germaniin, Mich.), perustettiin 18 jäsenellä 30 p. kešäk. 1895. Perustaja Alex Pantti.

„Lännen tähti“ N:o 88, Eureka, Cal., perustettu 5 p. heinäk. 1895 29 jäsenellä.

„Walon kipinä“ N:o 89, Iron Belt, Wis., perustettu 14 jäsenellä 21 p. heinäk. 1895. Perustajat „Walo“ seuran jäseniä E. F. Sillberg y. m. Mainittakoon vielä, että seura perustettiin pieneen kaimantokylään jossa oli 18 kapakkaa.

„Walon lähde“ N:o 90, Eveleth, Minn., perustettu 21 p. heinäk. 1895 24 jäsenellä. Perustamista avustamassa oli muutamia Virginian „Walon tuote“ seuran jäseniä.

„Bellamo“ seura N:o 53, Mansfield kaimannolla joka kaimanto-onnettomuuden takia täytyi lakata waikutuksestaan elokuulla 1893, herätettiin 14 p. huhtik. 1895 taas uuteen eloon. Seuran omaisuutta oli johtokunnan puolesta hoitanut Elias Puotinen Crystal Fallsissa. Hän oli nostamassa seuraa uudelleen toimintaan ja luovutti omaisuuden seuralle.

„Walon tuote“ seura Virginiasja, Minn., oli pitänyt kokouksiaan kapakan hläferrassa paremman huoneen puutteessa. Se rakensi uuden kokoushuoneen vuonna 1895. Suonetta käytettiin myös kirkkona siksi, kun kirkko walmistui. Rappina paikkakunnalla toimi lämmin raittiystön ja Weljeykseuran ystävä, silloin filosofian kandidaatti, pastori John Väcf.

Näihin aikoihin perustettiin paikkakunnalle toinenkin seura nimellä „Nuori Suomi“, kun „Walon Tuotteen“ oltiin muka liian wanhoillisia.

„Auringon jäde“ seura N:o 72, Rock Springsissa, Wjom., erosi osana „Walon lähde“ seurasta kun se päätti

rakentaa itselleen uuden suuremman talon. Sille Wel-
jehsseuran johtokunta vastenmielisesti myönsi lupakir-
jan vuosi takaperin, se oli nyt ostanut entisen „Walon
lähde“ seuran pienen talon toisikielisiltä, joille mainittu
seura oli sen myhnyt.

„Lännen toivo“ seuralle N:o 52, Fort Bragg, Cal.,
walmistui uusi talo myöskin heinäkuulla 1895. Seuran
toiminta oli virkeätä, jäsenluku 70. Mutta kun talo
walmistui kohoji se kohta yli sadan. Sitä ei seura kuit-
tenkaan woinut kestää, pian alettiin huonetta käyttää
tanssin palveluksean, siitä kun muka oli welkaa.

„Wesi“ seuran talo Elyssä oli myöskin juuri wal-
mistunut, missä yleinen vuosikokouskin pidettiin. Näi-
hin aikoihin läpteeni J. Pengilly vasta oikein ihastui
suomalaisten raittiustyöhön, kun hän näki keskelle kaup-
palaa kohonneen komean raittiustalon, johon hän oli
paljon apuanja antanut. Hywin onnistunut vuosijuhla
wietettiin n. k. Santaniemellä, Vermillion järwen ran-
nalla, jota Pengilly oli warta wasten forjauttanut.

Urhoim haudalla.

(Lainattu.)

Di esi-isät, jotka weririnnoin
Laiistelitte eestä ijänmaan,
Puolustitte sitä sankar'-innoin
Asti wiime weripisaraan!
Gestä ijänmaan, sen hellän äidin,
Kuolema ol' teistä kultainen; —
Muistonne ei sammu ikipäiwän,
Pöshy läpi vuosijatojen.

Gywät työnne, heelmän kantawaijet,
Gfikuwit' meille olkohot,
Sukupolwet wasta nousewaijet
Sankareit' samoin tulkohot.
Niin, olemmehan mekin suomalaiset,
Weriin tahrattua tannerta
Wiljelemme; rauhan wiljawaijet
Wainiot on meidän omana.

Niin, siis mekin hyödyt' ijänmaamme
Työtä tehtääm' heidän tavallaan!
Tätä maata mekin perkatkaamme,
Turwamme on maamme tämä maan!
Ja jos meitä wainoit' wainoojamme,
Waihtakaamme aura miekkahan,
Ja me sillä maamme puolustamme,
Waiikka kaatuin urhoim hautahan!

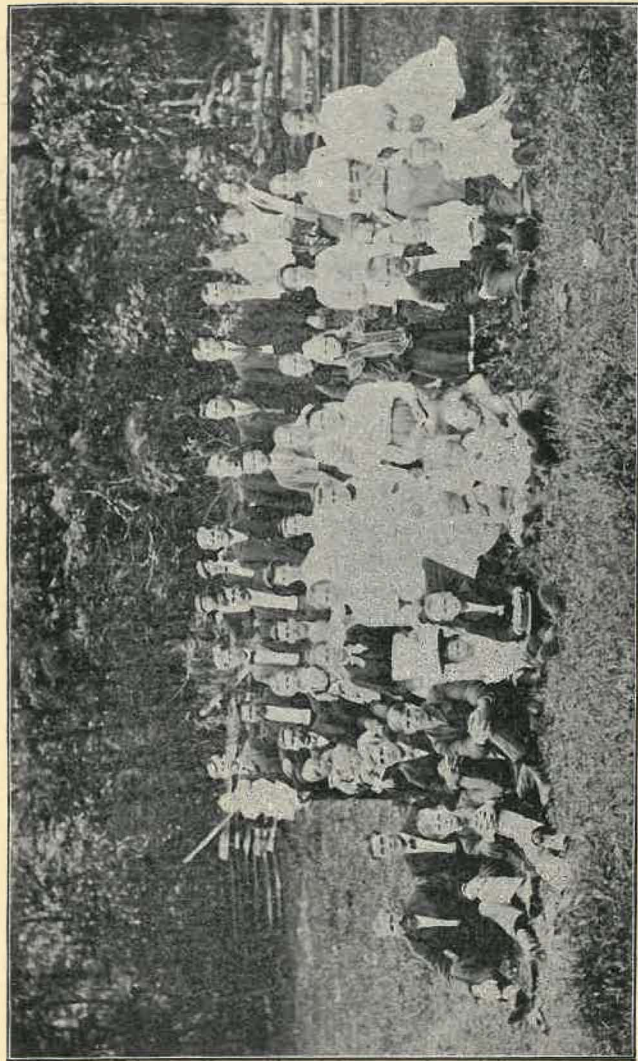
A. P.

„Kuusen Humina“ raittiusseura, Dandy Glo, Pa.

Olemme tilaisuudessa esittämään lukijoille kuvan erään yhdistyksemme „Kuusen Humina“ seuran jäsenistöstä. Yllämainittu seura perustettiin viime tammi-kuun 3 p. 20:nellä jäsenellä eikä siis ole vielä ehtinyt kauvan vaikuttaa raittiuden hyväksi. Mutta sillä on joukko innokkaita ja eteenpäin pyrkiviä jäseniä, joiden toimesta jäsenmäärä on kasvanut toisen verran, ja toivoa sopii, että kun työsuhteet paikkakunnalla vilkastuvat ja kansalaisiammekin senjohdosta lisääntyy, niin varmaan raittiusystökin saa hän suurempaa tunnustusta osaksensa. Seuran toiminnasta ei luonnollisesti voida vielä paljo sanoa sen nuoruuden tähden. Toisena syynä on se seikka, ettei seura ole tietänyt lähettää mitään kertomusta tämän kuvan mukana, koska ei ollut varmaa, saako se sijansa tässä kalenterissa. Tämä kuva, on otettu seuran jäsenistöstä sen ollessa viettämässä juhannusjuhlaa luonnonhelmasa.

Toivotamme kansa- ja raittiusveljille ja siskoille idässä niinkuin lännessäkin menestystä ja Sumalan siunausta kaikissa heidän henkisisä ja maallisissa riennöissänsa.

„Kuusen Humina“ raittiusseuran jäsenet, Dandy Glo, Pa.

Työttömyyskö esteenä raittiusasialle?

Monien erilaatuisten kysymysten ratkaisu vaatii tarkintaa ja taitavaa tutkistelua ennenkuin päästään mi-
hinkään varmuuteen. Tärkeimmät kysymykset tarvitse-
vat erityisempää miettimistä. Varomattomuus johtaa
ikävyyksiin.

Tuollainen mietiskely ja aprikoiminen on henkistä
työtä. Se jolla on lujat tahdon ja sielun voimat taipuu
niihin parhaiten. Mutta parhaimmatkin khyvät väsä-
tävät ja tuntevat uupumusta jos ei sallita riittävää
lepoa. Yksinäisyys on hyvää lepoa ja virkistystä jos
oikein otetaan huomioon miten se käytetään. Joutilai-
suus ruumiillisesta työstä tarjoaa niinkään hyvää tilai-
suutta virkistämään ja kehittämään sielun khyviä ihmi-
sessä. Kaskaan ruumiillisen työn aikana ei jaksa ottaa
osaa yhtä paljon henkiin harrastuksiin, sillä ihminen
on yhteisvaikutuksessa sielun ja ruumiin voimiin nä-
den. Jos ruumiin voimat liiaksi näännytetään, silloin
eivät sielun khytytkään voi toimia. Samoin tuntee
ruumiskin väsymystä jos sielun voimia liiaksi vai-
wataan.

Tästä voisi tehdä sen johtopäätöksen että joutilai-
suus tekee hyvää niille henkijille harrastuksille joita meillä
on. Luulisi, että esim. raittiusasia edistyi hyvin siellä

missä on joutilaisuutta. Noin luulisi, mutta — koke-
mus osoittaa toisin.

Joutilaisuus näyttää vaikuttavan laiskuutta. Hen-
kijetkin voimat jätetään käyttämättä siellä missä on jou-
tilaisuutta. Eikä ainoastaan noin ole asian oikea laita.
Se on vielä paljon pahemminkin. Henkisten harrastus-
ten ylönkatjominen on suurin meikäläisten kesken aina
siellä, missä on työttömyyttä. „Mitä siellä raittiuskokouk-
sessa kellään tehdään, eihän nyt ole työtäkään“. „Nyt
saavat pitää itse kokouksensa“. „Raittiuskokouk-
seen? — ketä siellä nyt vielä tarvitaan? ainako ne jak-
jaa wain vielä kummailla? Eihän kait nyt enää rait-
tiusseuraa täällä tarvitse. Eihän nyt enää ole kellään
mitä juopi, ei ole millä ruokaansa maksaiji“. Ei ole nyt
enää tuhlatu rahaa sellaijiin kuin raittiusseuran puu-
hat on“.

Nämät ovat muutamia niistä lauseista, joita usein
kuullaan, kun puhutaan raittiusasiasta. Kun olet asian
selittänyt moneen kertaan, saat aina wain saman was-
tauksen: Ei, ei — eipähän. No niin, eipä tuota.

Tuolla tavoin tulee joutilaisuus kowin kalliiksi.
Työtä kun ei ole, jääpi tulot ansaitsematta ja henkijesti
mennään rappiolle. Mitä on sanottawa sellaijista lau-
seista kuin juuri saimme kuulla? Raittiusmiehiä hekin
olivat kerta olleet ja nyt noin saattoivat puhua. Jos
tutkimme asiaa tunnollisesti, niin me huomaamme, että
tuollaiset henkilöt eivät ole syventyneet asian ytimeen.
He ovat niitä, jotka sitovat asiat erinomaisiin paikkoihin,
aikoihin ja ihmisiin. He jäävät kysymyksestä loitolle,
kun sitä ratkaistaan, että he olisimat jääviä sitten kun se
on ratkaistu. Raittiusasia ei ole kyllin rakas heille.
Joku ulkopuolinen waiutini on heitä johtanut osaa otta-
maan hetkeksi raittiusyöhön. Mutta nyt kun on sattunut

jotakin vastahakoisuutta taloudellisille asioille, vaikka ei kummempaa kuin työttömyys, niin saapi raittius sulaa olemattomiin. Vaikka nyt juuri olisi parakin aika siihen warmimmin kiintyä. Nythän olisi kyllin aikaa lukea ja tutkia kysymyksen perusteita. Joutilaisuus tarjoo hyvää tilaisuutta hawaintojen tekemiseen. Joka aikaa tahtoo hywin käyttää, hän warustaa ajatuksensa täyteen hyviä aineita joutilaisuudessa jen waralta kun tulee ahdasta aikaa, ettei ole miettimiselle tilaisuutta. Sieltä ajatusten warastosta on sitten hyvä ottaa aineet esille niinkuin aitasta, jonne on tulewia tapahtumia warten foottu paljon hywyhttä.

Noin olisi joutilaisuutta käytettävä mietelmiin ja lukemiseen sekä lasku- että kirjoitusopin harjoittamiseen, eikä turhiin jaaritukseen ja wäittelöhihin. Silloin raittiuslupauksetkin rikottaisiin harwemmin.

Toiwottawasti ystämä on kanssani siitä samaa mieltä, että joutilaisuus ei ole sellaisenaan raittiusaatteelle wahingoksi. Mutta ihmiset eiwät osaa käyttää joutilaisuutta oikealla tawalla.

Tääläisissä oloissa on paljon joutilaisuutta ja lomahetkiä; jos niitä käytettäisiin oikein ja taidolla niin olisi niistä henkistä woittoa. Raittiusasiaa olisi mainio selittää köyhille ja selwille ihmisille. Wai tahtooko kansalaisemme olla niin mammonan orja, ettei mitään ajatella taikka huolita mistään mitä maailmassa on, kun wain tulee taloudellisia wastuksia. Osaaki olemme me sitä ja osaaki taitamattomia.

Olen useasti miettinyt miksi ei ne jotka siirtyy toijesta paikkakunnasta toijeen liity raittiusyhöön, vaikka joskus on jäsenkorttinkin otettu myötä. Sitä enempi olen joskus ollut ihmeissäni kun nekin, jotka owat olleet luotamustoimisissa raittiusseurasiaan, jättäwät yhtymisen

raittiusseuraan uudella paikkakunnalla. Eipä aina siinäkään kylliksi. Vieläpä rikotaankin. Tuollaista menettelyä on tawattomasti keskuudessamme. Kun työttömyys matkaan saattaa monia paikkakunnalta pois muuttoa niin on siitä tuntuwaa häiriötä raittiusyhöelle. Mutta jos muuttajat tahtowat olla asialle uskollisia, siirtäwät he waiutuksensa mukanaan uudelle paikkakunnalle. Uudessa seurasahan on aina paljon waiutusta meihin ja woimamme uudistuu. Mikä suuri wahinko jos tuollaiset asiat laiminlyhödään.

Muutammat jääwät raittiusyhöstä pois kun sentit tarwitaan kowin tarkasti muualle tärkeämpiinkin asioihin. No, olkoon menneeksi. Minä puolestani onnittelen tuollaisia ihmisiä asioisjansa. Mutta miksi minun pitää silti nähdä yhdeksän kertaa jokaijesta kymmenestä tapauksesta, että tuollaiset ihmiset rikowat lupauksensa. Sontun ajan kuluttua tullaan uudesti seuraan.

Noin asiat kiertää. Kaiken tämän tapahtuesssa kirjoitellaan sieltä ja täältä uutisia sanomalehtiin tähän tapaan: Mä on täällä huono. Joutilaita paljon. Raittiusseurakin kärsii siitä. — Mutta jos ei kukaan muu niin minä ainakin ällistyneenä ihmettelen, kuinka se on mahdollista.

R. D.

Taistelkaamme!

Rausluttu Ruopion raittiusseuran viettämässä Raittius-
muistojuhlassa elok. 11 p. 1902.

On taisteluhun ihmishenki luotu
Hyveen ja oikeuden puolesta;
Ikuinen totuus kyll' on maailmaan tuotu,
Waan walhe sen on syösnyt wallasta
Ja taistelulla waan
Woi totuus waloaan
Wilkuttaa ehsywäiseen maailmaan.

On taisteluhun ihmishenki luotu
Omaakin himoansa wastahan;
On wapaa tahto ihmiselle juotu
Ja sepä antaa wastuun raskahan,
Ei' oma sydän on
Suur' alku turmion
Jos sit' ei ohjaa hywään, jalohon.

Waan useimmiten kaikki pyrintömme
Täällä itsekäisyys, inha ohjaa waan,
Se kannustin on kaiken taistelumme,
Sen eteen woimat kaikki kannetaan,

Miin totuus poljetaan
Ja heikko sorretaan
Ja yksin iänmaakin uhrataan.

Se taistelu, mi täällä ohjataan,
Himojen hirmuwaltaa wastahan
Se waikkeimmakki kyllä tunnetahan
Waan siunauksen tuo se runsahan;
Se ompi ainut tie
Mi ihmisyhteen wie
Ikuisen tahdon mukaan taitwahan.

Ei kaiken maailman lait ja asetukset
Pahuden waltaa taida kukistaa;
Ei ulkonaiset pahat, siunaukset
Pahinta oo mi meitä ahdistaa.
Waan taistella kun koittaa
Ja itsensä ken woittaa
Se woitto wasta paheet parantaa.

Rust Willinen.

Muistososanoja waimajille.

Elomme murheen laakiossa
 Täällä onpi loppia warjo,
 Mut elon uuden taimaasja
 Jumala meille tarjoo;
 Siis hurhuudesta maailman
 Wirtuuteen, Herran majahan,
 Me rientäin pyrkittäämme!

Säälimätön on kuolo, se riistää sydämen sydämeltä, se katkoo kaikki maiset siteet, se tuo mukansa surua ja usein pettynyttä toiveitakin. Ja kenellä ei ole sitä warmuutta tai kumminkin toivoo, että kuolon warjo on waan uuden elämän sarastusta, hänelle on todella kuolema kauhistava ja elämä arwoton.

Mutta ken uskoo Häneen, joka sanoi: „Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka minuun uskoo, hän elää, waikka kuolijikin.“ Se ihminen menee 3. Topelutuksen sanain mukaan alas katoawaijuudessa, mutta nousee ylös katoamattomuudessa; ja sellainen kuoleman muisto on suloinen ja rauhoittawa.

Lauzumme nämät sanat niiden weljien ja sisarten muistolle, jotka kuluneen vuoden kuluessa menivät pois keskuudestamme. „Muisto elää ja ne työt, jotka ihminen eläesjään on tehnyt, puhuvat joko hänen puolestaan, tai häntä vastaan“.

Sitten wiime kalenterikauden on Weljessseura menettänyt kuoleman kautta kaikkiaan seuraawat 34 jäsentä:

Seleena Peterjon, o. s. Kangas, syntynyt Haapajärwellä, D. L., 9 p. maalisk. 1859, tullut Amerikkaan maaliskuulla 1894. Oli naimisisja Zuhö Peterjonin kansja 18 vuotta. Yhtyi „Kurmen kukka“ seuraan Amajan maanwiljelysseudulla, Mich., tammik. 12 p. 1902, jota ennen oli kuulunut „Korwentukka“ seuraan Amajasja, Mich. Kuoli, sairastettuaan pitemmän ajan keuhkotautia, lokak. 27 p. 1903.

Otto Walpas Fräntilä, syntynyt Rauhallalla, W. L., 17 p. lokak. 1883, tullut Amerikkaan 1902. Yhtyi „Kalewatar“ seuraan Kalewa, Mich., 6 p. jyyisk. 1903, jota ennen oli kuulunut „Sulo“ seuraan Jacksonvillesja, D. Kuoli naimattomana tyhjus-kuumeeseen Manisteen, Mich., jairaalasja lokak. 21 p. 1903.

Emmanuel Saka, synt. Haapajärwellä, D. L., 15 p. jyyisk. 1852, tullut Amerikkaan kesäkuulla w. 1880. Oli ammatiltaan kivityömies ja naimisisja 25 vuotta Ida Tiiton kansja. Yhtyi „Sampo“ seuraan Rockportissa, Masj., 28 p. jouluk. 1901, jota ennen oli kuulunut „Walon Veimu“ seuraan samalla paikkakunnalla. Kuoli rintatautiin Rockportissa, Masj., 1 p. marrask. 1903.

Uuno Ahlönönen, syntynyt Suomusalmella, D. L., tammik. 14 p. 1886, tullut Amerikkaan toukokuulla 1901. Oli ammatiltaan kaimwantomies ja naimaton. Yhtyi „Ahlwäjä“ seuraan Trimountain, Mich., 4 p. lokak. 1903, jota ennen oli kuulunut „Ahtäjä“ seuraan Copper Range, Mich. Kuoli keuhko- ja suoli-kuumeeseen Trimountainissa, Mich., 13 p. marrask. 1903. Keweat mullat hänen haudalleen.

Ida Päkälä, o. s. Saaga, syntynyt Haapajärwellä, D. L., 14 p. elok. 1880, tullut Amerikkaan elokuulla 1900. Yhtyi „Pelastaja“ seuraa Lanewillesja, Masj.,

28 p. lokak. 1900. Oli naimisissa S. Päckilän kanssa 10 kuukautta ja kuoli lapsivuodetta seuranneeseen miltutautiin Gloucesterin, Mass., sairaalassa, 12 p. marrask. 1903.

Matti Palmgård, syntynyt Pohjajalla, W. I., 24 p. jouluk. 1878. Amerikkaan saavuttuaan yhtyi hän heti „Wesi” seuraan N:o 22 Elyssä, Minn., lokak. 14 p. 1900, toimien siinä innokkaana jäsenenä kuolemaansa asti ja ollen usein seuran luottamustoimisfakin. Waina-

Matti Palmgård,
Ely, Minn.

ja kuoli huffumalla Birds Lake nimiseen järveen lähellä Elyä, Minn., 19 p. marrask. 1903. Kaipauksella muis-telewat „Wesi” seuran jäsenet edesmennyttä, innokasta tomeriansa.

Maria Johnson, o. f. Eliasen, syntynyt Remin seurakunnassa, D. I., 27 p. marrask. 1876, tullut Amerikkaan 1889. Oli naimisissa Kristian Johnsonin kanssa 8 vuotta. Yhtyi „Walo” seuraan Ironwoodissa, Mich., 29 p. tammik. 1893. Kuoli keuhkotautiin foto-

nansa Ironwoodissa, Mich., 18 p. marrask. 1903, jättäen jälkeensä miehenä, kaffi lasta, äitinsä ja isäpuolen sekä ystävien joukossa „Walo” seuran jäsenet.

Herman Kujala, syntynyt Mistorosissa, W. I., 12 p. heinäk. 1880, tullut Amerikkaan elokuulla 1899. Oli ammatiltaan kaimantomies ja naimaton. Yhtyi „Korwen Kukka” N:o 101 seuraan Amassa, Mich., 24 p. marrask. 1901, jossa toimi kuolemaansa asti innokkaana asianharrastajana, ollen viimeksi puheenjohtajana. Wai-

Herman Kujala,
Amasa, Mich.

naja kuoli tapaturmaisesti kaimannoissa Amassa, Mich., 10 p. jouluk. 1903.

John Kari, syntynyt Wihannisissa, D. I., 1876. Oli ammatiltaan kaimantomies. Yhtyi „Namurusko” seuraan Regaunesissa, Mich., 17 p. lokak. 1903 ja kuoli naimattomana miehenä tapaturmaisen kuoleman kautta Hartford kaimannoissa Regaunesissa, Mich., 16 p. jouluk. 1903.

Alex Peterson, syntynyt Isojoen kunnassa, W. L., jouluf. 1862, tullut Amerikkaan lokakuulla 1880. Oli naimiisissa kolmen kuun ajan Lowija Riipan kanssa; ammatiltaan työnjohtaja. Yhtyi „Pelastuksen Santari“ seuraan Sault Ste. Mariessa, Ont., Canada., 9 p. keiäk. 1901, jota ennen oli kuulunut r. seuraan Port Arthurissa, Canada. Kuoli halvaukseen 3 p. tammif. 1904. yleisessä sairaalassa Sault Ste. Mariessa, Canada.

John Alex Peterson, syntynyt Ruotfin Sietaniemen seurakunnassa, N. B., 24 p. keiäk. 1883, tullut Amerikkaan keiäkuulla 191. Oli naimaton ja ammatiltaan kaimantomies. Yhtyi „Voitontähti“ seuraan Hurontownissa, Mich., 27 p. syysk. 1903 ja kuoli jammaun tukehtumalla Isle Royalin kaimannon palosssa 18 p. joulukuuta 1903.

Franz Hill, syntynyt Jämijärvellä, Turun L., 25 p. helmif. 1885, tullut Amerikkaan helmikuulla 1903. Oli naimaton ja ammatiltaan kivityömies. Yhtyi „Sampo“ seuraan Rockportissa, Mass., 1 p. heinäf. 1903, jota ennen oli kuulunut „Rukoistus“ seuraan Fall Riverillä, Mass. Kuoli luuvolatautiin Tuftsburyn sairaalassa, Mass., 14 p. tammif. 1904.

Maria Tiensuu, o. s. Seikkilä, syntynyt Maahärmässä, W. L., 18 p. heinäf. 1884, tullut Amerikkaan tammif. 1895. Oli naimiisissa Erkki Tienjuun kanssa. Yhtyi „Glönääni“ seuraan w. 1898 ja toimi ahkeruudella seuran hyväksi kuolemaansa asti. Wainaja kuoli lapsen jnnnytykseen Salt Lake Cityn sairaalassa, Utah., jouluf. 27 p. 1903.

Emma Lappi, syntynyt French Lakesissa, Minn., 15 p. lokaf. 1885. Yhtyi „Onnen tuki“ seuraan French Lakella, Minn., 29 p. marrask. 1902, jossa toimi kaikin puolin kunnollisena jäsenenä kuolemaansa asti, ollen m. m. palvelijan apulaisena. Kuoli naimattomana keuhkokuumeeseen tammif. 20 p. 1904 vanhempiensa luona ylämainituksissa paikasssa.

Matti Rannainen, syntynyt Puolangalla, D. L., tullut Amerikkaan heinäkuulla 1900. Oli naimaton ja ammatiltaan kaimantomies. Yhtyi „Roitto“ seuraan

Boston kaimannolla, Mich., 28 p. helmif. 1904. Wainajasta toivottiin wakaata periaatteellista jäsentä, mutta warhainen kuolo katkaisi hänen toimintansa. Hän kuoli keuhkokuumeeseen Boston kaimannolla, Mich., 15 p. maaliskuuta 1904.

Bernhard Leopold Stenbeck, syntynyt Rautalammiella, Kuopion L., 1 p. elok. 1854, tullut Amerikkaan maalisk. 1900. Oli ammatiltaan kelloseppä ja

Emma Lappi.
French Lake, Minn.

naimiisissa Maria Sofia Otawan kanssa. Yhtyi „Boston koti“ seuraan Cambridgesissa, Mass., 7 p. toukokuuta 1900, oltuaan sitä ennen jäsenenä myöskin „Wesi“ seurassa Elh, Minn., ja kuoli keuhkotautiin Cambridgen, Mass., sairaalassa 7 p. maalisk. 1904.

Edward Suuronen, syntynyt Kangasniemellä, Mikkelin L., ja tullut Amerikkaan alkupuolella wuotata 1902. Oli naimaton ja ammatiltaan kaimantomies. Yhtyi „Namurusko“ seuraan Regaaneessa, Mich., 8 p.

marrask. 1902, jossa toimi r. ajalle uskollisena, kunnes keväällä 1903 muutti Leadiin, S. D., missä kuoli kuume-tautiin syysk. 19 p. 1903.

Ditto S a a n p ä ä, syntynyt Bullfilassa, D. I., tullut Amerikkaan w. 1900. Oli perheellinen ja ammatiltaan kaimantomies. Yhtyi „Walon Lähde“ seuraan Evelethissä, Minn., 29 p. marrask. 1903, ja kuoli putoamien kiviin alle Spruce kaimannossa, Evelethissä, Minn., 10 p. maalisk. 1904.

Sanna Mäki.
Amasa, Mich.

S a n n a M ä k i, o. s. Hirvilampi, syntynyt Miskatoressa, W. I., 13 p. lokak. 1873. Tullut Amerikkaan keuhkokuulla 1900, ollut naimisissa 3½ vuotta Erkki Mäen kanssa. Yhtyi „Korvenkukka“ seuraan Amasassa, Mich., 30 p. syysk. 1900 ja kuoli rintatautiin kotonansa Amasassa 3 p. huhtik. 1904.

L i i s a R o w a, o. s. Tallgren, syntyi Frantfilassa, D. I., 24 p. helmik. 1873, tuli Amerikkaan heinäk. 1895

ja oli viiden vuoden ajan naimisissa John Rowan kanssa. Yhtyi „Wefi“ seuraan Elyssä, Minn., 28 p. heinäk. 1901, jossa toimi kuolemaansa asti. Wainaja kuoli sisällisestä repeämästä johtuneeseen meren nuotoon tohtori Tannerin sairaalassa Elyssä, Minn., 29 p. maalisk. 1904.

M a r i a L a i n e, o. s. Kivimäki, syntynyt Korttejärvellä, W. I., 28 p. syysk. 1882. Tuli Amerikkaan marraskuulla 1901, oli naimisissa 1½ vuotta Oskar Laineen

Maria Laine,
Grand Marais, Mich.

kanssa. Yhtyi „Uffel“ seuraan Grand Maraisissa, Mich., 22 p. keuhk. 1902 ja kuoli lapsen synnyttämisestä johtuviin tauteihin 16 p. huhtikuuta 1904.

D i g a M a r i a M ä k i, syntynyt Soinissa, W. I., 21 p. maalisk. 1876, tullut Amerikkaan keuhk. 1902. Yhtyi „Muisto“ seuraan Chisholmissa, Minn., muuttokortilla 13 p. syysk. 1903 ja kuoli naimatonna Adams-sairaalassa Hibbingissä, Minn., keuhk. 14 p. 1904.

Anton Rifu, syntynyt Säkijärvellä, Wiipurin l., 26 p. maalisk. 1881, tullut Amerikkaan heinäkuulla 1901. Yhtynyt „Malto“ seuraan Marquettesja, Mich., 4 p. jouluk. 1902, jossa toimi innokkaana jäsenenä. Kuoli naimatonna veren myrkytykseen 21 p. huhtik. 1904.

Silma Rautio, o. s. Perälä, syntyi Salasjärvellä, W. L., 12 p. jouluk. 1870, tuli Amerikkaan 1893, oli naimiessa 10 vuotta Matti Raution kanssa. Yhtyi „Kasvi“ seuraan Fairportissa, D., 4 p. heinäk. 1897,

Anton Rifu,
Marquette, Mich.

jossa toimi kunnollisena jäsenenä. Kuoli keuhkotautiin Monesjenissa, Pa., 23 p. keuhk. 1904.

Elydia Koski, syntyi Karstulassa, W. L., 30 p. syysk. 1885, tuli Amerikkaan keuhk. 1892. Oli naimaton ja toimi palvelijattarena. Yhtyi „Kasvi“ seuraan Fairportissa, D., 13 p. lokak. 1901 ja kuoli keuhkotautiin keuhk. 30 p. 1904.

Zuhjo Nestori Mäki (Britsilä), syntyi Lapualla, W. L., 1878, tuli Amerikkaan maalisk. 1899. Oli

naimaton ja ammatiltaan työmies. Yhtyi „Onnenääni“ seuraan Floodwoodissa, Minn., 4 p. toukok. 1903, jota ennen on kuulunut itsenäiseen r. seuraan. Kuoli keuhkotautiin yllämainitusja paikassa toukok. 30 p. 1904.

Oskar Waldemar Rakhonen, syntyi Galvasissa, W. L., 25 p. heinäk. 1881, tuli Amerikkaan 27 p. maalisk. 1902, oli naimaton ja ammatiltaan kivityömies. Yhtyi „Pelastaja“ seuraan Lanesvillesja, Mass., 24 p.

Oskar Waldemar Rakhonen.
Lanesville, Mass.

tammik. 1904 ja kuoli huffumisen kautta keuhkoon 26 p. 1904.

Agata Salmi, o. s. Koponen, syntyi Suonenjoella, Kuopion l., 18 p. maalisk. 1879, tuli Amerikkaan 16 p. elok. 1903, oli naimiessa Zuhjo Salmen kanssa. Yhtyi „Wesa“ seuraan Glasportissa, Pa., 7 p. lokak. 1903 ja kuoli kuumetautiin Mekiisportin sairaalassa 16 p. heinäk. 1904.

Samuel Sautala (Hoitaisluoma), syntynyt Rauhajoella, W. L., 22 p. elok. 1873, tuli Amerikkaan toukok. 1901, asettuen ensin Waukeganin, Ill., jossa kuului „Nhti“ seuraan. Siirtyi Waukefieldiin, Mich., ja yhti „Toivo“ seuraan 19 p. kesäk. 1904, jonka wakaana jäsenenä toimi kuolemaansa asti. Wainaja loukkaantui Comet kiiwannoissa Waukefieldissä, Mich, 16 p. heinäkuuta 1904 putoamalla alas kiiwosaukkoon ja kuoli saamistaan

Samuel Sautala (Hoitaisluoma),
Waukefield, Mich.

wammoista 5 vuorokautta myöhemmin. Hän oli siivo ja ystävällinen seuratoveri ja innokas r. työn tekijä. Häneltä jäi waimo ja kaksi lasta Suomeen, misjä heillä on pieni maatila.

Frans Fredrik Meeti, syntyi Sailyudossa, D. L., 17 p. marrask. 1870, tuli Amerikkaan heinäkuulla 1898, oli naimaton ja ammatiltaan kiiwantomies. Yhti „Nouse“ seuraan Arcadian kiiwannolla, Mich., 21 p.

tammik. 1900 ja toimi siinä kaiken aikaa innokkaana jäsenenä, edustaen seuraa ainakin yhdesjä vuosikokouksessa ja oli elämänsä loppuajana pitemmän aikaa kirjeenwaih-tajana. Kuoli keuhkokuumeeseen kotonaan Concord Ci-tysissä, Mich., 24 p. heinäk. 1904.

Juho Sautala, syntynyt Mistorossa, W. L., 1878, tullut Amerikkaan 1900. Yhti „Norwenkukka“ seuraan Amassa, Mich., 30 p. marrask. 1902, toimien

Juho Sautala,
Amasa, Mich.

siinä utterana jäsenenä kuolemaansa asti. Kuoli naimatonna tapaturmaisesti kiiwannossa Amassa, Mich., 23 p. kesäk. 1904.

Sofia Lakari, o. f. Nordberg, syntyi Kaarle Gustawin pitäjässä, Ruotsissa, 19 p. elok. 1871. Kuului jäsenenä „Wäinö“ seuraan Sshpemingissä, Mich. Oli naimiisissa Juho Lamarin kanssa useita vuosia ja kuoli sairastettuaan pitkäällisen keuhkotaudin 20 p. heinäk. 1904 kotonaan Sshpemingissä, Mich.

Edla Sofia Erickson, syntyi Newberryssä, Mich., 24 p. heinäk. 1890. Yhtyi „Onnen aarre“ seuraan 10 p. lokak. 1902, oli 5 luokalla waltion kansakoulussa ja palveli seuraa ja seurakuntaakin usein joittajana kokouksissa ja jumalanpalveluksissa kymmenvuotiaasta asti. Eräässä sellaisessa tilaisuudessa tämä kuwakin hänestä otettiin. Wainaja kuoli rauhallisesti sairastettunsa keuhkotautia puolitoista vuotta kotonansa Newberryssä Mich., 30 p. kesäk. 1904.

Edla Sofia Erickson,
Newberry, Mich.

Edla Johnson, syntynyt Niwieskasja, D. I., 31 p. maaliskuuta 1880, tullut Amerikkaan kesäkuulla 1903. Meni naimisiin noin kuukautta myöhemmin Kalle Johnsonin kanssa ja yhtyi „Aura“ seuraan Atlantin kaivannolla, Mich., 27 p. jouluk. 1903, jossa toimi kaiken aikaa seuran hyväksi parhaansa mukaan. Wainaja kuoli lapsivuodetta seuranneeseen kuumetautiin 25 p. elokuuta 1904.

Jaakko Perttula, syntyi Lohtajalla, W. I., 7 p. marrask. 1840, tuli Amerikkaan 1871 ja asettui asumaan Elyyn, pohjois-Minnesotassa, jonne myöskin kutsui perheensä Suomesta 1893. Wainaja oli yksi niitä, jotka perustivat „Wefi“ r. seuran Elyyn 1889 ja jonka wafawana ja toimellisena jäsenenä hän on siitä asti ollut, niin että häntä on yleensä siellä kunnioitettu kuten isää konna-

Jaakko Perttula,
Ely, Minn.

fanaan. Ja koska hän on ollut melkein jokaisessa Weljeyshseuran vuosikokouksessa edustajana niin on hän tullut yleensä tunnetuksi horjumattomana wafaan kristillismielisen raittiustyön edustajana ja sellaisena saamuttanut ystävällisellä ja hiljaisella mielenlaadullaan jokaisen juosion ja kunnioituksen, joka hänet on tuntenut. So

useita vuosia on vanhus ollut yhdistyksemme vanhimpia jäseniä ja heikko, tutijevakki oli ukko jo viime aikoina käynytkin. Vainajasja ei kadottanut ainoastaan perheensä hyvää isää, Westi seura ja Weljensseura vanhinta rakastettua jäsentänsä, vaan hänessä kadottivat seurakunta, kirkokuntamme ja Suomi-Opiisto yhden hartaimmista jäsenistään. Yhdessä hänen omaistensa ja meidän kanssamme muistavat nämät laitokset häntä kaipauksella. Vainaja oli jo pitemmän ajan elämänsä lopulla nöyrä ja hiljainen kristitty, mies joka kaikki luottamuksensa laski Jumalaan. Sentähden voimme ilolla muistella väsyneen ihmiehen lepoon menemistä, waikkakin tunnemme kaihoa sen johdosta, että hän on meiltä pois otettu. Vanhus waiwui kuolon uneen kotonaan Elhssä, Minn., sairastettuaan ainoastaan jonkun päivän, syyskuun 24 p. 1904. Rauha olkoon hänen tomullensa.

Serra, opeta meitä ajattelemaan loppuamme, ja mikä mitta on meidän elämällemme, tietääksemme, että me erkanemme täältä.

S. R.

Sisällys:

Alkulause, kirj. J. Raminen.....	III.
Tulkaa rakkauden työhön, kirj. S. A.....	2.
Nuorisolle, runo, kirj. Silja Viinamaa.....	3.
Raittius ja siweellinen elämä, kirj. S. S. Salonen	5.
Rouhe jorron alta, runo, kirj. Auno Ma-Wirta..	23.
S. R.-M.-Weljensseuran 17:sta yleinen vuosikokous ja sen yhteydessä wietetty 8:s joitto- ja laulujuhla, 10 kuwalla, kirj. J. R.....	25.
Raittiustyöstä lausten keskundesja, kirj. past. Geikki Anias	39.
Tuleeko urheilijan olla raittiin, kuwalla, kirj. Swar Wikskman	52.
Aidin kuwa, runo, kirj. Auno Ma-Wirta.....	60.
Raittiustyön merkitys kansallisena kehitystyönä. kirj. past. Geikki Anias.....	61.
Tarwitseeko laulaja wäkijuomia, kirj. S. Niemetti	68.
Siweys ja raittius, kirj. J. Raminen.....	72.
„Walo“ raittiusseuran talo ja osa jäsenistöä, kuw.	105.
Joulu, 2 kuwalla, kirj. A.	107.
S. R.-M.-Weljensseuran johtokunta, kuwalla....	115.
„Kylwö“ seura, kuwalla, kirj. A. Sahlstein ja Wajeli Rehnäs	119.
„Särwenkukka“ seura, kirj. John S. Guttunen...	122.

Kootaan joukot, runo, kirj. Selmi Selin.....	124.
S. R.-M.-Weljeyshjeuran kehitys vuosina 1894— 1895, kirj. Alex Pantti.....	126.
Urhoim haudalla, runo, kirj. M. P.....	147.
„Nuusen Gumina“ raittiusseura, Rantv Glo, Pa., kuualla	148.
Työttömyyshi esteenä raittiusasialle? kirj. R. D.	150.
Taisteltaamme, runo, kirj. Kust. Kallinen.....	154.
Muistoianoja mainajille, muutokuuilla, kirj. J. R.	156.

